

str. 3

Ledava vzela 4-letnega Milana

Reševalci in potapljači so v ponedeljek zjutraj v reki Ledavi v Puževcih našli mrtvega štiriletnega Milana Bajala. Iskati so ga začeli v nedeljo popoldan, potem ko so njegovi starši obvestili policijo, da ga pogrešajo.

Prva don Pierinova komuna v Pomurju

V Pierinovi komuni
se trenutno zdravi
okoli 80 slovenskih
deklet in fantov

str. 3

str. 12

Str. 16 – Umetno kovaštvo
Janeza Mira iz Grabonoša

Pot težja od kovaštva

Do delavnice z znakom slovenske
kakovosti vodi kolovoz

str. 8

Generacije po- pravljajo napake svojih staršev in delajo nove

Ljubezen, zakon in kmalu je tu otrok. Tako preprost je bil prevzem starševske vloge nekoč. V zadnjih desetletjih pa je prišlo do dramatičnih sprememb.

Okupacija svetovnega rekorda v štirih slikah

Jože Voroš, prvi Pomurec, ki se je na področju kolesarstva zapisal v Guinnessovo knjigo rekordov, je napravil nov podvig. Na grajski ploščadi v Murski Soboti je neprekinjeno vozil monocikel 24 ur.

Str. 3 – Janaf se
poteguje za lastništvo
v Nafti Lendava

Splet interesov,
ki jih je država
spregledala

Ruska nafta od Lendave
do Lannacha?

Str. 5 – Štilhec bo
županovanje opravljal
profesionalno

Ugotavlja
300 milijonov
prilmanjkljaja

V petek so svetniki na seji
mestnega sveta Mestne občine
Murska Sobota sprejeli poročilo
občinske volilne komisije o izidu
nadomestnih volitev za župana in
potrdili Antona Šthoca za novega
župana mestne občine.

Str. 6 – V Murski Soboti
kontaktni center NLB

NLB ima
v Pomurju
nadpovprečen
tržni delež

Podprla bo največje naložbe,
načrtovane v turizmu in
živliskopredelovalni industriji

Str. 13 – Kmetica leta
2004 Marija Sedonja
iz Sodišinec

»Začela
sva s 30 ari«

Drugič po vrsti sta pripravila
Kmečki glas in Zveza kmetov
Slovenije izbor za kmetico leta.
Med 21 kandidatkami je podelila
petčlanska komisija naslov
kmetica leta 2004 Mariji Sedonji
iz Sodišinec, članici Društva
kmečkih žena in deklet Tišina.

NAROČNIK

Nepreslišano

Komentar

Čuden je ta letošnji oktober, po začetnem zagonu, ki so ga dale volitve, se je vse umirilo. Še na njivah ni opaziti takega tempa, kot je bil nekoč. Tudi Trezino senje se je izneverilo tradiciji, saj ga je namesto jesenske »pripeke« zalival dež. Ali je nenavadno moker in hladen oktober res tako omrtvčil življenjski tok? Da je na njivah mirno, je še razumljivo, saj se je v zadnjih letih produktivnost pri pridelavi jesenskih pridelkov in setvi ozimnih žit povečala za nekaj desetkrat. Tako lahko tu in tam opazimo kak stroj, katerega velikost presega velikost enega ali dveh tankov, ki pa deluje kljub svoji ogromnosti izredno dinamično. No, v politiki, ki se počasi ponovno seli v parlamentarne klopi, je ta čas v ospredju delitev sedežev v parlamentarni dvorani. Po svoje prijetna tema za glodanje.

Janez Votek

Bo pljusknilo

Ta jesenska spokojnost pa nas le ne more puščati v brezskrbnem pričakovanju blizajočega se novega leta. Udarilo je sicer navidez daleč od nas z napovedjo ameriškega General Motorsa, da bo v nemškem Oplu v naslednjem letu odpustil najmanj dvanajst tisoč delavcev. Napoved je dvignila delavce na noge in začeli so s stavko, ki se počasi seli iz Nemčije v skorajda vse evropske tovarne, kjer ima ta multinacionalka svoje tovarne. Protestirali so začeli tudi poljski delavci. Ti niso ogroženi, so pa solidarni z nemškimi. V nemški avtomobilski industriji so velika nasprotja, na eni strani BMW, ki je letos dosegel enega od poslovnih vrhuncev, na drugi strani pa je Opel, ki se že nekaj let »višče«. Toda očitno je, da se Nemčija nikakor ne more izviti iz krča, saj je letošnja gospodarska rast predvidena okrog 1,2 odstotka, to pa ponovno pomeni stopicanje na mestu. To sicer nima za naše okolje neposrednih posledic, postavlja pa nam kar nekaj vprašanj. Ne toliko zaradi Opla samega, ampak zaradi Nemčije. Naše lokalno gospodarstvo je namreč na zunanjih evropskih trgih najbolj odvisno od nemškega trga. To pa že lahko pomeni posledičen pritisk na naše lokalno okolje. Pričakujemo lahko, da se bo začel, če se razmere v Nemčiji ne bodo popravile, slabšati položaj naših izvoznikov na ta trg. Če ne bodo ostali brez posla, pa bo pritisk nemških kupcev na cene verjetno izredno velik, to pa nas bo ponovno pripeljalo v zagato, če ne celo v krizo, realno pa nas bo razvojno (gledano na državni ravni) spet potisnilo nekoliko nižje. Če bodo napovedani nemški odpusti delavcev vplivali na zmanjševanje potrošnje, se nam lahko zgodi, da bomo ostali brez posla tudi pri nas. Ne glede na sklenjene pogodbe se nam lahko zgodi še kaka Escada, ki bo sicer na novo zaposlila nekaj delavcev. Tisti, ki pa so bili vezani na množično proizvodnjo za te partnerje, pa lahko ostanejo brez dela. Po stroških dela smo še predragi. V tej luči je zanimiv pogled na Opel v Nemčiji in na Poljskem, kjer zaradi nizkih stroškov dela ni nevarnosti za zapiranje Oplove tovarne.

Gledano širše pa je res, da niso pomembna samo delovna mesta in gospodarska rast, o čemer smo se naposlušali pred dobrim mesecem. Očitno, kljub sprejetim dokumentom o prestrukturiranju znotraj EU, tega nismo jemali preveč resno, kot tudi sami Evropejci ne, in jih nismo izkoristili in tudi ne dovolj financirali. Lahko je sicer govoriti o izobraževanju, medtem ko se vložek države v ta segment nominalno ni kaj bistveno povečal. Pa tudi drugi socialni mehanizmi niso vzpostavljeni, da bi se na področju izobraževanja kaj bistveno premaknilo. Zdaj bo že skoraj pol leta od vsotpa v EU, zato v tem času še nismo doživeli učinkov vseh evropskih pogodb, ki jih ima ta sklenjene s tretjimi državami. Toda tudi ta val nas ne bo zaobšel in prej ali slej nas bo naplavila poceni ponudba, ki izhaja iz teh sporazumov, in šele takrat se bo pokazala naša realna kondicija.

Društvo za pomoč mladim Korak naprej

V Pomurju je do 400 odvisnikov od mamil

Sodelovanje z uradom za boj proti nelegalnim drogam deželne vlade avstrijske Štajerske

Društvo za pomoč mladim Korak naprej je na torkovi tiskovni konferenci v prostorih Mikka v Murski Soboti predstavilo svoje delo v štirih letih, odkar delujejo, načrt dela društva v letošnjem in naslednjem letu ter mednarodno sodelovanje društva z uradom za boj proti nelegalnim drogam deželne vlade avstrijske Štajerske.

Ob tem so predstavili tudi novo predsednico društva Korak naprej Leo Lehner, ki je spregovorila o prihodnjih aktivnostih, delo v preteklih letih pa je predstavila dosedanja predsednica Erika Zelko Peterka, dr. med. Peterkova je povedala, da bo sama še naprej aktivna v dejavnosti društva, vendar pa se je zaradi drugih obveznosti odločila, da vodenje preda, saj bo v delu društva v prihodnjem letu precej organizacijskega dela. V Pomurju je trenutno šestdeset ljudi vključenih v metadonski program zdravljenja, vseh odvisnikov od ilegalnih mamil pa je od 250 do 400, med temi pa so tudi t. i. »vikend odvisniki«, ki drogo za zdaj jemljejo le občasno ter v šoli in poklicu še dokaj normalno funkcionirajo.

Društvo, ki ima sedež v Beltincih, je bilo ustanovljeno leta 2000, ko so ugotovili, da se v Pomurju povečujejo težave z drogo in da si ne smemo zatiska-

ti oči pred tem problemom, obenem pa so ob svojih začetnih aktivnostih ugotavljali, da je to med starši tabu tema in je bil bolj slab odziv. Sedaj se razmere spreminjajo. V društvu je več kot sedemdeset članov, ki pripravljajo predavanje po pomurskih osnovnih in srednjih šolah ter po lokalnih skupnostih, ne le o drogah, ampak tudi drugih temah, povezanih s težavami mla-

dih, kot so motnje prehranjevanja, aids, druge zdravstvene težave, preprečevanje kajenja in alkoholizma, spolnost, kontracepcija in drugo.

Nova predsednica društva Lea Lehner je dodala, da bodo podobne aktivnosti kot doslej nadaljevali tudi v prihodnjem letu, s tem da bodo vključili še nekatere nove projekte in nove strokovne predavatelje s teh področij. Izdali so tudi dve publikaciji s predstavitvijo njihovih programov in literarnimi besedili mladim, ki so nastali ob tednu boja proti zasvojenosti. Pripravljajo tudi enodnevne poletne delavnice in enotedenski tabor za mlade, kjer se posvetijo eni od aktualnih tem s področja pomoči mladim. Med naslovi tem predavanj, namenjenih učencem, njihovim staršem, učiteljem, vzgojiteljem ter socialnim in svetovalnim delavcem, ki jih je več

kot dvajset in jih bodo izvajali v naslednjem letu dni, naj omenimo nekaj: Mladost brez droge, Sla po ugodju, Preprečevanje kajenja, Motnje prehranjevanja, Poklicana orientacija, Trpinčanje otrok.

Dogovorili pa so se tudi za sodelovanje z uradom za boj proti nelegalnim drogam deželne vlade avstrijske Štajerske in pripravljajo primerjalno epidemioško študijo s pomočjo anonimnih ankete o razmerah na področju razširjenosti drog na obeh straneh meje med mladimi. 27. oktobra pripravljajo v prostorih Mikka srečanje s kolegi iz Avstrije, na katerem se bodo dogovorili o nadaljnjih aktivnostih in izmenjali izkušnje. Nanj pa bodo tudi predstavniki drugih društev in organizacij v Pomurju, ki se ukvarjajo s pomočjo mladim.

Zadnja vest

Popoln izkupiček Leka in kegljačev

Hokejisti slovenskega prvaka lipovskega Leka so se triumfalno vrnili z gostovanja v Bratislavi. V mednarodni inter ligi so namreč z 2 : 1 premagali Račo, s 3 : 1 pa Šenkvice in prepričljivo vodijo na lestvici. Pomembno zmago so zabeležili tudi kegljači Radenske v 1. slovenski B-ligi, saj so s 6 : 2 premagali dotlej vodilnega Korotana.

Manj uspeha pa so imeli tokrat pomurski rokometarji v 2. DRL. Arcont Radgona je s 25 : 32 klonil proti vodilnemu Atomu Krško, Pomurje pa s 26 : 30 proti Črnomlju.

M. J.

Evropski dan judovstva

»Kar pojdi in naredi pest brez palca«

Na fotografiji od leve proti desni stojijo: predsednik Judovske skupnosti Slovenije prof. Andrej Kožar Beck, glavni rabin za Slovenijo Ariel Hadad ter Irena Šumi.

Slovenska judovska skupnost, h kateri pripada tudi židovska občina Murska Sobota, je skupaj z veleposlaništvom Izraela v Sloveniji in Cankarjevim domom v nedeljo proslavila evropski dan judovstva. Prireditve, ki so jo simbolično naslovili Kar pojdi in naredi pest brez palca, je bila Štihihovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Z umetniškim večerom so počastili spomin tudi na vse slovenske Jude in njihove sopotnike, ki so oblikovali našo preteklost.

Predstavili so dela Mahlerja, Mendelsohna, Singerja, Agnona, Prousta, Shermana, Grūna in naše

Berte Bojeto Boeta. Slišani so bili odlomki iz nepozabnega mjuzikla Goslač na strehi in obredne pesmi v jidišu ter kletzmerji, tradicionalni židovski glasbi.

Med nastopajočimi so bili: Alojz Svete, Klemen Jelinčič Boetu, Milena Zupančič, Mirjam Kalin, Nina Skrbinašek, Polona Vetrh, Sonja Pahor in Vladimir Mlinarič. Na ogled je bila razstava slik Barda Lucundusa ter fotografij iz dramskih predstav judovskih avtorjev srednje Evrope, katerih dela so bila uprizorjena pri nas.

Na koncu spominskega večera je bila pogostitev s »košer« čisto hrano.

Besedilo in foto: Bojan Zadravec

V predverju Cankarjevega doma

Puževci odeti v črno

Ledava vzela 4-letnega Milana

Reševalci in potapljači so v ponedeljek zjutraj v reki Ledavi
v Puževcih našli mrtvega štiriletnega Milana Bajala

Reka Ledava teče mimo doma Milana Bajala. Struga je zaraščena, voda niti ni tako globoka, le na nekaterih mestih je umetno poglabljena; globina dober meter.

Iskati so ga začeli v nedeljo popoldan, potem ko so njegovi starši obvestili policijo, da ga pogrešajo.

Bajalovi iz majhne goričke vasi Puževci živijo skromno življenje. Imajo manjšo kmetijo, s katero se preživljajo in kateri namenijo veliko časa. Oče Boris je bil nekaj časa zaposlen, po izgubi službe pa je ostal doma na kmetiji. Skupaj z ženo Melita sta se tako v nedeljo odpravila v hlev, Milan pa je s psom ostal na dvorišču. Ko sta končala s krmiljenjem živine in drugimi opravili, sta ugotovila, da Milana ni

nikjer. Najprej sta pregledala okolično domačijo in bližnji travnik, nato pa še povprašala pri sosedih. Eden od njih nam je dejal, da je Milan prek potoka kar nekajkrat prišel do njih. Sam pa je skupaj z drugimi sosedi pomagal iskati Milana potem, ko sta starša obvestila policijo, da ga pogrešata.

Policisti so takoj organizirali obsežno reševalno akcijo, v kateri je sodelovalo več deset policistov in domačinov. Še enkrat so pregledali celotno okolico, obrežje Ledave, potok pa so pregledali potapljači. Iskanje so mo-

Štiriletni Milan Bajalo. Sosedje so nam povedali, da je veljal za pridnega fantka, ki se je ob potoku večkrat igral s psom. Nekateri so ga opozarjali, da mora paziti, ko prečka Ledavo, in da tega ne sme početi.

rali zaradi teme in slabe vidljivosti prekiniti. Nadaljevali so ga naslednji dan, ko so ob pol desetih dopoldan potapljači med večjem v potoku našli mrtvega Milana.

Preiskovalci domnevajo, da je Milan padel v vodo, ko je prečkal potok po brvi. To je počel večkrat na dan in bil tega očitno navajen, vendar je treba omeniti, da je ves konec tedna in v nedeljo deževalo, zato je bila Ledava narasla, brv pa spolzka. Slednje je bilo najbrž usodno za štiriletnega Milana.

A. B., foto N. J.

Milana je v nedeljo in ponedeljek iskalo več domačinov in policistov. Policisti so si pomagali s službenimi psi, pri nočnem iskanju pa so uporabljali termovizijo, ki je namenjena iskanju ljudi ponoči. Ker je v bližini Ledava, so pri reševanju sodelovali tudi potapljači iz M. Sobote.

Janaf se poteguje za lastništvo v Nafti Lendava

Splet interesov, ki jih je država spregledala

Ruska nafta od Lendave do Lannacha?

Hrvaška družba Janaf (jadranski naftovod) ne soglaša s finančnim načrtom in načinom poplačila upnikov v postopku prisilne poravnave za Nafto Lendava. Uprava družbe Nafta Lendava ga je v začetku meseca predložila murskosoboškemu okrožnemu sodišču, kjer od 23. junija tečejo postopki prisilne poravnave.

Janaf se na seji upniškega odbora ni strinjal z 20-odstotnim poplačilom terjatve v enem letu in zase zahteva enak status, kot ga ima država Slovenija, torej da terjatev spremeni v lastniški delež. Vlada je namreč 23. septembra sprejela sklep, da terjatve do Nafta Lendava v višini 10 milijard tolarjev konvertira v kapital družbe, seveda pod pogojem, da bo prisilna poravnava potrjena in pravomočna. Obveznosti Nafta Lendava do Janafa znašajo 5,6 milijarde tolarjev. Sedaj je na potezi vlada, ki mora še pred prvim narokom, ki je napovedan za sredo decembra, o predlogu Janafa podati svoje mnenje, to pa zna biti zaradi imenovanja nove vlade velika težava. Zamišljeni scenarij finančne sanacije lendavske Nafta torej spodnaša drugi največji upnik, hrvaški Janaf. Mar res nepričakovano? Več o namerah Janafa v postopku prisilne poravnave Nafta Lendava smo že julija želeli izvedeti na sedežu hrvaške družbe, vendar smo ostali praznih rok, do oddaje članka za objavo pa tudi nismo prejeli odgovorov iz Nafta Lendava o tem, kako so potekali pogovori z Janafom glede prisilne poravnave in zakaj je prišlo do »presenetljivega« nesoglasja s predlaganim poplačilom terjatve.

Je poteza Janafa res presenečenje? Morda za tiste, ki gledajo na Nafto Lendava kot zgubljen primer. Zahteva Janafa po lastništvu v lendavski družbi je poslovno povsem razumljiva, saj mu vendar odpira prostor EU, Nafta Lendava pa ima na svojem dvorišču tudi dejavnosti, ki postajajo poslovno čedalje zanimivejše. In še: Janaf ima do Nafta Lendava speljan krak naftovoda Virje-Lendava. S tem ko so v Lendavi dokončno ustavili rafinerijo in je Petrol pokopal vse načrte o njeni posodobitvi, je naftovod do Lendave res postal slepo črevo, vendar bi bil zlata jama, če bi ga z novim le 80 kilometrom dolgim krakom povezali s skladiščem nafte in naftnih derivatov v Lannachu pri Gradcu, kjer ima sosednja država tudi strateške rezerve, ter ga tam priključili na naftovod Adria-Dunaj. O tem so namreč že bili pripravljeni idejni načrti, vendar so potem zaradi okoliščin obležali v predalu. Novi časi so takšni, da bi se jih spet splačalo potegniti na dan, saj bi tako naftovode družbe Janaf povezali z naftovodi osrednje Evrope. Pri tem je koristno vedeti, da je družba Janaf vključena v dva pomembna projekta, Družba Adria, mednarodni projekt izvoza ruske nafte na svetovno tržišče ter projekt SEEP (South East European Pipeline) za oskrbo evropskega in svetovnega tržišča s kaspjsko nafto. V ozadju vsega pa je še interes madžarske naftne družbe MOL, ki je kupil hrvaško INO s pogojem, da dobi pomembno besedo tudi v Janafu. Družbe MOL, ki postaja ena najpomembnejših naftnih družb v Evropi in prva na vzhodu Evrope, hrvaška INA ni zanimala zaradi rafinerij, saj imajo sami najsodobnejše pa tudi trg ni bil poglavitni, ampak predvsem razvejan naftovod, ki je vpet v mednarodne naftne povezave. INA ima v Janafu 16-odstotni lastniški delež. Potegovanje Janafa za lastništvo v lendavski Nafti torej moramo videti tudi kot interes družbe MOL, vse pa spet povezati z gibanjem cene nafte na svetovnem trgu, slovenska država pa zaradi evropskih interesov ob ponudbi Janafa v prihodnje tudi več ne bo mogla tiščati glave v pesek.

Majda Horvat

Prva Don Pierinov komuna v Pomurju

Komuna je kot antibiotik za bolezen

V Pierinovich komunah se trenutno zdravi okoli 80 slovenskih deklet in fantov

»Zastavljen sem, da se je da-
v zbralo toliko ljudi in da
se srečal toliko fantov in
deklet, ki so uspešno končali
program.« so besede, s
na otvoritvi Skup-
nosti srečanje na Kobilju zb-
povzdravil ustanovitelj
komun don Pierino Geli-
v nedeljo so v nekdanji
jelekai karavli ob mejnem
skupnost odprli prvo tovrst-
v Sloveniji ter 254 na sve-
je narejena po progra-
Don Pierina, namenjena
je zdravljenju odvisnosti.
je prišli okoli božiča, pro-
za šest fantov.
leta 1992 so se v Slovenski
načinu pomagali ljudem, ki
težave s trdnimi drogami. V
trije nam programom pridejo
hodni pripravi. To je šola
na, kjer se mladi naučijo
v disciplini, pri tem jim
pogosto odkriti vzroke umika
zastavijo si življenj-

ske cilje in se odgovorno vrnejo v življenje. Skupnost je odprta za vse posameznike, ne glede na vero.

V Sloveniji imajo 120 lokacij, kjer bi si želeli postaviti komuno, doslej pa je želja naletela na plodna tla le na šestih. Na Kobilju se je zgodilo prvič, da je lokalna skupnost sama zaznala problem odvisnosti in izrazila željo, da se komuna ustanovi pri njih. Lokacijo si je spomladi ogledal tudi Perino Gelmini, Zavod Pelikan – Karitas pa je bil odgovoren za izvedbo projekta. Najprej so od ministrstva za obrambo odkupili objekt (5 milijonov tolarjev za odkup je posodila družina iz Prekmurja). Zbrali so tudi 2,6 milijona tolarjev in opremo, ki so jo prispevale zupniške skupnosti, občine, društva in posamezniki. V šestih mesecih so sanirali in obnovili prostore za komuno. »Mi se zavedamo velike problematike drog in odločili smo se, da tudi mi pripomoremo, da bo droge manj. Ponudili smo prazen prostor, ki smo ga imeli. Srečen sem, ker so vsi naši ljudje po

svojih močeh pomagali in smo prostore s skupnimi močmi pripravili za vselitev.« je povedal kobiljski župan Pavel Nemet. Naj je to spodbuda tudi za druge lokalne skupnosti. »Ta komuna ni nekaj, česar bi se v okolju morali bati, ampak to, kar bi si morali želeli. Je kot antibiotik za bolezen,« je dejala dr. Branislava Belović z Zavoda za zdravstveno

varstvo, ki si že dlje časa prizadeva, da bi tudi k nam pripeljali programe za zdravljenje odvisnosti. Privilegij je imeti takšno skupnost v svojem okolju.

In zakaj komuna v Pomurju šele zdaj? »Ta skupnost je vprašanje dozorelosti trenutkov, ki jih prej drugje ni bilo, prav tako na nekdanji lokaciji ne. Gre za vprašanje trenutka in dozorelo-

Na Kobilju se je v nedeljo ob otvoritvi Skupnosti srečanje zbralo veliko ljudi, veliko več kot šteje prebivalcev občine, je povedal župan Nemet. Prišli so ljudje iz cele Slovenije in tudi iz tujine. Ponosni so, da imajo komuno pri njih, smo lahko slišali med domačini.

sti; in na Kobilju je vse to bilo,« je povedala dr. Belovićeva. »V času mojega bivanja v Prekmurju sem se kruto srečal s problemom zasvojenosti,« je ob tem dejal vodja priprave tega projekta pater dr. Karel Gržan in nadaljeval: »Mi lahko mladim nekaj govorimo, ampak, ko vidijo, da je nekdo v skupnosti tri leta samo zato, ker se je hecal z drogami, je to povsem drugače.«

»Skupnost naredimo tam, kjer je okrog zemlja in lahko mladi obdelujejo vrt ali njive in imamo tudi živali,« je dejal Imre Jerbic, direktor zavoda Pelikan – Karitas. »Osnovni namen skupnosti je, da se mladi, ki pridejo v skupnost, naučijo poskrbeti sami zase. V takih centrih vladajo

izredna disciplina, stroga pravila in red.« Tu delajo na zemlji, delajo na dokončni obnovi stavbe in delajo na samih sebi. Fantje bodo v tem centru živeli sami, določili pa bodo tudi vodjo. Sami bodo morali prevzeti odgovornost in si med seboj pomagati. Nudili pa jim bodo tudi duhovno pomoč.

»Več je skupnosti, več je upanja. Ti centri dokazujejo, da ozdravitev ni fantazija, je resničnost, to dokazujejo tudi otroci, fantje in dekleta, ki so se danes tukaj zbrali in so uspešno opravili svoj program. Izberite življenje in ne zaidite v tunel drog, ki ubije razum in duha, na koncu pa celega človeka,« je še dejal Don Pierino, ki je v tork v Pompejih že odprl novo komuno. Sicer pa je do sedaj okoli 75 deklet iz fantov iz Slovenije zaključilo program Skupnosti srečanje, v Sloveniji ali po svetu, trenutno pa jih je v ta program vključenih okoli osemdeset.

A. Nana Rituper Rodež

Zahvaljujemo se vsem volilkam in volilcem za udeležbo na volitvah, posebej tistim, ki so glasovali za naše kandidate za poslance in kandidata za župana Mestne občine Murska Sobota.

LDS
LIBERALNA DEMOKRACIJA
SLOVENIJE

Mestni odbor LDS

Na kratko

Žižki

V gasilskem društvu Žižki deluje tudi veteranska ekipa, ki se vsako leto udeležuje veteranskih tekmovanj v okviru Gasilske zveze Lendava (ohranjanje stare gasilske tehnike in gašenje požarov). Vodja ekipe je Jože Horvat, ki sicer ne tekmuje, a v društvu pomaga pri vseh projektih, ki jih izpeljejo. Povprečna starost žižkovskih veteranov je okoli 70 let. J. Ž.

Veržej

Občina Veržej zbira ponudbe za odkup stavbnega zemljišča z obstoječim objektom in izgradnjo poslovno-stanovanjskega objekta. Gre za zemljišče, ki je v središču vasi na površini 1308 kvadratnih metrov. Na zemljišču stoji gradbeni objekt tlorisne površine 160 kvadratnih metrov, ki ga mora kupec porušiti na svoj račun in plačati stroške komunalne opreme za poslovni del objekta in na obstoječem prostoru zgraditi nadomestni večeražni poslovno-stanovanjski objekt, v skladu z izdelanim idejnim projektom (poslovni prostori za osnovno zdravstveno in zobozdravstveno dejavnost, stanovanja). J. Ž.

Najvišja nagrada avstrijske Štajerske

Zlati križec Antonu Kampušu

Dobro sodelovanje z okrajem Bad Radkersburg

Sosednja Avstrija bo 26. oktobra praznovala svoj nacionalni praznik, v okviru katerega vsako leto najzaslužnejšim za razvoj dežele podeli priznanja. Med letošnjimi nagrajenci pa je bil tudi Slovenec, Antonu Kampušu, županu Občine Gornje Radgone, je zlati križec, eno izmed najvišjih odlikovanj dežele Štajerske, podelila deželna glavarka Waltraud Klasnic.

Kampuš je zlati križec prejel za dobro sodelovanje med okrajem Bad Radkersburg in Gornjo Radgono s sosednjimi občinami. Tako je zapisano tudi v neke vrste sporazumu oziroma pismu o partnerskem sodelovanju, ki sta ga podpisala Občina Gornja Radgona in okraj Bad Radkersburg in je tako podlaga za sodelovanje med številnimi društvi, institucijami in posamezniki, ki delu-

jejo na tem območju. Po besedah Kampuša Gornja Radgona z okrajem Bad Radkersburg odlično sodeluje že kar nekaj časa. »Zelo sem vesel, da tudi v Avstriji cenijo to mednarodno sodelovanje in da je ta del meje, med Gornjo Radgono in avstrijsko Radgono, lahko celotnemu območju za vzor. Nimamo nobenih sporov, smo prijatelji in zelo dobro sodelujemo. Okraj Bad Radkersburg je nam popolnoma enaka občina kot Radenci,« pravi Kampuš in dodaja, da se je sodelovanje po vstopu Slovenije v Evropsko unijo še izboljšalo, in to »na področju turizma, gasilstva, gospodarstva in izobraževanja, kjer smo prišli že tako daleč, da vsak teden ena vzgojiteljica iz našega vrtca gre v vrtec v avstrijsko Radgono in ima tam dve uri pouka v slovenščini in obratno.«

Vanja Poljanec

Na fotografiji od leve proti desni, podžupan Gornje Radgone Daniel Vrzel, dr. Alexander Majcan, deželna glavarka Waltraud Klasnic, Marla Weinhandl, Anton Kampuš in mag. Josef Majcan. Anton Kampuš: »Sploh mi niso povedali, da sem dobil nagrado. Dobil sem vabilo na prireditev, tam pa so me kar posadili v prvo vrsto, pa sem pač mislil, da zaradi tega, ker sem gost, in potem nenadoma dobim priznanje. Priznati moram, da sem bil zelo presenečen, a hkrati tudi zelo počaščen. Saj vem, da gre za najvišje priznanje, ki ga podeljujejo na avstrijskem Štajerskem.«

Vodohran na Vaneči

»Voda v vsako vas – težek zalogaj«

Ena od osrednjih pridobitev ob sedmem občinskem prazniku občine Puconci je bila tudi zgraditev vodohrana na Vaneči, katerega so predali namenu minulo nedeljo.

»Moram povedati, da občino Puconci zadnja leta pesti pomanjkanje vode, zato se intenzivno lotevamo projektov, ki nam pomagajo olajšati ta problem. Želel bi, da bi voda prišla čimprej v vsako vas, vendar je to precejšen zalogaj za občinski prora-

Župan Ludvik Novak je predal ključke predstavniku Komunale Borisu Petricu.

ko nam država reže vedno tanjši kos kruha za investicije, s težavo prelagamo te stvari. Treba je vedeti, da nas vožnja vode letno stane okrog 20 milijonov. S tem ko smo izgradili ta vodohran, zmanjšujemo te stroške,« je dodal Novak.

Občani v puconski občini plačujejo oziroma sovlagajo dosti denarja za izgradnjo vodovoda, in sicer 1790 evrov, kar danes znaša 427 tisoč tolarjev. Poleg tega ob vseh prispevkih, ki jih plačajo Komunali ter še ostalo za izgradnjo in priklop, pride ta vodovodni priključek okrog 500 tisoč tolarjev.

Po otvoritvi so si lahko tudi obiskovalci ogledali notranjost vodohrana.

T. K.

Takole izgleda del vodohrana od znotraj.

čun,« je poudaril župan občine Ludvik Novak, ki je ob tem predal ključke vodohrana predstavniku Komunale Borisu Petricu (na posnetku). Vodohran in vo-

dovod v Vaneči sta stala nekaj čez 200 milijonov, celotna naložba, ki je še v izvajanju, pa stane nekaj manj kot 600 milijonov tolarjev. »To pomeni, da v času,

Cipot nasproti Komunali Murska Sobota

S kurjavo na Lendavski ni nič narobe

Ustavno sodišče zavrglo pobudo Cipota

Ustavno sodišče je zavrglo pobudo Milana Cipota iz Murske Sobotice. Ta je že pred časom vložil zahtevo, da preuči njegovo pobudo o postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti posameznih točk Uredbe o oblikovanju cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za namene daljinskega ogrevanja za tarifne uporabnike. Menil je, da takšna ureditev cene ogrevanja pomeni tolikšni dvig cene, da vpliva na življenjski standard in na neupravičeno premoženjsko korist javnega podjetja Komunala, d. o. o., Murska Sobota.

Cipot je izpodbijal zakonitost oziroma način obračunavanja toplotne energije po kvadratnem metru, ki naj bi se prikazoval kot fiksni strošek, in ne po priključni moči. Svoj pravni interes je utemeljil z navedbo, da imajo merilnike (MWh) in da spadajo med tarifne uporabnike daljinskega ogrevanja.

Vendar pobudnik k pobudi niti ni priložil svojih računov, ampak račune nekoga tretjega. Tako je ustavno sodišče, ki mu je predsedovala dr. Dragica Wedam Lukić, sprejelo sklep, da zgolj zatrjevano nestrinjanje z ravnanjem javnega podjetja ne zadošča za izkazano pravnega interesa, njegovo pobudo pa so zavrgli.

A. Nana Rituper Rodež

Dolgoročni razvoj je turizem

Za most čez Muro 600 milijonov

Priložnost za pešce in kolesarje

V občini Gornja Radgona, se posebej v Apaški dolini, vse bolj ugotavljajo, kako pomemben je turizem za razvoj kraja in življenja. Veliko je k tamkajšnjemu razvoju turizma pripomogla tudi neokrnjena narava ob reki Muri in bližina meje s sosednjo avstrijsko Radgono. Sodelovanje med sosednjima občinama Gornja Radgona in avstrijsko Radgono se je po vstopu Slovenije v Evropsko unijo še izboljšalo.

Prvič so Gornjeradgončani na večjem projektu z Avstrijci sodelovali že pri pripravi prireditve ob vstopu Slovenije v unijo, sedaj pa se pripravljajo na drugi skupen projekt. »To bo eden največjih skupnih projektov. Namenjen bo prav razvoju turizma v Črncih.«

V avstrijski Radgoni imajo 2400 postelj. Tam je ogromno gostov in normalno je, da ti želijo videti čim več, zato se trudimo tudi mi in jim skušamo nuditi vse, kar imamo pač tepega – od Radgone, skih goric do kolesarskih poti, bogate gostinske ponudbe in tako naprej,« pravi gornjeradgončani župan Anton Kampuš. »Apaška dolina je v tem trenutku, vsaj poleti, polna kolesarjev. Lepo je, če jim imamo kaj ponuditi, če jih lahko čim več sprejememo, saj imamo v končni fazi od tega tudi mi korist. Ravno prejšnji teden sem se potikal po Apaški dolini in so mi povedali, da je zmeraj polno turistov, domačih, še več pa tujih,« zato so se odločili, tako Kampuš, »da v sodelovanju z okrajem Bad Radkersburg zgradimo most čez Muro, namenjen pešcem in kolesarjem.«

Vsi projekti so načeloma že narejeni, finančna konstrukcija je zaključena, zato bomo sedaj začeli z uradnim postopkom za pridobitev gradbenega dovoljenja in pričakuje se, da bi spomladi naslednje leto že začeli z gradnjo. »Sredstva 600 milijonov projekt izgradnje mostu bo stal 600 milijonov tolarjev, so s skupnimi močmi z okrajem Bad Radkersburg pridobili iz Evropske unije. Sami bodo prispevali le neko malenkost,« pravi Kampuš in dodaja, da je ravno turizem tista panoga, v kateri vidi dolgoročni razvoj občine. Z avstrijsko Radgono že snujejo nove projekte, vendar, tako Kampuš, je o njih zaenkrat še pre zgodaj govoriti.

Vanja Poljanec

Za večjo varnost

Direkcija za ceste se je odločila za nadaljevanje gradnje traktorske steze na območju krajevne skupnosti Hotiza, in sicer od črpalke Ine na Hotizi iz smeri Lendava proti Murski Soboti na desni strani do zaselka Grede na Hotizi. Dela za ureditev spodnje plasti z navozom gramozja so zaupana Gradbenemu podjetju Nograd s Hotize, asfaltno prevleko pa bo naredilo podjetje Asfalti s Ptujja. Širina nove traktorske steze z bankinami bo 4,5 metra. Kot smo zvedeli, naj bi bila dela končana do prvega novembra letos. Naložba je ocenjena na okoli 40 milijonov tolarjev in jo bo plačala država. Novo pridobitev bodo poslej uporabljali poleg traktoristov še kolesarji in pešci. Sicer pa je na tem ravnanju odsek dokaj gost promet, zato je gradnja traktorske steze več kot upravičena – za večjo varnost vseh udeležencev v prometu. – J. Ž.

Ena spletna stran, ki združuje 7 desecijev z vseh koncev Slovenije! Opišite svojo izkušnjo, oddajte svoj mail, ogledajte si popolne oglase, spremljajte se po rumenih straneh in naj vas nevedno kaj kadrovsko ogleda!

Brskanje po mailih oglašitve še nikoli ni bilo tako udobno.

DELO

NOVICE

PRIMORSKO

NOVO

Štihec bo županovanje opravljal profesionalno Ugotavlja 300 milijonov primanjkljaja

V petek so svetniki na seji Mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota sprejeli poročilo občinske volilne komisije o izidu nedeljskih volitev za župana in potrdili Anton Štihec za novega župana mestne občine. Štihec se je udeležilo 65,6 odstotka volilnih pravicencev, Štihec pa so namenili 6.299 glasov ali 57,11 odstotka, ostalima kandidata Rudolfu Horvatu slabih 30, Slavku Štendi pa slabih 13 odstotkov glasov.

Štihec je ob svojem prvem nagovoru svetnikom povedal, da bo funkcijo opravljal profesionalno. V času od izvolitve pa se je že seznanil s finančnim stanjem občine in že v kratkem bo na rednem sestanku mestnega sveta rebalans proračuna. Po prvih ocenah ugotavlja, da je za v mestnem proračunu za okoli 300 milijonov tolarjev pri-

manjkljaja, ki ga je potrebno pokriti. »Sklenjene so pogodbe, priliva pa ni, in o tem bo potrebno v prihodnje resno govoriti...« Eno je, koliko denarja imamo, in drugo, kakšne so pri tem naše obveznosti. »Napovedal je, da bo v čim krajšem času sklical novinarsko konferenco, kjer bo predstavil dejansko finančno stanje občine.

Štihec je bil kandidat SDS-a, podprle pa so ga stranke NSi, SLS, Zeleni Slovenije in Aktivna Slovenija, v občinskem svetu pa prevladujejo svetniki LDS-a. »Z delom bomo začeli takoj in upam na dobro sodelovanje med nami,« je nagovoril svetnike in izrazil željo, da bodo vsi skupaj delali v dobrobit občanov in občanov. »Želim si, da bi v prihodnje dvignili blagor občanov najvišji in boljši nivo.«

A. Nana Rituper Rodež

Obnovljena zanimivost na gozdni učni poti v Korovcih

V Fuks grabi so obnovili »studenec«

V nedeljo so na učni poti Fuks graba v Korovcih pripravili slovesnost ob otvoritvi obnovljene »studenca« na učni poti, obenem pa so pripravili tudi pohod po učni poti. Slovesno otvoritev so pripravili Občina Cankova, Turistično društvo Korovci in Heliosov sklad za ohranjanje čistih slovenskih voda.

vlja s Fuks grabo (Lisičjo dolino), pravijo, da je največ obiskovalcev gozdne učne poti iz osnovnih in srednjih šol, za katere je učna pot učilnica v naravi in o naravi, vse več pa je tudi starejših obiskovalcev in družin, ki jih sprehod po gozdu pomeni sprostitve v naravi.

Vodnjak je tako še eden od naravnih in kulturnih zanimivosti na gozd-

Zbirališče za voden ogled učne poti je bil pred vodom v Fuks grabo, sama prireditve pa pri vodnjaku na gozdni učni poti Fuks graba v gozdu Korovska gora. V kulturnem programu so nastopili učenci osnovne šole Cankova in cerkveni mladinski pevski zbor iz Cankove.

Vodnjak je dala obnoviti Občina Cankova s finančno pomočjo Heliosovega sklada za ohranjanje čistih slovenskih voda, ki skupaj z Ministrstvom za okolje, prostor in energijo že od leta 1999 izvaja projekt oživljanja slovenskih krajevnih vodnjakov. Ta studenec je že 29. obnovljeni vodnjak v 28. slovenski občini.

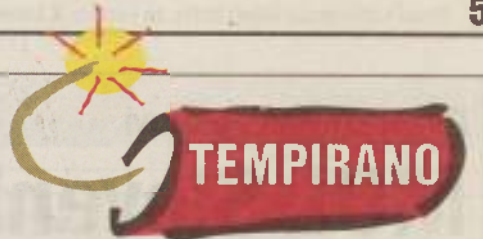
Obnovljeni vodnjak bodo vključili v register kulturne in tehnične dediščine Goriškega, oziroma trideželnega Krajinskega parka Goričko - Raab - Orseg. Tako bodo obiskovalcem Fuks grabe, ki jih je na leto okrog 3000, lahko prikazali ta tradicionalni način oskrbe s pitno vodo. V Turističnem društvu Korovci, ki upra-

ni učni poti. Območje Korovske gore je sicer znano tudi po bakrenodobnih najdiščih in antičnih gomilnih grobiščih. Sama pot, dolga 2,4 kilometra, pa je razdeljena na devet tematskih stajišč, posvečenih gozdu in naravi sploh.

Konec te poti, torej kot deveto tematsko točko, pa zaključuje ta obnovljeni vodnjak, ki je globok štiri metre. Njegove stene so obložene z zloženimi kamni, zunanji del vodnjaka pa oblikuje iz kamna zgrajena kupola, z odprtino na sprednji strani, ki jo zapirajo lesena vrata. Vodnjak je star več kot sto let in so ga vaščani uporabljali do izgradnje vodovoda leta 1982.

Zunaj gozda sicer stoji še vodnjak z lesenim vretenom na nekdanji domačiji Vogrinčičevih, globok okrog 33 metrov, ki ga je občina sama obnovila, ta vodnjak pa naj bi napajala ista vodna žila kot nižje ležeči studenec v gozdu.

J. Ga., foto: N. J.

Dr. Aleš Rokavec, izvršni direktor Leka Proizvodnja Lendava: »Upam, da boste z nami danes doživeli naš vsakdan in nas tako bolje spoznali. Naj bo to popotnica za naše dolgoročne odnose, ki jih postopoma gradimo vsak trenutek, vsak dan.«

Ludvik Novak, župan Občine Puconci: »To pomeni, da v času, ko nam država reže vedno tanjši kos kruha za investicije, s težavo prelagamo te stvari. Treba je vedeti, da nas vožnja vode letno stane okrog 20 milijonov. S tem

ko smo zgradili ta vodohran, zmanjšujemo te stroške.«

Jasna Šantavec, pevka in prvakinja v rolanju: »Pri tej skladbi gre za pop rock, torej glasbo, ki mi je tudi osebno najbližje, vendar pa je tako v Pomurju kakor tudi drugje v Sloveniji malo izvajalk, ki bi se posvečale izključno tej zvrsti glasbe. Tudi v Pomurju rajši pojejo lahkotnejše pop skladbice. Meni je med slovenskimi pevkami najbližja Alya, tako po glasbenem stilu, kakor tudi nastopu na odru. Z Alyo sva se že tudi pogovarjali o mojih glasbenih načrtih in me je tudi opozorila, da je zelo težko uspeti na slovenski glasbeni sceni. Tudi sama je potrebovala precej časa, da ji je uspelo.«

Anton Kampuš, župan Občine Gornja Radgona: »Apaška dolina je v tem trenutku vsaj poleti polna kolesarjev. Lepo je, če jim imamo kaj ponuditi, če jih lahko čim več sprejmemo, saj imamo v končni fazi od tega tudi mi korist. Ravno prejšnji teden sem se potikal po Apaški dolini in so mi povedali, da je zmeraj polno turistov, domačih, še več pa tujih, zato smo se odločili, da v sodelovanju z okrajem Bad Radkersburg zgradimo most čez Muro, namenjen pešcem in kolesarjem.«

Andreja Kuhar, predsednica KS Kupšinci: »S tem da obnavljajo hiše svojih dedkov in babic, se tretja generacija spet vrača v Kupšince, saj so tako relativno blizu Sobote, pa vendar oddaljeni od mestnega vrveža.«

Milica Makoter: »Nisem kriva.«

Anton Balažek, župan Občine Lendava: »V občinskem programu je spodbujanje kmetijstva zajeto samo kot spodbujanje odkupa grozdja, za kar so s strani države dobili tudi soglasje, ne pa tudi pridelava vina; do prihodnjega leta pa bodo v občinskih službah proučili tudi to možnost.«

Vlasta Svetec iz Dolenec o študentski praksi v tujini: »Delala sem na področju financ, računovodstva, marketinga, vnašala sem različne podatke, izračunavala davke, pridobivala sem tudi nove stranke in za njih naredila tržno raziskavo. S sabo so me vzeli tudi na teren in tako sem spoznala tudi, kako poteka delo neposredno s strankami.«

Spomini in čas 1944 - 2004

Spomini in čas

Mestna občina Murska Sobota je pripravila spominski dan v počastitev padlih za svobodo, v spomin žrtvam fašističnega nasilja ter v spomin na deportacije in internacije v tujino. Recital v besedi, pesmi in glasbi, ki se je dogajal v dvorani murskoso-

Tradicionalno polaganje venca Stefanu Kuzmiču

Spominski dan Mestne občine Murska Sobota je bil tudi priložnost za tradicionalno polaganje venca pri spomeniku Stefanu Kuzmiču, ki se nahaja na mestnem pokopališču. Veno so položili predstavniki občine, vključno s županom, in predstavniki civilne družbe. Veno so položili tudi predstavniki iz tujine, ki so bili povabljeni na spominski dan. Veno so položili tudi predstavniki iz tujine, ki so bili povabljeni na spominski dan. Veno so položili tudi predstavniki iz tujine, ki so bili povabljeni na spominski dan.

Rezervoarja v Lendavi

MOL Slovenija polni prvega

Direktor Zavoda za strateške rezerve naftnih derivatov (ZORD) Anton Grabeljšek je z družbo MOL Slovenija, d.o.o., pred dobrim tednom podpisal pogodbo o polnjenju prvega od dveh novozgrajenih rezervoarjev za naftne derivate v Lendavi, s tem da bo storitve skladiščenja opravljal Petrol. Pogodbo o tem sta ZORD in Petrol podpisala septembra 2003, Petrol pa je potem gradil in pred kratkim dokončal dva rezervoarja po 20 tisoč kubičnih metrov prostornine, namenjena skladiščenju srednjih destilatov.

Družba MOL Slovenija bo prvi rezervoar napolnila z dizelskim gorivom, ki pa že mora ustrezati višjim standardom kakovosti goriva, katere po smernicah EU začnejo veljati s prvim januarjem 2005, to pa je pod 50 mg žvepla na kilogram. Sedaj je dovoljeno 350 mg žvepla na kilogram. Izbrani dobavitelj, ki je ponudil ustrezno kakovost goriva in se prijavil na javni razpis ZORD, mora rezervoar napolniti do 20. decembra, s tem da pogodba ne določa načina transporta in polnjenja. Anton Grabeljšek je za Vestnik še dejal, da pri ZORD že pripravljajo javni natečaj za izbiro dobavitelja goriva še za drugi rezervoar, saj naj bi tudi tega napolnili do konca leta.

M. H.

Razvoj mobilne telefonije

Še pred kratkim se nam je zdelo, da so z analogno tehnologijo izčrpane skoraj vse možnosti, a je digitalizacija prinesla najprej širitev mobilne telefonije, sledila je eksploatacija digitalne TV v obliki treh standardov DVB-T (Digital Video Broadcasting-Terrestrial), DVB-C (Digital Video Broadcasting-Cable) in DVB-S (Digital Video Broadcasting-Satellite). V bližnji prihodnosti nas čaka nova oblika digitalne TV, ki temelji na DVB-T in predstavlja nadgradnjo za mobilno uporabo, kjer so sprejemniki mobilni terminali z majhno resolucijo ekrana, kot so na primer mobilni telefoni in dlančniki. Nova tehnologija se imenuje Internet Protocol DataCasting in je osnovana na standardu DVB-H (Digital Video Broadcasting-Handheld), ki definira zahteve za postavitev omrežja.

Največja prednost digitalne TV je v posredovanju večjega števila programov boljše kvalitete, kot je bilo to mogoče z analogno tehnologijo, saj je digitalno informacijo lažje shranjevati, oblikovati, ojačati in jo predvajati brez zmanjšanja kvalitete signala. Posredovanje slike, zvoka in podatkov v digitalni obliki omogoča uporabnikom cenejši in kvalitetnejši dostop do informacij. Po drugi strani se je uporaba brezžičnih naprav in storitev v zadnjih letih drastično povečala. Vsakdanjik se spreminja v mobilni svet, saj želi uporabnik imeti dostop do priljubljenih vsebin povsod, kjer se nahaja.

Navedeno je osnova za pripravo novega pristopa k zagotavljanju storitve, ki bo po vseh napovedih ena vodilnih na področju mobilne telefonije in broadcastinga. Tehnologija je postavljena ob bok UMTS, ki ni doživel napovedanega razvoja. Razlogi za tako optimistične napovedi so prav v prednostih sprejema TV-signalov in drugih digitalnih vsebin na mobilnih telefonih in podobnih mobilnih terminalih.

Nova tehnologija ponuja uporabnikom široko paleto storitev, kot so televizija, glasba, internetne strani in igre. Nekateri primeri uporabe storitev na mobilnih terminalih so:

- sprejem RTV-programa v živo ali na zahtevo,
- online nakupovanje,
- online forum (chat),
- pošiljanje informacij o borzah, vremenskih napovedih, dogodkih in novicah,
- pošiljanje datotek, kot so slike, zvoki, glasba in video.

Podjetje ELTI je skupaj s partnerji v zaključni fazi priprave produktov, ki bodo osnovni gradniki digitalnih distribucijskih mrež. Družine oddajnikov in pretvornikov so pripravljene za testiranje v enem od dveh pilotskih projektov, ki tečeta v svetovnem merilu.

Da produkti podjetja ELTI uspešno podpirajo omenjene tehnologije, so se lahko prepričali tudi obiskovalci letošnjega sejma IBC v Amsterdamu. V povezovanju s ponudniki programa (CNN, BBC-2, National Geographic in Netherlands 2) nizozemskega operaterja Nozema ter produktov ELTIJA je bilo v času letošnjega sejma mogoče v živo sprejemati TV-programe na multimedijskem aparatu NOKIA 7700.

Daniel Copot in Fredi Širovnik

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij
na račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA
SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

Menedžerji o medijih – mediji o podjetjih

Kdo prodaja čokolado in kdo slabe novice?

Menedžerji niso vedno najbolj zadovoljni, kako novinarji in mediji poročajo o njihovem podjetju, prav tako se novinarji velikokrat pritožujejo, da zaradi različnih vzrokov ne morejo dobiti prave in relevantne informacije. Problem pa je predvsem v komunikaciji, v dobri komunikaciji. Da bi spoznali, kje prihaja do kratkih stikov, so pripravili posvet na temo Podjetja-Odnosi-Mediji, kjer so menedžerji, novinarji, uredniki in drugi govorili o pojavnosti pomurskih podjetij in njihovem komuniciranju z mediji. Posvet so pripravili družba Frontal, Območna enota GZS ter Klub managerjev in podjetnikov Murska Sobota.

Vestnik preberejo vsi vprašani menedžerji

Raziskavo Mi o medijih, mediji o nas so pripravili pri Frontalu iz Murske Sobote. Poslali so anketne vprašalnike, odzvalo se je deset novinarjev in petnajst menedžerjev iz regij, kar absolutno ni veliko število, je dovolj, da spoznamo razpoloženje v regiji. V raziskavi jih je zanimalo, kakšno mnenje imajo mediji o podjetjih in kakšno mnenje imajo menedžerji o medijih.

Menedžerji najpogosteje dnevno spremljajo osrednje nacionalne medije, med lokalnimi pa vodi Murski val, pri tedenskem spremljanju je absolutni zmagovalca lokalni časopis Vestnik, saj ni menedžerja, ki ga ne bi spremljal. Kot najbolj relevanten vir informacij so omenili Delo, TV Slovenija, Gospodarski Vestnik, Večer in Finance, enak odstotek pa si delijo Murski val, Vestnik in Kanal 10. Najbolj pa so menedžerji zadovoljni s poročanjem Kanala 10. Novinarji so ocenili, da imajo najboljšo javno podobo OE Zavarovalnica Triglav in Terme 3000, najslabšo pa Elektromaterial Lendava in ELTI Radgona.

Hkrati pa je Pristop Klipping iz Ljubljane analiziral objave v trimesečju v petih tiskanih medijih ter jih opredelil kot naklonjene, nevtralne in nenaklonjene. Največji delež nenaklonjenih objav so zasledili v Vestniku, kar 17 odstotkov, pri preostalih delež nenaklonjenih ni presegal pet odstotkov. Zbranim je bil vprašljiv pojem »nenaklonjeno poročanje«, pa so razložili, da je še najbolj primeren, in vključuje tekste, ki so kritični, negativni ... Vestnik je tudi tisti, ki pomurskim podjetjem posveča največ prostora.

Glede na slabšo ekonomsko razvitost Pomurja je ta prostor dobro medijsko razvit. »Evropski trendi kažejo, da se regijski lokalni tisk pogumno razvija, rasti pa lahko pričakujemo tudi v Sloveniji, je povedala Irma Benko, direktorica Podjetja za informiranje, ter dodala, da ima regionalni tednik Vestnik izredno visoko branost, saj je njegov doseg 76 tisoč bralcev, Murski val pa je najbolj poslušana postaja v severovzhodnem delu Slovenije. »Žal pa v Pomurju še vedno nimamo regijske televizijske postaje in bojim se, da bo to vlogo prevzela RTS.«

Franci Zavrl, Pristop, je spregovoril o povezanosti medijev in oglaševanja. »Nemogoče je živeti brez oglaševalskega denarja, prevelika komercializacija ali prevelika odvisnost od njih pa je lahko napačna odločitev. Samo iz oglaševalskih sredstev se ne da delati dobrega medija, zato mora biti vloga med mediji in oglaševalci jasno določena. Precej je namreč prikritega oglaševanja, česar ne moremo reševati s policijo.« Lah-

ko pa z medijskim inšpektorjem ga je dopolnila Benkova.

O kritičnem ali nekritičnem poročanju pa je spregovoril Marjan Dora, odgovorni urednik za Murskem valu. »Če urednik ali novinar vidi, da direktor ali vodstvo ne dela dobro z delavci ali vleče poteze, ki lahko škodijo podjetju, je njegova odgovornost, da o tem poroča.« Menedžerji pa je očitno, da informacije težko pridejo do medijev in da so mediji podjetja preveč zaprti. »Želim se, da smo pri direktorju namreč ni kot pri zdravniku, ki nam na koncu napiše recept, kako naj jo njem poročamo.«

Raziskava je pokazala, da imajo Pomurju le majhen odstotek podjetij urejeno službo za komuniciranje z mediji, da temu posvečajo premalo pozornosti, hkrati pa niso zadovoljni s poročanjem medijev. Čeprav skušajo novinarji vsak po svojih močeh pridobiti ekskluzivne informacije, pa so pogosto novinarske konference ite, kjer pride do sočasnih »opazam, da prihajajo novinarji na novinarske konference premalo informirani in s premalo znanja. Nekateri pa se menedžerjem dobro kajo s postavljanjem vprašanj, pri katerih se lahko ti le poslužijo se je vključil Ivan Gerenčer, dopisnik Dela. Dora pa je dodal, da so tudi take novinarske konference, kjer na neprijetna vprašanja vodstvo odgovarja z: »No comment.«

Borut Meh, direktor Mure, je dejal: Tudi menedžerji se srečujejo z dilemo, s kom in na kakšen način se komunicirati. Ne gre za to, ali je medij naklonjen ali ni naklonjen nekemu podjetju, gre samo za to, ali je poročilo objavljeno. V novinarskih vrstah morda mo zagotoviti več reda in spoštovanja kodeksa. V naših medijih je nekaj takih, ki tam ne bi smeli biti.« Neki vmesni člen, ki ni vedno najboljše izbira, ugotavljajo novinarji, pa želi biti PR-ovska služba, ki je odgovorna za slika in javnostmi. »Mi ne prodajamo slabe mo čokolade, ampak tudi in novice. Smo nekje na sredini in skušamo razumeti potrebe novinarjev in jim zagotoviti dobre novice. Po drugi strani pa morajo novinarji poskušati razumeti direktorja, da ima prioritete in ne vedno časa,« je povedal Zavrl.

V predavalnici RIS-a v Radgona se je ob tej priložnosti obrnil kar nekaj predstavnikov iz pomurskih podjetij, ki bi prav tako lahko pristregli s svojimi izkušnjami. A. Nana Rituper, Rodež

M. H.

V Murski Soboti kontaktni center NLB

NLB ima v Pomurju nadpovprečen tržni delež

Podprla bo največje naložbe, načrtovane v turizmu in živilskopredelovalni industriji

Predsednik uprave NLB Marjan Kramar je na tiskovni konferenci v podružnici banke v Murski Soboti predstavil delovanje kontaktnega centra, ki predstavlja širitev storitev telefonske banke z imenom Teledom.

Odprtje kontaktnega centra pomeni, da k elektronskemu in telefonskemu bančništvu dodajajo še storitve svetovanja, trženja in spremljanja zadovoljstva strank. Nov projekt NLB pa pomeni tudi preselitev dela poslovnih aktivnosti iz Ljubljane v Mursko Soboto.

Delo je tako v Murski Soboti ohranilo 22 zaposlenih, ki so jih za delo v kontaktnem centru posebej pripravljali, presežne delavce v Ljubljani pa so potem razporedili v bančno mrežo. NLB se je s projektom prezaposlitve prijavila tudi na razpis republiškega zavoda za zaposlovanje in si iz naslova APZ pridobila 3,5 milijona tolarjev. »Bolj kot obseg sredstev je bilo za nas pri tem pomembno sodelovanje z državo. Za projekt smo namenili

veliko več denarja,« je državno pomoč, ki je bila deležna novinarskega zanimanja, komentiral prvi mož NLB Marjan Kramar.

NLB pa, tako Kramar, prevzema tudi odgovornost za regionalni razvoj, zato so se odločili, da del poslovanja in kontaktni center prenesejo v pomursko regijo. V Pomurju ima namreč NLB 86700 osebnih ter 5188 poslovnih računov, odobrila je 30 milijard posojil velikim podjetjem, 6 milijard drobnemu gospodarstvu in 18 milijard za prebivalstvo, depozite pa je zbrala 8 milijard od velikih družb, 9 od drobnega gospodarstva in 66 milijard od prebivalstva. NLB ima v Pomurju na področju aktivnih poslov nadpovprečni tržni delež (52-odstoten), in če predstavlja globalni potencial regije 60 družb s prihodkom več kot milijardo tolarjev, jih je 55 (92 odstotkov) v skrbništvu NLB, te pa v regiji obvladujejo okoli 70 odstotkov kapitala, celotnih prihodkov in zaposlenih. Ena zadnjih naložb, ki jo je NLB podprla, je tovarna Proconi, s čimer dokazuje, da je banka, ki ostaja s komitenti tudi, ko se odločajo za tvegane naložbe in kadar jim ne gre najbolje. NLB pa bo v Pomurju podprla tudi načrtovana velika vlaganja v turizmu in živilskopredelovalni industriji.

Lek v Lendavi odprl svoja vrata

Za partnerski odnos z lokalno skupnostjo

Vlaganja za varovanje okolja in širitev proizvodnje

Družba Lek poslovno rast svojega obrata v Lendavi, kjer proizvaja učinkovino za naj-
bolje prodajani izdelki amoklav, želi uravnovesiti z lokalnim okoljem.

V skrbi za okolje zato veliko vlagajo v produktivno tehnologijo, izboljšujejo izrabo naravnih virov in energije ter skrbijo za okoljske snovi, saj bo le tako lahko sodeloval z lokalno skupnostjo in ustvaril partnerski odnos. To pa je danes zelo pomemben, brez partnerskega sodelovanja dokazovanje na trgu ni mogoče. Je v nagovoru zbranim občanom odprti vrat Lekovega obrata v Trimlinih dejal izvršni direktor Proizvodnje Lendava dr. Aleksander Bokavec. In še: »Upam, da boste z nami danes doživeli nekaj novega in nas tako bolje

Pri lendavskem obratu Leka gradijo dopolnilni objekt za kalijev klavulanat, za katerega so lokacijsko dovoljenje zaprosili v letu 2002, gradbeno dovoljenje pa prejeli aprila letos. Iz vsebine javnega naznanila za pridobitev lokacijskega dovoljenja je razvidno, da bo v novozgrajenem objektu potekala zaključna faza proizvodnje sterilnega K-klavulanata, je pa novi objekt del načrtovanih vlaganj za dopolnitev in preureditev obstoječe proizvodnje kalijevega klavulanata in povečanje proizvodnje sterilnega K-klavulanata s 3 na 20 ton na leto.

spoznali. Naj bo to popotnica za naše dolgoročne odnose, ki jih postopoma gradimo vsak trenutek, vsak dan.

Lekova proizvodnja farmacevtskih učinkovin se je v Lendavi začela leta 1985 s proizvodnjo gentamicina, s katerim Lek ostaja med redkimi proizvajalci tega zdravila za farmacevtske trge. Leto 1992 so v Lendavi začeli proizvajati klavulansko kislino, ki je danes najpomembnejši proizvod obrata in osnova za proizvodnjo najbolj prodajane Lekovega izdelka amoksiklav. Danes je v Leku Lendava zaposlenih 300 ljudi. Poleg proizvodnega obrata v Trimlinih in Čistilne naprave Lendava v Lendavi deluje tudi Lek Kozmetika, ki sodi v poslovno skupino Lek, ki proizvaja kozmetični program.

Lekov dan odprtih vrat obrata v Trimlinih s popotnico za dobre odnose z lokalno skupno-

Povečan obseg proizvodnje obrata Leka v Lendavi je povezan z možnostjo koriščenja vodnih zalog. Za rabo voda v tehnološke namene so pri Leku vzporedno raziskovali podzemne vode na lokaciji pri peskokopih na desni strani ceste, ki vodi proti Murskemu Središču, in na lastnem zemljišču v Trimlinih. Za dva vodnjaka na lastnem zemljišču so vodno dovoljenje, ki ga je izdala Agencija RS za okolje, pridobili julija 2003. Hkrati z gradnjo dveh novih vodnjakov so revitalizirali še tri stare, izvrtali piezometrične vrtnice za kontrolo nivoja podzemnih voda in vgradili vodomere ali registre na vseh vodnjakih.

sto pa so povezali z dobrodelno akcijo podarjanja računalnikov. Zaradi modernizacije informacijske tehnologije v sistemu Novartis so pri Leku zamenjali tisoč računalnikov, ki so jih podarili številnim šolam, zdravstvenim ustanovam in organizacijam, ki prispevajo k ohranjanju

zdravja, ter različnim lokalnim združenjem. V Lendavi je Lek razdelil 92 računalnikov, prejeli pa so jih osnovne šole v Lendavi in Veliki Polani, Srednja šola Lendava, Varstveno delovni center, Gasilsko društvo ter Speedway Team iz Lendave.

Majda Horvat

VREDNOSTNI PAPIR	12.10.2004	19.10.2004	razlika v odstotkih
Borske kotacije			
Gorenje, d.d., Velenje	6.307,63	6.306,87	-0,01
Interserupa, d.d., Koper	7.432,01	7.460,21	0,38
Kirka, d.d., Novo mesto	80.707,29	80.715,47	0,01
Luka Koper, d.d., Koper	8.200,02	8.153,55	-0,57
Mercator, d.d., Ljubljana	43.274,62	42.172,54	-2,55
Petroli, d.d., Ljubljana	63.338,73	63.255,90	-0,13
Pivovarna Laško, d.d., Laško	7.401,47	7.226,67	-2,36
Prosti trg			
Juteks, d.d., Zalec	32.611,87	32.071,62	-1,66
KD Holding d.d., Ljubljana - redne	11.201,00	11.288,04	0,78
KD Holding d.d., Ljubljana - predn.	6.501,00	6.398,00	-1,58
Prosti investicijske družbe			
Infond ID, d.d., Maribor	2.626,37	2.606,70	-0,75
KD ID, d.d., Ljubljana	218,03	219,50	0,67
NFD1, d.d., Ljubljana	331,32	332,43	0,34
Nemški borzni trg			
Allianz-zavarovalništvo	84,40	81,26	-3,72
Bayer-farmacija	22,40	22,39	-0,04
BMW-avtomobilska industrija	33,53	34,00	1,40
Deutsche Telekom-telekomunikacije	14,96	14,95	-0,07
HypoAlpenbank-ban	15,68	15,21	-3,00
Siemens-elektronika	59,69	59,69	0,00
INDEKSI			
Slovenski borzni indeks SBI 20	4.805,72	4.762,90	-0,89
Indeks delnic PID-ov PIX	4.366,14	4.358,21	-0,18
Nemški borzni indeks DAX 30	3.966,00	3.964,00	-0,05

Nadaljuje se negativni trend

Na slovenskem borznem trgu smo v zadnjem obdobju pričali negativnemu trendu, osrednji borzni indeks SBI 20 beleži na tedenskem nivoju znižanje vrednosti v višini 0,9 odstotka in trenutno znaša 4.762 točk. Največ so k temu padcu pripomogle delnice družb Merkurja, Mercatorja in Pivovarne Laško. Prve so se pocenile v višini 4,6 odstotka in trenutno stanejo dobrih 35.000 tisočakov. Ta padec pa lahko pripišemo dogajanju okrog družbe Bofex, katere izguba kar izdatno bremeni oziroma kaže slabšo luč poslovanja same družbe Merkur. Zaradi tega se je tudi Merkur odločil prodati svoj delež v Gorenjski banki, ampak se še ne ve, po kateri ceni bi bil to svojo namero tudi pripravljen uresničiti. Delnice najboljšega sosedu so se pocenile zadnji teden za 2,6 odstotka in za delnico morate trenutno odšteti dobrih 42.000 tisočakov. Pivovarna Laško še dalje izgublja na svoji vrednosti in cena delnice se počasi, a vztrajno približuje nivoju 7.000 tolarjev. Druge delnice iz borzne kotacije niso dosegle kakih velikih sprememb, to pa ni nobeno presenečenje, kajti na trgu je pomanjkanje pomembnih novic, ki bi lahko tudi premikale tečaje. Kakšen nepričakovan dogodek pa kar hitro lahko spet obrne vse na glavo in razburka misli in domišljijo vlagateljev. Gledano z vidika tehnične analize je trg v kratkoročnem obdobju v negativnem trendu, dolgoročni indikatorji pa so še vedno v pozitivnem trendu in je zaenkrat govora samo še o negativni korekciji. Če bi se nadaljevalo padanje tečajev, je zelo pomemben podporni nivo 4.600 točk. Vendar pa nam zaenkrat manjka še precej do omenjenega nivoja. Indeks PIX je izgubil samo 0,2 odstotka in trenutno se je oblikoval na nivoju 4.358 točk.

Na tujih kapitalskih trgih še dalje prevladuje zelo nepredvidljivo stanje, ki traja praktično že vse letošnje koledarsko leto. Pogled na nemški trg nam kaže sliko, kjer vidimo, da ni izrazitega trenda, oziroma se giblje indeks DAX 30 v območju med 3.650 točk in 4.1780 točkah. V taki situaciji, kjer se ne razvije neki dolgoročni trend, je zelo težko trgovati in pravilno nastavljati trgovalna naročila. Nikoli pa ne vemo, kateri kratkoročni trend pomeni začetek dolgoročnega trenda. Zadnji teden so na nemškem trgu največ pridobile delnice avtomobilskega koncerna Volkswagen, ki so se podražile za 6,1 odstotka, sledijo delnice farmacevtske družbe Schering, ki so poskočile za 3,7 odstotka, delnice trgovske družbe Metro pa so dražje za 3,4 odstotka. Slabše so se odrezale delnice pozavarovalnice Munchener Ruck, ki so ceneje za 5,9 odstotka, le tej sledijo delnice jeklarskega koncerna ThyssenKrupp, ki so zdrsile za 4,4 odstotka, in koncern Allianz beleži izgubo v višini 3,6 odstotka.

Na valutnem trgu naj omenim, da je pridobil euro proti dolarju in je uspel prebiti mejo 1,25, ki je zelo pomembna psihološka meja in naslednja vrednost, pri kateri bomo lahko zasledili razmerje euro - dolar je 1,28. Pomeni, da spekulanti, ki so se odločili staviti na dolar, ne morejo biti zadovoljni z razpletom dogodkov.

Opomba: zaključni tečaji so na dan 19. 10. 2004; prispevek izraža osebno mnenje avtorja.

Elektro Maribor ponuja pogodbe o nakupu električne energije Ali bi bilo smiselno plačevati za 10 do 15 odstotkov dražjo elektriko?!

Odjemalci elektrike javnega podjetja za distribucijo električne energije Elektro Maribor, med katere spadajo vsi razen gospodinjstev, prejema te dni predlog pogodb za dohodne električne energije v prihodnjem letu. Podjetje tega podjetja je tudi nekaj tisoč odjemalcev iz Pomurja.

Novi pogodbe o nakupu električne energije za prihodnje leto in naprej Elektro Maribor ima 20-odstotni tržni delež, ostaja edini samostojni ponudnik električne energije med petimi distributerji, ki ponuja dolgoročno partnerske pogodbe na zanesljivi in konkurenčni oskrbi električne energije. Vse nove upravičene delnice, ki bodo sklenili pogodbo z Elektro Maribor, bodo prihodnje leto razdeljeni v pet cenovnih razredov. Kot navajajo, bodo električne energije odvisna predvsem od tega, kdaj bodo potrebovali največ elek-

trične energije. Zato v teh dneh Elektro Maribor pošilja podrobne informacije s predlogi za sklenitev pogodb, hkrati pa jim tudi ponuja paket storitev, s katerimi bodo skušali olajšati poslovanje s svojimi uporabniki.

In kakšne bodo posledice morebitne zavrtnitve take pogodbe?

Če do 1. januarja 2005 večji odjemalci ne bodo imele sklenjene pogodbe z dobaviteljem električne energije, bodo v skladu z energetskim zakonom deležno le tako imenovane zagotovljene oskrbe z električno energijo. To pa pomeni, da bodo na podlagi objavljenih cen praviloma plačevali za 10 do 15 odstotkov dražjo elektriko v primerjavi s tržnimi cenami.

Milan Jerše

Podaljšan rok za vračilo vlaganj v telefonijo se počasi izteka V Pomurju bodo dokumentacijo zbirali do 20. novembra

Podaljšan rok za vlaganje zahtevkov za vračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, ki traja do 6. decembra letos, je vse bližje. Kot smo zvedeli, bodo dokumentacijo na Državnem pravobranilstvu Republike Slovenije zbirali le še do 20. novembra. S tem izpolnjujejo opredeljene obveznosti v zvezi z zakonom o vračilu vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje.

Tako naj vsi tisti, ki so predavnimi leti pod okriljem krajevnih skupnosti ali občin sami plačevali gradnjo telefonskih central, medkrajevnih telefon-

skih vodov in krajevnih telefonskih omrežij, da so dobili dolgo pričakovan telefonski priključek, vloženi denar dobili povrnjen. Tudi v Pomurju so stekle obsežne akcije za pritegnitev številnih upravičencev oziroma posameznikov, ki so v preteklosti združevali precejšnja sredstva v izgradnjo telekomunikacijskega omrežja. V večini primerov je šlo za pogodbe ali sporazume s samoupravnimi interesnimi skupnostmi za ptt dejavnost, ki so jih sklenili z občinami ali njenimi pravnimi predniki. Že nekaj časa tudi Mestna občina Murska Sobota, kjer je največje število takih telefon-

skih upravičencev, zbira dokumentacijo na sedežih mestnih četrti in krajevnih skupnosti.

Kot dokazilo o obstoju pravičice do uvrstitve na seznam končnih upravičencev do vračila vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje služi pogodba, vrednost vlaganj pa je treba dokazati z verodostojnimi dokumenti, to je z računi in potrdili o vplačilu. Iz omenjene dokumentacije morajo biti razvidni podatki o končnem upravičencu, območju, na katerem so vložili zahtevek, višini vlaganj in datumu plačila. Brez tega namreč ni možno uveljavljati svoje pravice.

Milan Jerše

Baromet

Boris Lebar, ki je okoli sebe zbral skupino dobrih ljudi z namenom, da Dragici Horvat in njenim otrokom iz Podgradja omogočijo normalno in dostojnejšo življenje.

Janez Mir, podjetnik iz Grabonaša, vztraja v svojem kraju. Kljub temu pa ob velikih besedah za razvoj podjetništva v občini nimajo veliko posluha, da bi mu utrdili vsaj cesto, kaj šele, da bi postavili transformator.

Janez Lotrič, direktor Petrola, je moral prvi rezervoar za skladiščenje goriva po javnem razpisu odstopiti v polnjenje MOL-u. Ta namreč že zagotavlja gorivo po standardu, ki bo začel veljati leta 2005.

Marija Močan – Rošker, predsednica soboškega Okrožnega sodišča, kljub opozorilom varuha človekovih pravic, zahteva Višjega sodišča in pravosodne ministrice po poročilu o občutljivi pravdi, ki se ne premakne z mrtve točke, ne reagira.

Vlado Smodiš je ponovno pripravil razstavo starih sort sadja.

Okupacija svetovnega rekorda v štirih slikah

Jože Vöröš noč in dan na monociklu

2391 krogov terjalo krvave žulje – Evgen Titan v solzah

Jože Vöröš, prvi Pomurec, ki se je na področju kolesarstva zapisal v Guinnessovo knjigo rekordov, je napravil nov podvig. Rojen Sobočanec, ki sedaj živi v Gornjih Petrovcih, je na grajski ploščadi v Murski Soboti neprekinjeno vozil monocikel 24 ur.

Start in cilj

Začel je v ponedeljek ob 12. uri, vozil je tudi ponoči, končal pa ob 12. uri v torek pred presenetljivo velikim številom obiskovalcev. »Res sem prijetno presenečen nad obiskom prebivalcev Murske Sobotice, za kar se jim najtopleje zahvaljujem, kakor tudi vsem, ki so me vzpodbujali.«

In vzpodbudo je res potreboval, saj je bila osvojitve rekorda presneto težka. Jože je vozil v enakomernem krogu, ki je bil dolg 60 metrov, mogoče celo nekaj več. Natančne številke bodo znane v soboto na tiskovni konferenci na španovi domačiji v Moščancih, saj obstaja možnost, da je bil krog še za tri metre daljši, to pa pomeni, da je Jože prevozil še nekoliko več, kot je bilo sprva izračunano. Kakorkoli že, po prvih podatkih je v 24 urah prevozil 2391 krogov, ta pa bi pomenilo, da je prevozil nekaj več kot 143 kilometrov. S tem je podrl rekord v neprekinjeni vožnji, drugega cilja, namreč da bi prevozil 165 kilometrov in s tem podrl rekord švicarskega predstavnika, pa ni dosegel: »Jaz sem napadal rekord švicarja, ki je imel progo dolgo 400 metrov, kar je bil v bistvu atletski stadion. Vendar smo mi komisiji že vnaprej napisali, da mi na 60-metrski progi ne moremo razviti takšne hitrosti kot on na 400-metrski. Zato smo dali ta podvig v poseben rang, ker ta rekord na 60-metrski progi do-

slej še ni obstajal. Drugega rekorda pa nismo dosegli, ker je on vozil s povprečno hitrostjo 18 do 20 kilometrov na uro, poleg tega se je še držal za sedež, jaz pa sem razvijal povprečno hitrost le 12 do 13 kilometrov na uro. Nemogoče.«

Zdaj pa v London

Postopki za vpis v najbolj znano knjigo rekordov so precej zapleteni in tudi stanejo: »Že pred tem smo se dogovarjali s predstavniki komisije za Guinnessovo knjigo in imamo že vse dokumente doma. Po uradnem sestanku v soboto bomo poslali vse skupaj v London. 20. novembra pa grem sam v London in se bom sestal s komisijo. Izbral sem najcenejši let, saj moram plačati na primer kar 250 funtov že samo, če zahteva informacijo, ali določen rekord že obstaja ali ne.«

Muke po Jožetu

Jože je dosegel rekord ob precejšnjih mukah. Sedež ga je večkrat ožulil do krvi, imel je bolečine v gležnju, ponoči pa ga je mučil spanec. Med vožnjo se je lahko ustavil, da ga je spremljevalna ekipa zmasirala, le z nogo ni smel stopiti z monocikla. Vendar pa je s tem seveda izgubljal čas.

»Veš, kaj se mi je sanjalo ponoči? Da si vse pospravil v avto, razpustil ekipo in vse pustil za sabo,« je bil zanimiv komentar enega od njegovih prijateljev. Ni bil daleč od resnice, kakor je priznal Jože: »Res sem bil ponoči v najhujši krizi. Skoraj sem vse skupaj pustil in odšel domov. Število krogov me je začelo pošteno mučiti, saj sem začel razmišljati: 'Presneto, pa kdaj bom sploh dosegel zaželeno številko?' Zdaj moram najprej sploh priti k sebi.«

Rekorder vzvratne vožnje izbruhnil v jok

»Računajte, v kakšni temperaturni razliki je moral voziti Jože, namreč v razponu od 5 do 14 stopinj, še hujša pa je bila razlika v vlagi, od 44 do celo 96 odstotka.«

Zaradi tega se ni mogel ohladiti in smo mu morali pogosto menjati majice,« je dejal vodja tekmovanja Evgen Titan, prof., ki se ni mogel ubraniti izbruha joka po končanem podvigu. »Še bolj sem srečen kot takrat, ko sta mi moja otroka prinesla medalje s šolskih olimpiad.«

T. K.,
foto: T. K.

Jože Vöröš je vozil enakomerno v 60-metrskem krogu.

Po osvojitvi rekorda so Jožeta »napadli« številni mediji, dogodek pa so lahko spremljali v živo tudi prek interneta.

Njegova sestra Marjana je imela prijetno doživetje odpiranja šampanjca.

Starši pomagajo staršem

Dobrodelna akcija za osnovne šole

Začetek šolskega leta prinaša skrb in veselje. Veselje, da so otroci spet skupaj, in skrb, posebej za tiste starše, ki živijo v težjih materialnih razmerah in ne morejo kupiti ali omogočiti otrokom vsega, kar je v današnji, predvsem osnovni šoli, potrebno. Učbeniki, torbe, malice, kosila, šola v naravi ... seznamu ni konca, denarja za vse ni. Prepad med premožnimi in revnimi je čedalje globlji pa tudi odnosi med otroki zato slabši, to pa seveda opazamo tudi učitelji. V Murski Soboti in okolici imajo vse osnovne šole podobne probleme, zato naj navedemo le primer OŠ IV, ki izobrazuje in vzgaja otroke s posebnimi potrebami – otroci pa prihajajo iz različnih okolij, a skoraj za vse velja, da sta starša nezaposlena ali pa je v službi samo eden. Prihajajo iz oddaljenih krajev, zato potrebujejo malico in kosilo – starši pa teh stroškov ne morejo pokrivati.

Gotovo bo kdo menil, da je za takšne stvari dolžna skrbeti država. A ne zgolj s plačevanjem kosil, ampak tako, da bo staršem priskrbelo delo in dostojen zaslužek. A žal ni tako. Dokler pa ni, ne moremo biti slepi za stisko svojega bližnjega. Le kdo bi bolje razumel starševsko ljubezen do otrok kot starši sami. Zato si tudi najlažje in z razumevanjem pomagajmo med

seboj. Tisti, ki imajo in lahko otrokom veliko morejo, naj pomislijo na stisko tistih, ki tega ne morejo. Njihova velikodušnost in darovitost sta poskrbeli, da bo ta svet za otroke prijazen in

Svojo akcijo začnemo s prošnjo za denar in druge potrebne darove, ki jih bomo razdelili osnovnim šolam. Prispevke lahko nakažete na žiro račun Župnijske Karitas: 24900-9004587955. Račun felsen Krekova banka, s pripisom za DKPS ali pa 02496-0089536543 Eho podpornica. Vse drugo, kar bi še potrebovali, učbenike, knjige, spornice, oblačila in potrebščine, pa lahko prinesete na OŠ IV, Trstenjakova 71, in sicer v šolsko knjižnico.

Upamo, da se boste našemu varljivemu odzivu čim večjemu številu, in naj se spomnimo na OŠ nad vse simpatičnega svetnika sv. Frančiška, ki je bil prosil, saj ti s tem dela veliko usluga.

Naša akcija se bo končala, pri ne dobovolno, v četrtek, 28. oktobra, ob 17. uri z dobrodelno pridelitvijo v dvorani soboškega gradu.

Društvo katoliških pedagogov Slovenije
območna enota Murska Sobotica
Eho podpornica Murska Sobotica
Župnijska Karitas Murska Sobotica
OŠ IV Murska Sobotica

Takoj po končanem podvigu so mu v objem padli objokani člani najožje družine.

Medicinski center Medivita, d. o. o., obvešča, da se je ortopedska ambulanta dr. Tomislava Menarta in diagnostika kostne gostote preselila na novo lokacijo, in sicer: Ulica ob Igrišču 3, 9226 Moravske Toplice. Vse informacije po telefonu številka 041 767 890.

Policija

Zakaj niso posredovali?

PU MS: Ni šlo za naša policista

Najbrž vas je veliko, ki ste bili tako ali drugače opravičeni policisti. Najbrž vas je tudi veliko, ki jih kdaj pa kdaj ujam pošljete. Ali zato, ker so vam namerili pičle štiri kilometre nad dovoljeno hitrostjo in vas oglobili, ali pa zato, ker se vam je zdelo, da izkoriščajo ta svoj položaj.

Anton Kranjčan je vodja doma VIZ veržej. Zaradi tega je veliko na poti. In tako na cesti doživlja. Na nas se je obrnil z zanimivim pripetljajem. V trenutku se je peljal proti glavni cesti skozi Ljutomer. Vozil je zelo počasi in v vrstni koloni, ker je bilo na celi koloni vozilo z utripajočimi lučmi in napisom izredni. V križišču proti Razkrižju je kolono začel prehitovati avto za njim. Kranjčan si je potem verjetno mislil svoje, potem pa je v vzratnem ogledalu opazil policijsko vozilo. Zara-

di tega je vklopil desni smerni kazalec in se pomaknil malce desno, saj je pomislil, da se bosta policista odpravila za avtom, ki prehituje. To je verjel, ker je voznik začel prehitovati v križišču, na cesti pa je narisana neprekinjena bela črta, ki prehitovanje prepoveduje (če se ne motimo, je za tak prekršek predpisana kar velika kazen, op. p.). Vendar ni bilo tako. Nato je poklical številko 113, in ko je dobil zvezo, se je predstavil in povedal, kaj je doživel oziroma kaj se dogaja. Na drugi strani telefona, Kranjčan pravi, da so bili operaterji obakrat, ko je klical, zelo prijazni in so se tudi predstavili, so mu pa odvrnili, da naj pokliče na ljutomersko policijsko postajo in da menda oni ne morejo nič, ker ne vedo, za katera policista gre. Kranjčan je potem poklical še notranje ministrstvo, kjer so mu povedali, da naj se obrne na številko 113, in še dejali, da je storil pravilno, ker je

Anton Kranjčan: »Nič nimam proti policistom. Imajo svoje naloge. Vendar se mi zdi, da take stvari mečejo slabo luč na celotno policijo. Za kakšen manjši prekršek te takoj kaznujejo, tu pa je šlo za prehitvanje čez polno črto, in to sredi belega dne v mestu in še kolono vozil, policista pa nič.«

poklical zaradi takega primera. Ko je ponovno poklical OKC PU MS, so mu odgovorili podobno kot pri prvem klicu. Sicer nam je Kranjčan v pogovoru povedal, da je mogoče, da policista nista videla tega prehitovanja, omenil pa je še, da se je tovrstno vozilo na čelu kolone moralo ustaviti, da je

lahko voznik, ki je prehitoval, zavil na cesto, ki pelje mimo parkirišča pri pokopališču, sreča pa je tudi, da med prehitovanjem ni pripeljalo nasproti nobeno prevozno sredstvo.

Mi smo se po odgovore odpravili na murskosoboško policijsko upravo. Zanimalo nas je,

kakšna je komunikacija med OKC in patruljami na terenu. Ali lahko ugotovijo, katera patrulja je bila v omenjenem dogodku udeležena, kako bi se lahko policista odzvala, in ker se nista, nas je zanimalo, zakaj nista posredovala. Franc Šlokan, načelnik tukajšnjega OKC, nam je povedal, da imajo zabeležen klic na številko 113 ob 12.42. Pogovor je posnet, iz njega pa je razvidno, da je operater gospodu Kranjčanu dejal, da se naj obrne na komandirja ljutomerske policijske postaje. Policijske patrulje so nenehno v stiku z OKC, in sicer prek tako imenovane UKV-zveze. Prav tako se ve, kje se patrulje nahajajo. V tem primeru je šlo po njihovem za vozilo iz druge policijske uprave, ki je bilo na območju Policijske uprave M. Sobota, ker je izvajalo privedbo na sodišče ali peljalo na mejo ujetih tujcev, ki jih potem izročajo sosednjim varnostnim organom, ali pa je bilo vozilo v Pomurju na servisu. In zakaj policista nista posredovala? Šlokan pravi, da če bi šlo za hujše dejanje, bi policista verjetno posredovala, poleg tega pa policisti iz drugih uprav nimajo pooblastil za izvajanje nalog na območju PU MS. V praksi to pomeni: če bi prišlo do prometne nesreče, bi ta dva policista mesto nesreče le zavarovala, na pomoč pa bi morala poklicati soboške kolege.

Andrej Bedek

Baromet

Marija Sedonja iz Sodisnece je postala kmetica leta.

Marjan Maučec, visoki stankarski funkcionar SLS, ki želi prizadeva, za decentralizacijo ministrstev. Tako se že vidi v vlogi ministra s sedežem Murski Soboti.

Dr. Metka Kuhar opozarja, da bo s spodbujanjem enakopravnosti med spoloma in bolj fleksibilnim, družini bolj naklonjenim delovnim časom vsaj kateremu mlademu paru omogočeno, da se prej in lažje odloči za starševstvo.

Tina Horvat je dobitnica priznanja pri bogatitvi lastnega znanja.

Marjan Kramar, predsednik uprave NLB, se je pohvalil, da so dobili 3,5 milijona sredstev za usposabljanje delavcev za nov kontaktni center v pomurski poslovalnici. Del sredstev je bil uporabljen tudi za odpravo prekmurskega dialekta delavk pri komuniciranju s stankami.

Razglasitev naj vasi v občini Puconci

Najlepši so Zenkovci

Med gostinskimi objekti zmagala Španova domačija

Pri gasilskem domu na Vaneči je bila prireditev Vaneča, kraj kjer mi je lepo, kjer so po pozdravnem nagovoru predsednika krajevne skupnosti Aleksandra Sočiča v kulturnem programu nastopili folklorna skupina Kulturno-turističnega društva Moščanec, pevski zbor Društva vinogradnikov Goričko in maščinci. Osrednja točka prireditve pa je bila razglasitev naj lepših gostinskih objektov v puconski občini za leto 2004. Naj vas v letošnjem letu so postali Zenkovci, to pa pomeni, da bodo morali podobno prireditev naslednje leto organizirati pri njih (lanska prireditev je namreč bila Vaneča itd., op. p.). Na drugem mestu so Brezovci, na tretjem pa Vaneča.

Med gostinskimi objekti je zmagala Španova domačija iz Moščanec. Pred turističnimi kmetijama Zelko iz Pečarovec in Tremel iz Boščanec. Komisija za ocenjevanje je imela obširen program, saj je naša občina s 23 vasi in ena večjih v Pomurju, je dejal predsednik odbora za kulturo pri puconskem občinskem svetu Milan Grlec. »Vsi so se, da bomo malo bolj pogledali v zakulisje in obrobje naših vasi, da smo šli v ogled lepo ohranjenih starih domačij, ki so na splošno v dobri in starem, se pravi iz zemlje, s pravilno streho in ustrezno okolico. Poiskali smo tudi najbolj avtohtona drevesa v občini. Z našimi smo ugotovili, da je teh kar precej. Tukaj moram na prvem mestu omeniti orehe, ki so velik ponos naših občanov.«

Priloge ocenjevanju gostinskih lokalov ni prišla pod drobnogled samo obliko hiše in pijače, ampak tudi drugo okolje, pri katerem lahko gost dobí marsikateri vtis. Zanimivo je, da je komisija tokrat ocenila tudi najbolj neurejene točke, kot so na primer določena križišča, vstopne posameznice vas, črne (gozdne) jame ipd. »Vse to smo posneli, in bomo objavili v občinskem glasilu Občan, tako da bodo vsi vaščani videli, v kakšnem okolju živijo.«

Krajevna skupnost Črešnjec - Zbigovci

Glavna težava so ceste

Sanacija plazu v Črešnjecih, ko bo končana, bodo asfaltirali še 500 metrov ceste.

Krajevna skupnost Črešnjec - Zbigovci je dokaj velika, saj zajema šest vasi, Črešnjec, Zbigovce, Orehovce, Orehovski Vrh, Police in Ptujsko Cesta. Sestavlja jo okrog šeststo gospodinjstev, v katerih živi nekaj več kot dva tisoč prebivalcev. V upravljanju imajo približno 45 kilometrov javnih poti, od tega jih je 28 makadamskih, kar jim povzroča tudi največ težav.

Predsednik krajevne skupnosti Črešnjec - Zbigovci Janez Kralj pravi, da se ta danes ukvarja pretežno s komunalnimi zadevami: »Vzdržujemo javne poti, jih gramozimo, vstavljamo odvodne objekte, da voda ceste čim manj poškoduje. Težave so zaradi hribovitega predela, ker ko pride do nalivov in neurij, se voda nakopiči in te ceste močno poškoduje. Ves gramoz, ki ga navozimo nanje, tako odplavi na travnike, v vinograde in jarke, ceste pa tako ponovno postanejo neprimerne za vožnjo. Tako se je na primer zgodilo tudi letos.«

V krajevni skupnosti si zato zelo prizadevajo, da bi asfaltirali čim več teh makadamskih poti, ven-

dar pa je to predvsem odvisno od občinskega proračuna. »Hriboviti predel so zelo problematični. Če pa jih asfaltirajo, pa je vsaj pet do deset let mir. Proračunska sredstva porabimo za tekoče vzdrževanje cest, za asfaltiranje pa je treba dobiti dodatna sredstva. Še zmeraj se trudimo, da bi nam pomagali tudi krajan, da bi bili neke vrste sofinanceri z lastno udeležbo, čeprav nimamo velikega odziva.«

Kljub temu jim je letos uspelo asfaltirati skoraj kilometer javne poti v Črešnjecih, če bodo v naslednjih dneh uspeli sanirati še plaz, ki ga je povzročilo neurje, pa bodo pred zimo asfaltirali še 500 metrov javne poti od uprave Radgonskih gorc proti Orehovcem. Prihodnje leto imajo v načrtu še asfaltiranje ceste proti sedežu krajevne skupnosti pa še izgradnjo pločnika, na katero opozarjajo že dobrih šest let. Ta naj bi segal od podjetja Epas do konca Črešnjec. Druga faza izgradnje pločnika pa naj bi bil odcep od trgovine Klasek v notranjost vasi, vse do križišča, kjer stoji hiša Šadlovih. Po Kraljevih besedah je izgradnja pločnika nujna že zaradi frekven-

Janez Kralj, predsednik krajevne skupnosti Črešnjec - Zbigovci: »Vsi porabniki, ki v krajevni skupnosti želijo nekaj narediti, bodo bolj ali manj rekli, da je občinskih sredstev premalo. Tudi jaz bom rekel tako, čeprav vem, da se občina trudi, da bi ta sredstva porazdelila bolj ali manj enako, ali je to po teritoriju, ali po prebivalcu, neki normativi so, pa vendarle mislim, da bi morali gledati tudi na nekatere težave.«

ce prebivalstva in povezovanja te ceste s številnimi drugimi kraji. »V načrtu imamo tudi ureditev javne razsvetljave, saj je zelo žalostno, da tako velika krajevna skupnost, kot je naša, nima, mislim, niti ene luči javne razsvetljave.«

Vanja Poljanec, foto: V. P.

Priznanje za izjemne dosežke pri izobraževanju odraslih

Podelili so ga Tini Horvat s Pušče

V okviru tedna vseživljenjskega učenja na pobudo Andragoškega centra Slovenije so letos že sedmič podelili priznanja za izjemne dosežke pri bogatitvi lastnega znanja ter za strokovne in promocijske uspehe pri bogatitvi znanja drugih. Podelili so deset priznanj in med dobitniki je bila tudi Tina Horvat s Pušče. Čeprav je predčasno opustila šolanje v OŠ, jo je kasneje uspešno končala, se izobrazila za prodajalko, sedaj pa želi končati še poslovodsko šolo.

Tina je odrasla v naselju Pušča pri Murski Soboti, v romskem okolju, v katerem izobrazba, posebno še, ko je šlo za dekleta, ni bila razumljena kot vrednota. Tako je Tina opustila šolanje že v šestem razredu in se zgodaj poročila. Z možem sta se težko preživljala, zato se je Tina zaposlila. Pri delu v prodaji na tržnici pa je imela nenehno težave, ker je bila brez poklica.

Pred desetimi leti je kot brezposelna oseba prvič prestopila prag Ljudske univerze Murska Sobota. Odločila se je, da bo obiskovala program usposabljanja za življenjsko uspešnost. Mentorji so jo skušali navdušiti, da bi se vpisala v osnovno šolo za odrasle, pa se ni mogla odločiti. Ta odločitev je dožorela nekoliko kasneje in čez dve leti se je vrnila ter uspešno dokončala 7. in 8. razred. Kmalu je ugotovila, da za uspešno opravljanje izbranega poklica tudi osnovnošolska izobrazba ne zadostuje. Veselilo jo je delo – prodaja tekstilnih izdelkov – in želela je nadaljevati v tej smeri. Tako se je odločila, da pridobi poklicno izobrazbo. Vključila se je v program za prodajalca in ga uspešno dokončala.

V teh desetih letih je dvakrat postala mamica. Bilo je težko, vendar so ji njeni bližnji stali ob strani in jo spodbujali, da je bila kos vsem obveznostim. Prehojene poti se Tina takole spominja: »Najbolj me je spodbujal mož, moja družina, drugi niso niti vedeli, da hodim v šolo. Ko mi je bilo najhujše, sem že mislila vse pustiti, pa so mi govorili, naj hodim, da je to dobro zame, da bo nekaj iz mene...« S svojo vztrajnostjo in doseženim uspehom je postala zgled nekdanjim kolegicam, med katerimi se je ena že odločila, da bo šla po Tininih stopinjah. Sama si želi, da bi dokončala še poslovodsko šolo. Poleg tega je za izobraževanje navdušila tudi moža, ki bo to jesen začel obiskovati trgovsko šolo v Lendavi.

Na Ljudski univerzi v Murski Soboti so ugotovili, da je Horvatova lahko vzgled za izobraževanje drugim, da je s svojim delom spreminjala sebe, si izboljšala položaj in pozitivno vplivala tudi na okolico ter prepričala, da se tudi drugi lahko vključijo v nadaljnje izobraževanje. Zato so jo tudi predlagali za priznanje.

A. N. R. R.

Knjižni prvenec: Sto let lendavskega nogometa

Ponosni na prvo ustanovljeno društvo v Sloveniji

Lendavčani in okoliški prebivalci se radi spominjajo visokega jubileja njihovega nogometa, ki je v mnogočem zaoral ledino na športnem področju

Že več kot sto let ima ta najvažnejša postranska zadeva na svetu pri njih domovinsko pravico. Še danes se v športnih krogih s ponosom omenja letnica 1903, ko so v Lendavi ustanovili nogometni klub, med prvimi v takratni državi, v današnji Sloveniji pa zagotovo prvi. Zato je izid publikacije z naslovom Sto let lendavskega nogometa vsekar dragocen prispevek, o čemer je bil govor tudi na predstavitvi omenjene knjige v centru Banffy v Lendavi.

Spomln na zlato generacijo ni zamrl

Pobuda za pisanje te knjige se je porodila pri dolgoletnem športnem dopisniku Francu Meštroviču Horvatu, ki je zbral in uredil obsežno slikovno gradivo in dokumente. »Feri je iskal rešitve tudi takrat, ko je bila zadeva sorazmerno neizvedljiva in vprašljiva. Velikokrat je šel v Budimpešto in brskal po starem časopisu. To je prav tako storil s slovenskimi in hrvaškimi časopisi in drugimi viri, tudi z arhivi. Obiskoval je številne knjižnice doma in v tujini. Ni bilo lahko, saj se športne zgodovine v

Lendavi v tako obsežnem smislu doslej še nihče ni lotil. Z zadovoljstvom lahko ugotovim, da je naloga dobro opravljena. Ta publikacija Lendavskih zvezkov se ponša z izredno bogato ilustrirano publikacijo in tudi po obliki je drugačna. Zahvaljujem se občini Lendava, ki je sofinancirala polovico stroškov. Preostali delež odpade na kulturno ministrstvo in Zavod za kulturo madžarske narodnosti,« je povedal njegov direktor Laszlo Gönc, ki je poskrbel za pregled športne zgodovine Lendave v 20. stoletju.

»Tako po drugi svetovni vojni smo imeli pri nas zlato generacijo, ki je nastopala v takratni prvi jugoslovanski ligi in je glede na okoliščine dosegala izredne rezultate. Šlo je za majhno okolico, ko Nafta sploh še ni bilo. Ekipa se je vedno znala postaviti na noge. Čeprav je šlo v določenih obdobjih za izjemno negotovo stanje, se je ekipa pobrala. Zdaj Nafta prepričljivo vodi v 2. ligi, česar pred letom dni nihče ni pričakoval. Vloženo je bilo veliko truda in volje. Ta okoliščini živijo s to Nafto. Če je na tleh, se nekako

(od leve): Laszlo Gönc, Ferenc Horvath, Franc Horvat. Foto: M. J.

Zaradi čistilne naprave bo nekoga še hudo bolela glava

Zakaj Pomurka ni dovolila monitoringa voda

Direktor Komunale kot upravljalci o čistilni napravi ne daje izjav

Prah, ki se je dvignil ob nevšečnosti zaradi čistilne naprave v Murski Soboti, se noče in noče poleči. Koncesionarja sta v tem času že izvedla nadgradnjo, kot je bilo zahtevano. Začeli so tudi izvajati nenapovedani monitoring vode in s tem ugotavljanje krivca, kdo je povzročil uničenje mikroorganizmov. Izvedeli pa smo, da so v podjetju Pomurka, ki je največji uporabnik, preprečili izvajanje monitoringa vode. V podjetju Komunala Murska Sobota kot upravljalcu čistilne naprave pa o tem ne želijo dajati nobenih izjav. Uporabniki, priključeni na čistilno napravo Murska Sobota, pa vsak mesec dobivajo višje račune. Kaj se torej dogaja?

Koncesionarja Petrol in SGP Pomgrad sta že izvedla nadgradnjo čistilne naprave. Pri tem so nastali dodatni stroški v višini nekaj deset milijonov tolarjev. Razmere so se uredile, dobra pa je tudi kakovost vode ob iztoku, je povedal Roland Tušar, SGP Pomgrad. Pri tem se postavlja vprašanje, kdo bo poravnal nastale stroške.

Da bi odkrili povzročitelja, so naročili dodatni monitoring za spremljanje kakovosti vode. Domneva se, da so možni povzročitelji največji proizvodni obrati, ki so priključeni na sistem.

»Podjetja sama izvajajo monitoringe vode, v občinski uredbi pa je zapisano, da lahko upravljalec

pooblasti akreditirani laboratorij, ki opravi izredni in nenapovedani monitoring kakovosti odpadne vode v posameznem podjetju,« je povedala Bojana Fortuna iz družbe Petrol. Tega so v skladu s to uredbo hoteli izvesti, pa jim v Pomurki niso dovolili. O tem, kaj se je dogajalo v Pomurki, sta spregovorila mag. Vinko Apšner, svetovalec za področje proizvodnje in tehnologije, in prokurist v Mesni industriji Pomurka Milan Žilavec.

»Zadeva, da je Mesna industrija krivec za nastalo stanje, je za lase privlečena. Mi smo proizvodnjo zmanjšali, danes koljemo le dva in ne več pet dni. To pomeni, da se vsaj za 50 odstotkov zmanjša količina odpadka, ki nastajajo pri klanju. Ker so s prstom kazali na

nas, smo se v začetku septembra na sestanku s Komunalo in koncesionarjema dogovorili, da skupaj določimo neodvisnega izvajalca monitoringa, lahko tudi iz tujine.

Potem pa nam je poslal koncesionar čez mesec dni seznam treh možnih izvajalcev monitoringa. Ta ponedeljek pa so nas dopoldan obvestili, da so predstavniki podjetja ISKRA EMECO iz Kranja, ki bodo izvajali monitoring, že na poti. To je v nasprotju s tem, kar smo se dogovorili, saj je premalo časa, da bi mi v tem času naročili tudi lastni, vzporedni monitoring, pa tudi odgovorni za to niso bili prisotni, kar je glavni razlog, da smo jih zavrnili. Mi imamo vse zadeve, kar se ekologije tiče, urejene po predpisih.

Imamo tudi dva monitoringa iz tega leta, kjer so rezultati v skladu s predpisi. Letos smo med drugim vgradili dodatni odstranjevalec maščob. Zahtevamo pa, da nam v vsakem primeru napovejo monitoring vsaj nekaj dni prej.

Poleg tega pa je cena za čiščenje odpadnih voda v treh mesecih narasla za 270 odstotkov, dinamika pa je podobna tudi pri individualnih odjemalcih,« je dodal Žilavec. Mnogi ob tem ugotavljajo, da bo nekoga zaradi čistilne naprave še hudo bolela glava.

M. H.

vedno uspe pobrati,« je z optimizmom povedal Gönc.

Članek Football je razkril marsikaj

Avtor omenjene knjige je Ferenc Horvath, profesor in urednik športne rubrike Nepujsaga: »Po mojem je ta knjiga dobra izhodiščna točka za raziskovanje posameznih športnih panog na lendavskem območju. Seveda pa bo treba posamezne športne discipline še temeljiteje obdelati.

To velja zlasti za zlato generacijo nogometašev, ki si zaslužijo temeljitejšo obdelavo. Če bi z akterji v 60. letih opravili pogovore, bi bila publikacija za kasnejše generacije še zanimivejša. V mislih imam njihove anekdote. To bi bilo največ vredno.«

Franc Horvat, soavtor, član mednarodne komisije pri NZS in predsednik območnega društva nogometnih trenerjev Lendava, »Najbolj me je razveselilo, da sem v knjižnici v Budimpešti našel letel na dokaj majhen članek z naslovom Football, objavljen iz leta 1903, ki opisuje lendavski nogomet. Ko sem ga razgledal, sprva nisem mogel verjeti, stnim očem. Zares sem bil presenečen in vesel. Ker so takrat v Lendavi pripravljali rastavo ob 80-letnici nogometa, sem bil v veliki dilemi, kako to odkritje sporočiti odgovornim v Lendavi. Tega nisem upal takoj povedati, ampak sem nekaj dni razmišljal ali naj s tem koga seznanim ali ne. Dokler nisem dobil kopije tega članka, mi seveda niso verjeli. Če k tej temi pristopim zdaj, dijsko, potem se lahko zbere za res ogromno koristnega gradiva.«

Navdušen športnik je tudi zdajšnji župan Anton Balažek: »Vsak drugi Lendavčan je živel s tem nogometom. V takih razmerah to enostavno ne more propasti. Po drugi strani pa sem nezadovoljen, da imamo slabo športno infrastrukturo. Sam si bom veliko prizadeval, da bi tu naredili korak naprej, zato bo treba infrastrukturo na nogometnem stadionu prenoviti za normalno delo. S športnim muzejem pa se bomo lahko dostojno oddolžili vsem tistim, ki so pripomogli k razvoju lendavskega športa.«

A. Nana Rituper Rodež

Delavci iz Lulea prišli domov

Včeraj se je iz mesta Lulea na severu Švedske vrnilo 23 delavcev. Zaposleni pri družbi JLT, d. o. o., gradbeništvo, montaža, s sedežem v Glavni ulici 59 v Lendavi, so na Švedskem ostali brez prejemkov in jih je že nekaj časa s hrano oskrboval tamkajšnji sindikat, ostali pa so tudi brez sredstev za vrnitev in prevoznega sredstva.

Na Švedsko so odšli sredi poletja z obljubo, da se bo dalo dobro zaslužiti, tam pa naj bi v neki železarni razstavljali stroje. Za njihovo vrnitev so v domovini posredovali celo s slovenskega konzulata, kdo pa

je poskrbel zanje - do Stockholma so potovali z vlakom, od tam pa z avtobusom - do zaključka redakcije nismo uspeli izvedeti.

Povratnike pa je doma že čakalo pismo, s katerim jih družba JLT, ki naj bi bila v lasti Jovana Hedija, kliče na razgovor, ki bo v ponedeljek, 25. oktobra, v konferenčno sobo Centra interesnih dejavnosti v Lendavi, s pripisom, da je udeležba obvezna, in pojasnilom, da zaradi urejanja pravno kadrovskih zadev sestanka ni bilo mogoče sklicati prej.

M. H.

Nova knjiga o prekmurskih Romih

Del tuha, romski pozdrav

Nova knjiga Janka Kleibencetla o prekmurskih Romih »pomenljivim dvojezičnim naslovom Del tuha, romski pozdrav (Založba Franc & M. Sobota, 2004), ki je minulo soboto predstavljena tudi v romskem naselju Kamenci, prinaša troje razdelkov: poglobljeno študijo o romskem pozdravu, romski blok Filipa Matka, ki prikazuje oblike in življenjski utrip v prekmurskih romskih naseljih, ter zapise o romskih naseljih izpod peresa Janka Kleibencetla.

Vera Klopčič poleg zgodovinskega orisa ter položaja romskih skupnosti v Evropi spregovori tudi o Romih v Sloveniji. Med drugim pravi, da se je za Roma v prekmurju prebivalstva pred dvema

letoma opredelilo 3.246 oseb, da so Romi prišli v Slovenijo v 14. stoletju, sedanji »poseben« položaj Romov pa ureja tudi Ustava R Slovenije. V Sklepnih mislih tudi doda, da se v »okoljih, kjer je cilj sprejetih politik asimilacija Romov, pristop po vsebini ne razlikuje mnogo od tvojih predpisov o 'ciganskem vprašanju' iz časov Marije Terezije. »Tudi v Sloveniji se načenjajo vprašanja o visokih zneskih socialne pomoči za Rome,« še zapiše Vera Klopčič, »in o smiselnosti 'ukrepov pomoči' vedno, kadar se namesto odgovora išče primeren izgovor in krivdo za konflikt«.

V tretjem delu knjige pa Janko Kleibencetl naniza vrsto prigod in življenjskih usod nekaterih mlajših in starejših prebival-

cev prekmurskih romskih naselij, tako opiše Puščo, še ustavi pri 'šlogarici', lepotečki in najstarejši Romkinji, odpotuje v Vančo vas, Črnce, Pertočo, Male Šalovce, v Ljubljano na Serdiški bregu, se ustavi pri starem prijatelju v zenkovskem baru in tam, kjer so Ački doma, na koncu pa spregovori o sedanjem položaju ter organiziranosti romskih skupin in društev. »Da napišem knjigo o Romih, sem s odločil zato, ker tudi oni spadajo med ljudi, ki jih je življenje bolj teplo kot božalo,« zapiše J. Kleibencetl. »Po iskanju življenjskega prostora v davni preteklosti so podobni skupinam,« dodaja isti avtor, »ki so se selile z vzhoda na zahod in tudi Slovenci spadamo

Janko Kleibencetl
DEL TUHA,
ROMSKI POZDRAV

mednje, čeprav smo bili tu naseljeni že stoletja pred Romi.«

Omenjena knjiga je dobrodošel kazipot in več kot priročnik za vpogled v življenje romske skupnosti na Slovenskem, ki je, kot je zapisala Vera Klopčič, »pogosto projiciralo svoje videnje svobode, spontanega veselja in prvine povezanosti med naravo in ljudmi /.../ in jo upodabljalo (iz perspektive večinskega prebivalstva) kot romantični ideal svobodnega življenja ob glasbi in ognju«.

M. V.

Slikarska kolonija Primoža Trubarja

Slikarska kolonija Primoža Trubarja je bila letos organizirana že desetič. Tokratni udeleženci so bili: Vladimir Makuc, France Slana, Žarko Vrezec, Milena Gregorčič (vsi iz Ljubljane), Jožica Medle iz Šentjerneja, Franc Berko Berčič iz Škofje Loke in Fulvio Juričič iz Pulja. Umetniški vodja kolonije je bil prekmurski rojak, akademski slikar Nikolaj Beer.

Priložnostna razstava del s kolonije bo na ogled predvidoma ob koncu oktobra v počastitev dneva reformacije, v naslednjem letu pa naj bi pripravili tudi retrospektivno razstavo.

Slovensko protestantsko društvo Primoža Trubarja je bilo ustanovljeno pred več kot desetimi leti na pobudo intelektualcev iz pokrajine ob Muri ter drugih znanih oseb iz slovenskega kulturnega in znanstvenega življenja. Osnovni cilj društva je bil in je proučevanje, ohranjanje in umeščanje pridobitev reformacije in dela slovenskih protestantskih piscev za sodobno slovensko društvo. Skorajda hkrati z ustanovitvijo društva je bila osnovana tudi slikarska kolonija Primoža Trubarja, na kateri vsako leto sodeluje od osem do deset akademskih slikarjev iz Slovenije in sosednjih držav. Organizacija kolonije je zahtevna tako finančno kot tudi organizacijsko, zato sta se društvu pozneje priključila kot soorganizatorja Evangeličanska cerkev v Republiki Sloveniji in Občina Moravske Toplice. Kolonija poteka vsako leto v Moravskih Toplicah (tudi ob pomoči drugih sponzorjev). Organizirana je tako, da se slikarji srečajo tudi s prebivalci okoljskih krajev. Tako je bil pri lovske koči LD Križevci tradicionalni piknik, drugo srečanje pa je bilo druženje udeležencev z ostalimi člani društva v spomin na prvega predsednika društva in enega od ustanoviteljev slikarske kolonije dr. Ota Norčiča.

T. K.

Trio Luwigana

Nova koncertna sezona kluba PAC v Murski Soboti je že v polnem zamahu

Kmalu po tem ko je tukaj nastopil mladi pianist David Tetičkovič, je PAC pripravil že nov koncert. V goste pomurske prestolnice je prišel svetovno uveljavljeni Trio Luwigana.

Omenjeni trio je za svoje dosežke že leta 1998 dobil Betettovo, leta 2001 pa Župančičevo nagrado. Na koncertih tria so nastopali že priznani umetniki, kot sta npr. Norina Radovan in Pierre Amoyal. Poleg skladb iz zakladnice klasičnih svetovnih mojstrov trio izvaja tudi dela slovenskih skladateljev, kot so npr. Primož Ramovš, Pavle Merku, Božidar Kantušer in Ivo Petrič.

Odmevna je bila velika koncertna turneja tria po vzhodni in jugovzhodni obali Združenih držav Amerike novembra 2000, ko so imeli petnajst koncertov po različnih mestih (Cleveland, Washington, Mobile ...), ki so jim prinesli odlične kritike v uveljavljenem ameriškem časopisu Washington Post. Drugače pa je Trio Luwigana nastopal že

na pomembnih evropskih in slovenskih festivalih (Festival Ljubljana, Kogojevi dnevi, Ohridsko leto, Sarajevska zima, Europamusicale 2000 München, Festival Internacional de Santander ...), številne in odmevne koncerte pa je imel v Libanonu (festival Al Bustan v Bejrutu), Litvi (Vilnius, Kaunas, Klaipėda), Belgiji (Bruselj, Beringen), Avstriji (Dunaj, St. Pölten, Salzburg, Feldkirch), Nemčiji (Ludwigshafen, Mainz) in Italiji (Rim, Firenze, Bergamo, Pesaro, Vicenza).

V desetih letih obstoja je trio izdal dve zgoščenki, eno z deli Beethovna in Brahmsa, drugo pa z deli Mihajla Ivanoviča Glinka, Alexandra von Zemlinskega in Pavleta Merkuja. Trio Luwigana so Darko Brlek (klarinet), Vladimir Mlinarič (klavir) in Igor Škerjanec (violončelo).

Ime je trio dobil ob proslavi 850. obletnice prve omembe mesta Ljubljana (Luwigana) v pisnih virih.

T. K.

Razstava ob stoletnici Železotehne

Minuli ponedeljek so v prostorih Železotehne (Lendavska ul. 3) odprli tematsko fotografsko razstavo na temo Sto let Železotehne. Gre za reprodukcije devetih avtorskih fotografij, ki so del zbirke razglednic in fotografij Kološevga kabineta umetniške fotografije Pokrajinskega muzeja Murska Sobota. Zato je pri postavitvi s svojimi strokovnimi nasveti sodeloval tudi kustos muzeja, umetnostni zgodovinar Janez Balažic. S to razstavo so želeli v Železotehni na poseben način obeležiti stoletnico poslovanja trgovine in opozoriti na stavbo kot pomemben del soboške kulturne dediščine. Fotografije kronološko predstavljajo zgradbo skozi različna zgodovinska obdobja, vendar so na njih vidne tudi spremembe ob križišču sedanje Slovenske in Lendavske ulice. Na posebnem panoju ciklus zaključujejo sodobne fotografije, ki prikazujejo Železotehno od prevzema leta 2001 preko prenove pa vse do današnjih dni. Razstava – na njeni otvoritvi je spregovoril tudi soboški župan Anton Štihec – bo na ogled do konca leta, in je samo prva v nizu tematskih razstav, ki so že napovedane za leto 2005. Na posnetku je ena od reprodukcij avtorske fotografije Jožeta Kološe – Kološa. – T. K.

Razstava Jožeta Špilaka

V predprostoru grajske dvorane v Murski Soboti je na ogled razstava del Jožeta Špilaka. Avtor je član društva Likos že praktično od nastanka, torej polnih štirideset let, zgodovina njegovega slikarskega udejstvovanja pa sega še desetletje nazaj v gimnazijska leta. Je slikar amater, ki ustvarja po trenutnem navdihu, najbolj ga privlačijo motivi iz narave, ustvaril pa je tudi nekaj portretov. Za tokratno razstavo je imel več razlogov: za sabo ima sedemdesetletni jubilej, kar pomeni, da je bogat z vtisi, delom, izkušnjami, vsem tistim, kar je neposredno nujno potrebno za ustvarjanje dobre slike, potem pa je tu še petdesetletnica njegovega slikanja, se pravi, da se je še kot dvajsetletni mladenič »izučil« pri takratnih mojstrih, kot je bil npr. Karel Jakob. Poleg slik je na razstavi na ogled še nekaj malih plastik. Na posnetku: Jože Špilak: Vaška idila. – T. K.

Uspel koncert cerkvenih pevskih zborov

Ob letosnjem sedmem prazniku občine Puconci je bil ob koncu tedna v večnamenski dvorani v Puconcih koncert cerkvenih pevskih zborov iz območja občine. Organizatorja sta bila Občina Puconci in Evangeličanska cerkev Bodonci. Na lepo pripravljeno prireditvi so se predstavili skupina Sebeščan, binkoštni cerkveni zbor Vadarci, evangeličanski cerkveni pevski zbor Puconci, evangeličanski cerkveni zbor Bodonci, na harmoniko pa je zaigral Niko Peč. Skupaj je bilo zapetih in zaiskranih petnajst skladb.

J. Ž.

Pozdravi mi Slovenijo, oj veter!

osemdesetletnici dr. Vladimira Kosa (4)

Lojze Kozar ml.

Če beremo te odlomke, lahko najprej občudujemo, kako je mogel filozof najbolj globoke in misli izraziti v tako preprostem jeziku,« je poudaril dr. Karel Bedernjak. »Kosova filozofija da filozofija ni samo sebi namen, da ni brez odnosa do življenja, ampak prav globlje razumevanje življenja in pri njegovem uresničitvi človeka. Osnovni nameni filozofije je spoznati najglobljo resnico človeku in njegovem življenju. Ob prebivanju Kosovih odlomkov se lahko prepričamo, da filozofija pomeni najgloblje razumevanje vseh stvari in smisla človeškega bitja in kot taka je pogled na različna življenjska vprašanja. Če se s fizično smrtjo za človeka vse potem je poganjanje za nesmrtno srečo ena

od najbolj nesmiselnih okvar, ki jih je uvedla sama narava, čeprav sicer deluje smotno in urejeno.«

O narodu: »Člani naroda bi se morali zavedati svojega skupnega občestva kot skupne blaginje, posebno takrat, ko je narod kot narod v stiski. Zlo pa nastane, če nekateri člani naroda izrabijo stisko državljanov za uresničenje osebnih ali strankarskih interesov, čeprav vse to prikrijejo z najlepšimi nameni.«

O etičnih normah: »Nikomur se ni mogoče izogniti zahtevi: 'Delaj dobro in ne delaj slabega.' Prav zaradi tega se tudi ni mogoče izogniti občutku krivde. Krivda predpostavlja odgovornost za svoja dejanja. Brez odgovornosti se človekova svoboda sprevrže v samovoljno rušenje reda v stvarih in med stvarmi. Tisti, ki mu je vse dovoljeno, dela nered in kaos.«

Nadaljevanje prihodnjilč

Otroci so danes zahteven in skrbno načrtovan projekt

Generacije popravljajo napake svojih staršev in delajo nove

Ljubezen, zakon in kmalu je tu otrok. Tako preprost je bil prevzem starševske vloge nekoč. V zadnjih desetletjih pa je prišlo do dramatičnih sprememb. Danes ni nujno, da se dva mlada, ki se imata rada, poročita in da bosta, če se poročita, imela otroke.

Če se ozremo naokoli, kaj hitro opazimo, da veliko mladih živi pri starših, da niso poročeni in nimajo otrok. Da bi ugotovili, zakaj mladi odlašajo z ustvarjanjem lastne družine, kje je vzrok za nizko rodnost in zakaj pozno odhajamo iz svoje družine in s tem podaljšujemo otroštvo, sta se avtorici dr. Mirjana Ule in Metka Kuhar lotili raziskave med slovensko mladino. Ugotovitve raziskave sta objavili v knjigi *Mladi, družina, starševstvo*, ki sta jo predstavili v PIŠK-u v Murski Soboti.

Prve raziskave, kjer smo proučevali mladino, so potekale v 80. letih in takrat smo napovedali trende, ki se dogajajo danes. Najbolj zanimive spremembe in glavna kriza se pojavijo prav na prehodu iz otroštva v odraslost. Danes je v Sloveniji povprečna starost, ko grede mladi iz izvirne družine, 30 let ali celo več. Dokler živijo doma, pa se ustvari t. i. LAT-faza, vmesna faza, ko sicer imajo partnerske zveze, živijo pa malo pri enih, malo pri drugih, malo skupaj in malo narazen. Prišlo je do tega, da danes mladi odraščajo že pol življenja. Podatki kažejo, da mladi že pri 12 letih želijo odločiti o svojem videzu, za otroke pa se odločajo šele pri 35 letih.

Najprej štalca, potem kravca

Trendi so podobni povsod po Evropi, saj rodnost povsod pada, razen v Albaniji. Še najvišja je v severnih deželah, v Skandinaviji. V srednji Evropi je rodnost 1,5 otroka

na žensko, še nižja pa v mediteranskem svetu. Drastično se je znižala tudi rodnost v vzhodnoevropskih državah. Da bi dvignili rodnost, bi nam moral biti v poduk skandinavski model, kjer pospešijo odhod otrok od doma. To se zgodi okoli 25 let, in ko so na svojem, imajo prej otroke. V svetu se vedno bolj uveljavlja tudi »childless life style«, življenjski slog brez otrok, ko se določen odstotek parov in žensk odloči za življenje brez otrok. V Sloveniji je takih približno 5 odstotkov, demografi pa predvidevajo, da bo trend tudi pri nas drastično narasel.

Od moralnih zapovedi, ukrepov, prepovedi abortusa in kontracepcije rodnost ni odvisna. Od česa pa potem je? »so se spraševali v raziskavi. Da bi bila odvisna od zaposlitve in stanovanja? Pa so ugotovili, da tudi to ni temeljni vzrok za manj otrok. Presenetljiv pa je bil odgovor mladih na vprašanje, ali si želijo imeti otroke. Odgovorili so, da si jih želijo, vsaj tri ali več. In zakaj je v tem delu Evrope tako nizka rodnost? Ker so starši svoje otroke naučili: Najprej štalca, potem kravca!

Starševstvo je kompliciran in zahteven projekt

Raziskave so pokazale, da za odločitev o otroku obstajajo kompleksni vzroki, objektivni in subjektivni. Med objektivne vzroke štejemo podaljševanje šolanja, težave pri zaposlovanju obeh, ekonomsko neodvisnost, stanovanjsko vprašanje. Mladi se zavedajo, da so otroci odgovornost, zato gre tudi za vprašanje varstva otrok ter vprašanje, ali bodo lahko otroku nudili do-

Dr. Mirjana Ule in Metka Kuhar sta pripravili v Murski Soboti zanimiv večer o tem, kaj se dogaja z mlado generacijo.

V Pomurju je podobno, le razlogi so drugačni

Kakšni pa so trendi pri nas v Pomurju, kjer je manj razvito okolje in okolje, ki ima svoje specifičnosti. Je pri nas kaj drugače?

Naše raziskave se pokazale, da so trendi podobni, tako v Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti ali katerem koli ruralnem območju. Povsod gre za odlaganje z ustvarjanjem lastne družine, samo da so razlogi najbrž nekoliko drugačni. V Pomurju ni nič drugače kot na drugih območjih. Za Prekmurje smo ugotovili, da so druge težave pri ustvarjanju lastne družine, na primer težave pri ustvarjanju partnerstva, da v svojem okolju ne najdejo partnerja ali pa se ne morejo sporazumeti, kje bi živela, ali v Ljubljani ali v Prekmurju, pri enih ali drugih starših.

Tudi ekonomski razlogi vplivajo na to, na primer, da ni trajne in gotove zaposlitve, prenizka plača, s katero si ne morejo in ne upajo privoščiti družine. Še en razlog je, ki smo ga sporočili tudi Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve: Mladi ljudje so opozorili, da v bolj ruralnem okolju, oddaljenem od večjih centrov, nudijo premalo za otroke. Ni dovolj razvitih dejavnosti, teča-

Dr. Mirjana Ule je socialna psihologinja, ki se že dlje časa ukvarja tudi z raziskavami mladine.

je, lutkovnih gledališč, ki bi pomagali mladim družinam in otrokom. Vse to so objektivni in subjektivni razlogi, ki otežujejo razmišljanje o starševstvu.

V našem okolju so starši gradili tako velike družine hiše, da bi lahko tu živeli dve, tri družine. Je lahko to vzrok, da mladi ne grejo od doma in si kasneje ustvarjajo družine?

To je vseslovenski fenomen, tujci se sprašujejo, kaj se v Sloveniji dogaja, da

gradimo tako velike hiše. Lahko je pozitiven in negativen fenomen. Pozitiven, ker daje mladim občutek, da imajo osnovne pogoje za ustvarjanje lastne družine. Negativen pa, da s podaljševanjem življenja doma delajo manj odgovorne otroke. Zaradi tega nastajajo povsem novi problemi. Mladi pa v anketah pravijo, da potrebujejo in pričakujejo pomoč staršev prav pri rešitvi stanovanjskega problema, ekonomske situacije in pri varstvu otrok.

Klub temu je staršem dobro, da so otroci doma, in otrokom, da imajo udobno bazo. Je vsem preveč dobro, da bi šli narazen?

Lahko bi rekli tako. Vsem je udobno dobro tako stanje, vse drugo bi bilo slabše. Kajti šlo bi za prehod iz varnega stanja v neko negotovost. Starši se počutijo podobno, bolje je imeti odrasle otroke doma, ker jim nudijo podporo, svetovanje, pomoč. Samo če so posledice take, da to pomeni, da se otroci ne osamosvajajo, pa ni dobro.

Lahko pričakujemo, da se bo trend nadaljeval in kako bodo reagirali naši otroci?

Otroci poskušajo popravljati napake svojih staršev. Sociologi ugotavljajo, da prihaja do nekaterih obratov v življe-

nju. Morda se bodo prihodnji rodovi ravno zaradi tega, ker so njihovi starši starejši, sami prej odločali za svoje otroke. Danes je pa tako v smislu: Moji starši so bili prezaposleni, da bi se ukvarjali z mano. Mi nočemo, da bi bili taki. Zato čakamo in zato delamo eno stvar, recimo kariero, da bomo nekoč imeli čas in bomo lahko imeli otroke. Vsi mladi radi pravijo: Nočem ponavljati napak svojih staršev. Vedno bodo generacije poskušale popravljati napake svojih staršev, s tem da bodo delale nove napake. To pa je življenje.

O tem je nastala knjiga, toda klub temu, kaj svetujete mladim, da se osamosvojijo in odločijo za svoje družine?

Vsaka generacija se mora postaviti na svoje noge in živeti svoje življenje. Živeti življenja svojih staršev se ne da, tudi starši ne morejo živeti življenja svojih odraslih otrok. To pa ne pomeni, da morajo obvezno oditi od doma ali da ne bi smeli živeti skupaj s starši v skupni hiši. Tudi fenomen razširjene družine je dober. Ampak generacija mora imeti svoje življenje in prevzeti odgovornost za svoje življenje. Starši ne morejo živeti življenja svojih otrok in biti neskončno odgovorni za njihova življenja in dejanja.

volj kakovostno življenje. Med subjektivne razloge pa spadajo, da se mladi ne čutijo dovolj zrele, pomembna jim je kariera, morealizacija, tudi pri ženskah, in občutki mladosti, da sta delo in kariera neodtujljiva z družino. Ugotavljamo, da pri nas nimajo otrokom prijaznih podjetij in nekateri starši morajo celo podpisati, da niso nočejo in da v določenem času ne bodo imele otrok. Poleg tega si mladi želijo svobode, še kaj doživeti, potovanja. Sicer pa se vedno najdejo razlogi, zakaj se za otroke še niso odločili. Ko imajo službo, še nimajo stanovanja, ko imajo stanovanje, nimajo

Ustvarjanje lastne družine je postalo še bolj skrbno načrtovan, zahteven in odgovoren projekt. Preveč odgovornosti starševstvo je fenomen Slovenije. Svojem otroku želijo posvetiti obilo pozornosti, ustrezno vzgojo, visoko kakovost življenja in ugodne ekonomske razmere. To pa velikokrat prerase, opozarja Uletova, na prevečano skrb za otroke.

Starševstvo kot projekt žensk

Za prvega otroka se odločimo, ker želimo imeti otroka, za drugega, če imajo ženske pomoč partnerja. Starševstvo je v resnici meri projekt žensk, zato je treba pravilno zagotoviti ustrezne razmere, da imajo mlade prej in več otrok. Ne samo, da imajo poklic, da so ekonomsko stabilne in da so poslane v podjetjih, ki omogočajo njihovo življenje in starševstvo. Podatki kažejo, da

NEZGODNO ZAVAROVANJE OTROK IN MLADINE

Več kot 15.000 otrok* posluša Šifrerjeve Mlade pesmi in več kot 17.000 prvošolčkov** prebira knjigo Medvedki sladkosnedki.

Ne pozabite do konca oktobra 2004 skleniti nezgodnega zavarovanja vaših otrok pri Zavarovalnici Triglav!

*Predšolski otroci in otroci drugih in tretjih razredov osnovnih šol, ki so se nezgodno zavarovali pri Zavarovalnici Triglav.
**Vsi prvošolčki v Sloveniji. Prejeli so tudi rumeno rutico.

Kje lahko sklenete nezgodno zavarovanje za otroke in dobite dodatne informacije?

- Pri zavarovalnih zastopnikih in
- v poslovalnicah soboške Območne enote (OE) Zavarovalnice Triglav,
- na sedežu OE Murska Sobota (Lendavska 5):
 - telefon: 02 51 51 100,
 - faks: 02 52 11 654,
 - e-pošta: info-ms@zav-triglav.si,
- prek spleta: www.zav-triglav.si/sklenti.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.

Kmetica leta 2004

»Začela sva s 30 ari«

Marija Sedonja iz Sodišinec

Drugič po vrsti sta pripravila Kmečki glas in Zveza kmetov Slovenije izbor za kmetico leta. Med 21 kandidatki je podelila petčlanska komisija naslov Kmetica leta 2004 Mariji Sedonji iz Sodišinec, članici Društva kmečkih žena in deklet Tišina.

»Najraje sem Mimica,« pravi, »ker je to bolj domače.« Sicer pa je Mimica v prostem času najraje na vrtu, kjer skrbi za rože in zelenjavo. »Občutki ob prejemu nagrade so bili zelo mešani. Do konca nisem verjela, da je to res. Bila sem srečna in zadovoljna, obenem pa sem čutila neki strah pred vsemi temi kamerami in intervjuji. To niso vsakdanje stvari in bolj sem vajena delati kot govoriti.«

Sicer pa sta Mimica in Štefan zmeraj sledila strokovnim nasvetom in delala, kolikor sta pač lahko.

Kmetovati sta začela s pičlimi 30 ari zemlje, danes pa meri kmetija Sedonjevih 11 hektarjev lastne zemlje, 35 pa jih imajo v najemu. Leta 1993 so povečali tudi zmogljivosti za rejo prašičev, tako imajo prostore za rejo 45 plemenskih svinj in 150 bekonov, dokončali pa so še silos na ogljikov dioksid za koruzno zrno.

Glavni kriterij komisije za podelitev laskavega naslova je bil udejstvovanje in delo kandidatke. In ravno pri tem je bila Mimica najboljša. Bila je med ustanoviteljicami ženske desetine gasilskega društva, organizirala in sodelovala je pri mnogih gospodinskih tečajih, z možem Štefanom je sodelovala na srečanju družin v okviru sejma Alpe-Adria v Italiji in zastopala barve Slovenije na svetovnem kongresu kmetov na Dunaju. Sicer pa je Mimica dobitnica številnih priznanj za sadni in mešani kruh, potice, meso iz »tünke« in prekmursko šunko in še bi lahko naštevali, danes pa aktivno sodeluje tudi v Društvu za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot ter v Društvu kmečkih žena in

deklet Tišina, ki jo je na izbor tudi prijavilo. »Ne ne, kandidature sploh nisem pričakovala. S tem predlogom je k meni prišla predsednica in po pravici moram povedati, da je v začetku niti nisem resno vzela. Svoj življenjepis sem tako začela pisati tik pred zdajci in tudi kandida-

tura je bila vložena skoraj zadnji dan.« Priznanje in kipec, ki ju je dobila, že krasita police v kuhinji, na morje (za nagrado je Mimica dobila tudi konecteden-ski paket za dve osebi v Portorožu) pa se bosta z možem odpravila februarja.

Vanja Poljanec

Lendavska občina 5 milijonov za odkup grozdja

Spodbuda ni za prodajo vina

O tem predlogu razmišljali drugo leto

Lendavska občina se je tudi letos odločila za pomoč vinogradnikom, vendar na drug način kot lani, torej s sofinanciranjem dela stroškov pri prodaji grozdja.

Znesek sofinanciranja stroškov je odvisen od količine prodanega grozdja, ki jo bodo prodajalci, torej vinogradniki, z dokazili prijavili na občino do 10. novembra. Če bodo odkupovalci grozdja prevzeli najavljeno količino, torej 590.500 kilogramov grozdja, bo občina prodajalcem poravnala stroške v višini 8,46 tolarja za kilogram. Ob večjem odkupu grozdja bo stimulacija ustrezno nižja in obratno. Lani je občina poravnala stroške najetja posojila za odkup grozdja predvsem Kmetijski zadrugi Lendava, vendar se je ta potem znašla v finančnih težavah, saj ji končni kupec še danes ni dal celotne kupnine, svoje obveznosti do banke pa bo zadruga morala poravnati do konca leta.

Letos so odkup prijavili Kmetijska zadruga Lendava v višini 500 tisoč kilogramov po izhodiščni ceni 44 tolarjev za kilogram, Kmetijsko gospodarstvo Lendava po izhodiščni ceni 60 do 65 tolarjev za predvideno količino 80 tisoč kilogramov in Ljutomerska klet s ceno od 55 do 85 tolarjev in predvidoma za 10.500 kilogramov grozdja.

Zakaj takšne razlike v izhodiščni ceni, županu Antonu Balažku ni znano, sé je pa o načinu subvencioniranja stroškov prodaje grozdja posvetoval s predstavniki vinogradniških društev in nekaterimi večjimi vinogradniki. Vendar je tudi sedanjí neposredni način izplačila stimulacij prodajalcem grozdja že doživel kritiko tistih vinogradnikov, ki prodajajo vino in si zanj sami iščejo trg, vendar so pri sedanjem načinu občinskih spodbud izključeni, to vprašanje pa je na zadnjem občinskem svetu načel tudi Franc Vida. Anton Balažek je za Vestnik povedal, da je v občinskem programu spodbujanja kmetijstva zajeto samo spodbujanje odkupa grozdja, za kar so od države dobili tudi soglasje, ne pa tudi pridelava vina, do prihodnjega leta pa bodo v občinskih službah proučili tudi to možnost. Vprašanje pa je, ali bodo lahko za spodbujanje odkupa vina, ki terja veliko več sredstev, zagotovili dovolj denarja, in če bodo to sploh smeli, ker je vprašanje spodbud za vina v pristojnosti države. Sicer pa občina, tako Balažek, že sedaj posredno spodbuja prodajo vina s financiranjem programov vinogradniških društev.

M. H.

Za vinogradnike

Kmalu bo končano

In res bodo v veliki meri trgatve ta konec tedna končane, saj ima na žalost večina predvsem manjših vinogradnikov zaradi nestabilnega vremena le en cilj, ne glede na sladkorne stopnje, predvsem pa vsebnosti kislin grozdje čimprej obrati.

Tistim, ki pa še vztrajajo, saj jih skrbi, kako bo mogoče »letošnje kislíce«, ki ni cviček, prodati, podajam še zadnje uradne podatke o dozorelosti poznih sort grozdja z dne 12. oktobra. Vzorci so zbrani na različnih lokacijah, zato je navedena minimalna in maksimalna vred-

kih temperatur vhodnega mošta in dodatka samo spodnje vrednost priporočenega vrelnega nastavka. Tudi dosladkanje je bilo marsikje izvedeno v prevelikem enkratnem odmerku, kar je prav tako stres za kvasnice. Žveplanje mostov po razsluzenju je tudi še ena od pogostejših napak, ki vpliva na začetek vrenja. O posebnostih letošnje nege mošta pa v naslednji številki Vestnika. Trta je rastlina sonca, zato si zasluži, da njene žlahtne plodove oberemo v soncu.

KGZ M. Sobota
Ernest Novak,
univ. dipl. inž. kmet.

Sorta	Sladkor v °Bé	Kislina v g/l	Ph	Masa 100 jagod v g
Laški rizling	65-83	6,91-9,52	3,10-3,26	128,4-170,3
Renski rizling	75-82	8,09-10,61	2,99-3,43	145,8-181,8
Šipon	67-72	9,41-11,72	3,12-3,22	220,3-228,3

Sorta	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Rane	15.9.	11.9.	16.9.	23.9.	21.9.	19.9.	25.9.	20.9.	29.8.	20.9.	13.9.	28.8.	1.10.
S. Pozne	25.9.	18.9.	26.9.	4.10.	3.10.	3.10.	3.10.	25.9.	29.8.	26.9.	14.	28.8.	6.10.
L. Rizling	3.10.	30.9.	6.10.	11.10.	10.10.	9.10.	10.10.	1.10.	15.9.	10.10.	2.10.	6.9.	16.10.
Šipon	7.10.	4.10.	13.10.	15.10.	17.10.	14.10.	17.10.	8.10.	25.9.	15.10.	2.10.	11.9.	20.10.
R. Rizling	10.10.	8.10.	13.10.	15.10.	17.10.	14.10.	17.10.	15.10.	2.10.	15.10.	5.10.	11.9.	20.10.

nost. Začela se je pojavljati gniloba, ki pa je v veliki meri žlahtna, saj so bile vrednosti sladkorja v času »napada« gnilobe že nad 70 °Bé, to pa je neki spodnji prag za žlahtno gnilobo. Da pa bo letošnji letnik res nekaj posebnega, predvsem po svoji poznosti, vidimo iz spodnje razpredelnice, kjer navajam datume uradne začetke trgatve ranih sort (ranina, rizvanec, muškat otonel), srednje poznih sort (b. pinot, chardonnay, s. pinot, kerner, sauvignon ...) in poznih sort (laški rizling, renski rizling, šipon) v letih 1992-2004. Podatki so za Prekmurski vinorodni okoliš.

Dosedanji vrelni mošči izkazujejo določene težave pri začetku in poteku vrenja, predvsem zaradi niz-

Cene v kmetijskih trgovinah

Trgovina Robert Hozjan, Žižki

ozimna žita	pakiranje	MPC v sit/kg
ozimna pšenica		
žitarka	30/1	89,00
soissons	40/1	95,00
ludwig	30/1	96,00
pegassos	30/1	97,00
rennan	30/1	96,00

ozimna rž		
nikita	30/1	95,00
ozimni ječmen		
rex 2r	30/1	89,00
favorit 6r	30/1	81,0

ozimna tritikala		
ticino	30/1	93,00
mineralna gnojila		
NPK 15-15-15	50/1	54,50
NPK 7-20-30	50/1	67,90
NPK 6-12-24	50/1	56,30
NPK 0-10-30+3+0,1	50/1	63,50
NPK 0-10-30+0,2 B	50/1	51,50

sredstva za varstvo rastlin		
dicuran forte, 1 kg	1/1	6.995,00
cougar, 1 l	1/1	6.290,00
sredstva za razkuževanje semen		
vitavax, 0,2 l		1.540,00
raxil fs 060, 50 ml		1.010,00
dithane s-60, 200 g		790,00

SKZ Klas Kríževci pri Ljutomeru, prodajni center Kmečki dvor

ozimna žita	pakiranje	MPC v sit/kg
ozimna pšenica		
žitarka	30/1	84,50
soissons	40/1	92,00
isengrain	40/1	92,00

ozimna tritikala		
ticino	30/1	92,00
mineralna gnojila		
NPK 15-15-15	50/1	57,44
NPK 7-20-30	50/1	69,75
NPK 8-20-30+3S	50/1	68,00
NPK 0-10-30+3+0,150/1		62,62

sredstva za varstvo rastlin		
dicuran forte, 1 kg		6.621,50
boom efekt	0,2 l	760,00
boom efekt	1 l	1.930,00
sredstva za razkuževanje semen		
raxil fs 060, 50 ml		963,50
dithane s-60, 200 g		703,00

Zadruga kmetijska družba, prodajalna Dobrovnik

ozimna žita	pakiranje	MPC v sit/kg
ozimna pšenica		
žitarka	30/1	88,00
soissons	40/1	92,00
justus	40/1	92,00
lenta	40/1	92,00
soissana	40/1	95,00
renesansa	50/1	95,00

mineralna gnojila		
NPK 15-15-15	50/1	54,60
NPK 7-20-30	50/1	66,80
sredstva za varstvo rastlin		
dicuran forte, 1 kg		7.180,000
cougar, 1 l		6.780,00
sredstva za razkuževanje semen		
dithane s-60, 200 g		698,00

Agroservis, d. d.,
Kroška ulica 58, 9000 Murska Sobota

TEHNIČNI PREGLEDI KMETIJSKIH TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV NA TERENU – OKTOBER 2004

GRAD	21. 10. 2004	8.00-12.00
SELO		14.00-16.00
SEBEBORCI	22. 10. 2004	8.00-10.00
BOGOJINA		11.30-16.00
KRIŽEVCI	25. 10. 2004	8.00-11.00
KUZMA		13.00-16.00

Starševstvo kot prečkanje rubikona

»Odrasli načelno želijo imeti otroke, vendar odločitev zanje ni več spontana in samoumevna. Danes je otrok skrbno pretehtan in na rtičan projekt. Ti, ki jih imajo, danes ne želijo več kot petdeset, so res mislili, da si lahko oče ali mama, da če stanuješ pri starših, se voziš v avtobusu in še nisi bil dlje kot v Celovcu. Njihovi sinovi in hčere pa so prepričani, da za starševstvo potrebujejo primeren dom, službo, ki zagotavlja ne le finančno varnost, temveč tudi karierno napredovanje, ne nazadnje tudi dovolj prostora in prostora, kako bi sicer svojim potomcem lahko nudili vse tisto, kar potrebujejo.

Mladi niso proti otrokom, imajo pa visoke standarde udobja in odzornosti. Nekateri udeleženci raziskave so opozorili, da se mladi danes niso več pripravljali odrekanosti in naložiti (dodatnih) odgovornosti. Starševstvo mnogi dojemajo kot prečkanje rubikona oz. dokončen prestop v odraslost, kot zapuščenje igrišča svobode, za kar se ne počutijo dovolj zrele.

Večina jih je prepričanih, da je starševstvo izredno zahtevna naloga, za katero se lahko odločiš šele takrat, ko si si izpolnil še precej drugih želja in načrtov. To še posebej velja za ženske. Enakopravnost, ki so jo (morebiti) dosegle v strobovanju in poklicu pa tudi v partnerstvu, je namreč po otrokovem rojstvu vsaj začasno konec, kar je vsaj za karierno naravnane ženske, hud udarec. Sicer pa se oboje, kar je tudi njihove manj ambiciozne vrstnice in, ne najmanj pomembno, mladi moški. Odlaganju odločitev za otroka na poznejša leta so naklonjeni tudi potencialni babice in dedki, pravzaprav vsa družinska klima, med pomembni razlogi pa je tudi (nedvomno pretirano) zaupanje v moderno medicinsko tehnologijo.

Mlade ženske skrbi, da so dandanašnji partnerske zveze zelo negotove. Država pri tem zelo kaj stori, pa lahko s spodbujanjem enakopravnosti med spoloma in bolj aktivnim delovanjem družini bolj naklonjenim časom vsaj katerega mladem paru omogočila, da se prej in lažje odloči za starševstvo. To je namreč, pravijo tisti mladi, ki so že očetje in mame, najlažje odločitev v življenju, nekaj, kar niso nikdar obžalovali - pravzaprav sploh ne razumejo, so rekli, kaj so s tem tako dolgo odlašali.

»Koga dopusta ne pomaže, lahko kvečjemu nasproten razlog. Če bi bilo, če bi naredili »babycare« lokale, ki so prijazni za otroke, ter pripravili projekte, s katerimi se ustvari bolj naklonjeno družinsko življenje.

A. Nana Rituper Rodež

Radgonski potapljači »pospravljali« v reki Muri

Čeprav se počasi bliža vedno bolj mrzlo jesensko vreme, ko je zaradi dežja tudi korito reke Mure vedno bolj polno, to še zdaleč ne pomeni, da se zlasti na »slovenskem delu« reke ne dogaja nič zanimivega.

Poleg ribičev, katerih je tudi v tem času kar precej, ter sprehajalcev in kolesarjev, ki pridno koristijo lepo urejene kolesarske in sprehajalne poti po Murinem obrežju, so tukaj tudi mnogi, ki želijo doseči, da bi bila Mura čistejša in vsestransko ohranjena. In sem sodijo tudi člani radgonskega potapljaškega društva GA-PO-RA, ki že skoraj 30 let deluje v okviru PGD Gornja Radgona. Nekaj izmed okoli 40 članic in članov omenjenega potapljaškega društva (s predsednikom Markom Šajnovičem) je izkoristilo minulo oktobrsko soboto za »pospravljanje« korita Mure ob mostu med Gornjo Radgono in avstrijsko Radgono. Bilo je veliko razno raznih odvrženih predmetov. Na suho so potegnili tudi nekaj lese-

nih pilotov nekdanjega mostu. Šajnovič upa, da bodo odgovorni, ki so zadolženi za javno snago, poskrbeli za odvoz »krame«, katero so potapljači potegnili iz Mure. Z najnovejšo akcijo pa so radgonski potapljači spet pokazali, kako je treba skrbeti za okolje in naravo, tako da bi jim lahko sledili tudi nekateri drugi, ki pogosto pozabljajo, da nikomur ne sme biti vseeno, kaj bomo okrog sebe pustili zanamcem.

Besedilo in foto: O. B.

Buča rekorderka

Pred kratkim so nas povabili na obisk tudi Petovarjevi iz Iljaševca. Pokazali so nam bučo, ki je tehtala 98 kilogramov. Veselo jo je zajezdil 5-letni Tim Štuhec, ob njej pa sta pozirali še 8-letna Nicol Petovar in 10-letna Saša Štuhec. Gre za okrasno bučo, ki sta jo zalivala in skrbno negovala dedek Janko in babica Pavla. Bučo so razstavili tudi v Vrtne centru Kalia v Ljubljani. J. G.

Gastonj je tam nekje daleč v Čepincih

Kuharjevi se borijo za cesto

Plačujejo tudi za zgraditev vodovoda

Kadar te kdo povabi na obisk, je običajno dovolj, če pove kraj in hišno številko. Toda Kuharjevi iz Čepincev 84 so očitno vedeli, da bi imeli križe in težave, preden bi našli njihovo domačijo, ki leži v zaselku Gastonj, do tja pa je treba zaviti zdaj na levo, zdaj na desno pa spet na levo, desno in skozi gozd, dokler se cesta pravzaprav ne konča. Hiša stoji čisto na samem, v njej pa živi šestčlanski Kuharjev rod. Zares bi jih bilo težko najti. Zato nam je gospodinja Angela prišla na protis hčerko Bernardo in vnukinjo Tamaro.

Imajo drugi prednost zaradi zvez in poznanstev?

Med sledenjem do cilja smo ugotovili, da jih res lahko skrbi stanje približno 800 metrov makadamske poti skozi gozd, ki vodi do njihove hiše. Pričakovali so, da bodo kmalu potem, ko bodo navozili gramoz in utrdili cesto do Židojevih, prišli na vrsto tudi oni. Tako jim je bilo svojčas tudi rečeno.

»Bila sem na zboru občanov, in ker nič niso rekli, kako bo s posodabljanjem cestnega odseka, ki pelje do naše hiše, sem vprašala: 'Kaj pa do nas?' Župan Aleksander Abraham mi je na kratko odgovoril: 'Bo, bo!' Zatenkrat nič ne kaže, da bo temu res tako.«

Kuharjevi se očitno bojijo, da bodo dobili prednost drugi od-

Pri Kuharjevi domačiji v čepinskem zaseku Gastonj se cesta konča. Upajo, da jo bodo čimprej asfaltirali.

seki zaradi zvez in poznanstev, oni pa samo plačujejo in plačujejo, kar jim občina naloži, na občini pa na njih pozabljajo. Že v letih 1993/1994 so plačali 85.000 tolarjev, ko so razširili in nekoliko spremenili traso, za kar je dal soglasje lastnik Grebenar. Leta 2000 pa so sklenili z Občino Šalovci pogodbo o sofinanciranju za posodobitev cestnih odsekov, ki so jih uvrstili v program do leta 2005. Zavezali so se, da bodo nakazali na račun občine 240.000 tolarjev v šestdesetih mesečnih obrokih. Petinštirideset obrokov so že poravnali.

»Medtem so pripeljali na cesto le nekaj tovornjakov gramoz, pa še za to smo morali večkrat prositi. Ne vem, zakaj ne upoštevajo pri posodabljanju cest tega, koliko ljudi se od kod vozi vsak dan v službo. Od naše hiše so to trije, in sicer mož Karel, ki je tukaj pismonoša, sin

Boštjan, ki je v službi na Pošti Murska Sobota, in sin Tomaž, ki se vozi na delo v Bogojino, hčerka Bernarda pa je žal trenutno brez službe.

Pozimi smo morali včasih okrog tri ure ročno metati sneg, da se je lahko prvi peljal z avtom v službo. No, sedaj je na srečo drugače, saj lahko pokličemo domačina Janeza Časarja, ki pride kolikor se da hitro pride s traktorjem in porine sneg. Moramo ga res pohvaliti.«

Želijo si tudi vodovod

Kuharjevi so oktobra leta 2002 podpisali z Občino Šalovci tudi pogodbo o sofinanciranju vodovoda. Zavezali so se, da bodo prispevali v ta namen 130.000 tolarjev v 11-mesečnih obrokih. Ker prve tri obroke niso poravnali v dogovorjenem roku, je sledila izterjava po sod-

ni poti, tako da so morali plačati še 15.000 tolarjev obresti. Posledično pa se jim vprašanje, ali bodo lahko tudi oni izterjali obresti svoj denar, če občina ne bo pravočasno izpolnila svojih obveznosti.

Seveda smo o tem povprašali tudi na šalovsko občino. Župan Aleksander Abraham nam je glede cestnega odseka do Kuharjevih povedal, da je leta v občinskem programu in da ga bodo tudi asfaltirali. Žal so morali zaradi pomanjkanja denarja sprejeti rebalans 5-letnega programa, tako da so realizacijo podlašali za dve leti. O tem so, tako župan, seznanili tudi Kuharjeve. Predvideno je, da bodo od naslednje leto zavozili z gramozom in ga pripravili za asfaltiranje. Na vodovodno omrežje pa se bodo lahko Kuharjevi priključili še letos do 11. novembra.

Besedilo in foto: Jože Grel

Radenci

Društvo upokojencev Radenci, ki šteje okrog 600 članov, je organiziralo tečaj za spoznavanje zdravilnih zelišč. K sodelovanju so pritegnili znanega zeliščarja Andreja Coklina iz Gornje Radgone.

Ob koncu so v čebelarskem domu v Boračevi pripravili tudi razstavo tistega, kar so nabrali v naravi in kaj so se naučili.

Danica Sečko pa je za to priložnost napisala Zeliščarsko pesem. O. B.

Iz občine Cankova

Vzdrževanje pokopališč, pomoč

V cankovski občini so nedavno sprejeli sklep o ceni vzdrževanja pokopališč za leto 2004. Kot je določeno, se vzdrževalnina plačuje letno. V ceni so vračunani stroški vzdrževanja pokopališč in skupnih naprav (čiščenje vežic, stroški ogrevanja, poraba električne energije, poraba vode, rezanje žive meje, košnje trave itd.).

In koliko bodo znašali stroški

vzdrževanja pokopališč, okolice in skupnih naprav? Za enojni grob bo treba odšteti 2.300 tolarjev, za dvojni grob 4.000 tolarjev, za otroški grob 1.600 in za grobnico oz. trojni grob 5.300 tolarjev. V to ceno pa ni vračun davek na dodano vrednost. Zbrana sredstva bodo namensko porabili za vzdrževanje in urejanje pokopališč ter skupnih naprav v občini Cankova.

Sprejeli so tudi sklep o pomo-

či za novorojence. Vsi upravičenci iz cankovske občine bodo prejeli ob rojstvu otroka darilo bon v vrednosti 15.000 tolarjev. S tem je urejeno dodatek enkratne pomoči staršem novorojencev, ki imajo stalno prebivališče v občini Cankova in so slovenski državljani. V potrdilo da starša živita ločeno, je upravičenec do pomoči tudi od staršev, pri katerem otrok živi.

Navade pri žetvi se spreminjajo

Kje so že tisti lepi, a precej naporni časi, ko s žetev opravljali ročno? Dandanes tega skoraj ne opazimo, saj vse opravi kombajn v rekordnem času. Rekli boste, zakaj zdaj omenjam žetev, ko bo kmalu zima. Ja, v tem času so se nekateri kombajnisti spomnili svojih strank in jih povabili na piknik. Ni kaj reči, dobra reklama za prihodnjo žetev. Kako se torej spreminjajo navade? Koliko truda, napora in tudi stroškov je bilo vložene nekoč, da so po mlačvi bili vsi dobro pogosteni! Vsaka kmečka gospodinja je ob tem času pripravila s pomočnicami, ki so bile sosedje ali sorodniki, pravo gostijo, tako da so se »nej dale do poglednoti«. Gospodar pa je odprl sod vina, ki ga je hranil prav za to priložnost, pa še slatino smo s kolesi pripeljali iz Radenec. »Mašinstri« pa so bili deležni še posebne pozornosti. Dandanes pa kombajnisti pogostijo svoje stranke pa še druge!

Besedilo in foto: Feri L.

Piknik za »mašinstrove« stranke na Gorici

VKS Kupšinci število prebivalcev narašča Če bi bilo več sredstev, bi naredili več in hitreje

Pred dvema letoma, ko so v mestni občini Murska Sobota nastale nove, manjše krajevne skupnosti, je nastala tudi KS Kupšinci, ki je bila prej del večje KS Černelavci. V prejšnjih mandatih so poskušali za ureditev komunalne infrastrukture na vasi, v tem mandatu pa trenutno največ pozornosti posvečajo ureditvi pločnikov na eni strani cestišča, vlagajo v športni center in načrtujejo obnovo vaškega doma, je povedala predsednica KS Andreja

pločnike na eni strani cestišča. Skupaj bodo zgradili za 1500 metrov pločnikov, delajo pa po 300 metrov oziroma po finančnih zmoglostih. Zaenkrat gradijo pločnike na eni strani, saj je že to velik zalogaj za majhno krajevno skupnost.

V Kupšincih imajo tudi športni center, kamor so v zadnjem času vložili veliko sredstev, predvsem za položitev vodovodnega in električnega omrežja do tega centra, kjer imajo nogometno in teniško igrišče. V tem centru je tudi vaški dom, ki ga domačini bolj poznajo kot stara

tušev, sanirati pa bo potrebno še kuhinjo in dvorano ter menjati dotrajana okna. Obnove pa bi lahko deležen tudi evangeličanski zvonik.

Krajevna skupnost je relativno velika po obsegu, imajo pa malo prebivalcev, na zadnje so jih našteali 367. Imajo veliko kmetijskih površin, vendar se danes še bolj malo prebivalcev ukvarja s kmetijstvom. V Kupšincih naj ne bi bilo danes več niti deset kmetij in govori se tudi, da bi naj ukinili zbiralnico mleka. Bolj razveseljiv pa je podatek, da je na vasi več novogra-

Kupšinci so veliko vložili v športni center, načrtujejo pa tudi obnovo vaškega doma. Če bi bilo sredstev več, bi delali še več.

V prejšnjih letih je bilo urejeno vodovodno omrežje in danes so v glavnem vsa gospodinjstva na mestni vodovodno-kanalizacijsko omrežje, kar urejeno telefonijo, CATV in še pred leti so postavili tudi vaško vežico. Zato pa v novem postopoma urejajo

šola, v šolske klopi pa so tu zadnji učenci sedli pred nekaj desetletji. Prostori in objekt vaškega doma so v zelo slabem stanju, saj so v zadnjem obdobju obnovili le streho. Glede na svoje finančne zmoglosti pa ga bodo v prihodnje obnovili. Letos so že začeli s sanacijo sanitarijev in

denj in obnov starejših hiš, tako da je v zadnjem času trend priseljevanja mladih. »S tem da obnavljajo hiše svojih dedkov in babic, se tretja generacija spet vrača v Kupšince, saj so tako relativno blizu Sobote, pa vendar oddaljeni od mestnega vrveža,« ugotavlja Kuharjeva. Tudi števi-

Andreja Kuhar, predsednica KS: »Število prebivalcev v Kupšincih narašča, predvsem zaradi priselitev v našo vas. V zadnjem času je zraslo nekaj novih hiš, nekatere stare pa obnavljajo.«

lo prebivalcev v zadnjem času predvsem zaradi priseljevanja narašča.

Manj pa je družabnega in društvenega življenja. Najbolj so aktivni v klubu malega nogometa in v prostovoljnem gasilskem društvu. Že tradicionalno pa je, da vsako leto ob 8. marcu pripravijo proslavo, na kateri se zberejo vsi Kupšinci, učiteljice in otroci pa pripravijo kulturni program.

»Kakšnih posebnih težav v naši krajevni skupnosti nimamo,« je povedala Kuharjeva ter dodala, da če bi imeli več sredstev in če bi lahko imeli samoprispevek, bi lahko naredili več in tudi hitreje. Ko bodo končali z gradnjo pločnikov, načrtujejo še preplastitev ceste ter gradnjo večnamenskega in tudi otroškega igrišča.

A. Nana Rltuper Rodež

Rože, rože ...

V naše uredništvo še vedno prejemamo pošto s fotografijami rož, ki krasijo domačije v pokrajini ob Muri.

Bralka Nada je z rožami takole okrasila balkon stanovanja v bloku. Ni kaj, najbrž je marsikateremu sprehajalcu zastal korak ob pogledu na njen balkon.

Tako pa je bila pred kratkim »ozaljšana« domačija Marije Knaus v Šalovcih.

Lendava

Javni sklad za kulturne dejavnosti Lendava pripravlja skupaj z Glasbeno šolo Lendava začetni in nadaljevalni seminar na temo učimo se igrati na kitaro. Seminar bo vodil profesor kitare Relja Turudić iz Beograda, ki živi v Lendavi in poučuje na Glasbeni šoli Lendava. J. Ž.

Vadarci

V Vadarcih je ob sodelovanju Gasilske zveze Puconci potekalo srečanje gasilskih veteranov, ki so tekmovali v mokri vaji z ročno brizgalno in polaganjem cevovoda. Največ znanja je pokazala enota gasilcev iz PGD Bodonci, pred veterani iz Vadarec, Zenkovec, Brezovec, Lemerja, Strukovec in Puzevec. J. Ž.

Tudi pri OŠ Razkrižje razvili Unescovo zastavo

Uveljavljanje v širšem prostoru

Osnovna šola Razkrižje je v mesecu juniju letos postala članica UNESCOV ASP-net mreže slovenskih šol. Pred kratkim pa so predstavili delo šole kot članice mreže ter utrinke s tabora v Piranu v začetku meseca julija, ki sta se ga udeležila učenec Damjan Pergar in koordinatorica učiteljica Marta Magdič.

Slavnostno so razvili UNESCOVO zastavo, ki

bo odslej, na podlagi rezultatov dela vseh učencev in zaposlenih šole, krasila prostore in tudi prihod v šolo. S tem in še z nekaterimi drugimi dejavnostmi se razkriška šola uveljavlja v širšem prostoru.

Medtem se že vneto pripravljajo tudi na veliko prireditev, s katero bodo proslavili 120. obletnico prve razkriške šole in 25-letnico sedanje šolske stavbe na šafarskem. Proslava bo 13. novembra.

B. M., J. G.

Pred dnevi so se srečali učenci in učence, ki so pred petdesetimi leti skupaj prestopili šolski prag OŠ Križevci pri Ljutomeru ter podružničnih šol v Logarovcih in Vučji vasi. Zbralo se jih je 38, med njimi tudi Janez (»fant« s kapo na glavi), ki se je pripeljal v Križevce s kolesom, in to iz Gradca v Avstriji. Nekdanje učence in učence pa sta prišla pozdravit njihova učiteljica Marija Jureš in takratni ravnatelj Janko Koren. Srečanje je bilo prijetno in nepozabno. J. G.

Modna revija

Modna revija jesensko-zimske kolekcije je minuli četrtek privabila v BTC city številne obiskovalce, ki so uživali v izbranih manekenih. Prireditev, ki jo je vodila Rebeka Dremelj, je oplešala še mis Slovenije 2004 Ziva Vadnov.

Ob naročilu kurilnega olja vam bomo brezplačno pregledali in očistili vaš oljni gorilnik.

OMV ISTRABENZ

Brezplačen pregled oljnega gorilnika velja za naročila nad 1.700 l.

Zanesljiva toplota.

080 2332

Umetno kovaštvo Janeza Mira iz Grabonoša

Pot težja od kovaštva

Do delavnice z znakom slovenske kakovosti vodi kolovoz

Janez Mir iz Grabonoša je človek, ki si je vse, kar ima, ustvaril z lastnimi rokami. Po stečaju podjetja Centrovod iz Lenarta, kjer je bil zaposlen, se je kot izkušen kovač doma lotil kovaštva.

Začel je iz nič. Ni imel ne delavnice, ne strojev, ne obrtnega dovoljenja, ne zvencega imena ali znanih botrov, ki bi mu odpirali vrata do posojil ali pomoči države. Imel pa je voljo do dela in zaupanje vase, ob tem pa obilo zadovoljstva, ki ga spoznamo pri ljudeh, ki svoje delo opravljajo z dušo in telesom.

Dajmo mu vsaj začasno dovoljenje

Z obrtjo umetnega kovaštva je začel pred dvanajstimi leti, po papirjih ravno šestega maja. Pot do tega pa ni bila preprosta. Da hoče nazaj v kovaštvo, je vedel takoj, ko je ostal brez službe, razdvojen pa je bil med tistim, kar se je učil še kot vajenec pri mojstru Kocuvanu v Sovjaku, in novodobnim kovaštvom. Z usihanjem kmetijstva je šlo v zaton tudi klasično kovaštvo, umetno pa je že takrat kazalo znake razcveta. Janez se je odločil, da bo poprijel za nekaj novega, kako se temu streže, pa je že nekoliko spoznal v podjetju, kjer je delal. »Ob teh pomislekih pa so me spremljale tudi težave, saj nisem mogel dobiti obrtnega dovoljenja,« je dejal Janez. Prostori, kjer je začel kovati, za dejavnost niso bili primerni, da bi si jih uredil, pa posojila zanj tudi ni bilo. »Do-

ma nisem imel nikogar, ki bi me lahko podprl, družba pa tudi ni mogla ali hotela, ker nisem izpolnjeval določenih pogojev,« se sedaj uspešen obrtnik spominja svojih začetkov. Potem pa se je vendarle našel nekdo, ki je pri lokalni oblasti zanj zastavil ime, češ dajmo mu vsaj začasno obrt-

no dovoljenje, saj če se je nekaj začelo, potem se bo lahko iz tega še kaj razvilo. »Tako sem se dokopal do potrebnega posojila in tega, kar imam,« je dejal Janez. Zgradil je delavnice s poslovnimi prostori, ki sedaj ustrezajo predpisom, in jih opremil z različnimi pripomočki. V začetku, ko je

bil še sam, je vse delal ročno, potem pa se je opremil z zračnim in dvema vzmetnima kladivoma, vzmetno stiskalnico, velikimi škarnjami za razrez in še z vso potrebno drobno opremo, ima pa tudi avtomobil z dvigalom. Da bi ubiral hitrejša koraka, se je dvakrat prijavil tudi na razpis za sredstva, namenjena demografsko ogroženim območjem, vendar je bil obakrat zavrnjen. Ni mu šlo v glavo, da so vsi imeli polna usta besed o pomenu ohranjanja pode-

Ni mu šlo v glavo, da so vsi imeli polna usta besed o pomenu ohranjanja podeželja in spodbujanja novih delovnih mest, njemu, ki je z obrtjo začel tam bogu za hrbtom, daleč od vseh centrov, pa niso namenili niti tolarja. Poskusil je še drugič, a ko je tokrat ob zavrnjeni vlogi lahko prebral tudi imena dobitnikov, mu je postalo jasno. Ne demografsko ogroženo območje in ne dejavnost in ohranjanje delovnih mest na podeželju niso bili glavni kriteriji, ampak so denar delili po tem, kdo je bil bolj znan, večji in pomembnejši

govinah. »Smo pa ena redkih kovačij, ki izdelujemo tako široko ponudbo kovaških izdelkov, od velikih do majhnih,« je povedal sogovornik. Pri njih najdete vse. Naredijo vam vrtno, balkonske, stopniščne ograje, vrata vseh vrst, zamrežijo okna ali vrata, na-

vezuje le kolovoz. Dobavitelj materiala zato mora posebej naročiti, da je do njih mogoče priti le z majhnim tovornjakom. Saj že bil pri županu in mu predstavljal svoj problem, toda ko sta se že skoraj dogovorila, je na to mesto prišel nov človek. Slabo pa je

želja in spodbujanja novih delovnih mest, njemu, ki je z obrtjo začel tam bogu za hrbtom, daleč od vseh centrov, pa niso namenili niti tolarja. Poskusil je še drugič, a ko je tokrat ob zavrnjeni vlogi lahko prebral tudi imena dobitnikov, mu je postalo jasno. Ne demografsko ogroženo območje, ne dejavnost in ohranjanje delovnih mest na podeželju niso bili glavni kriteriji, ampak so denar delili po tem, kdo je bil bolj znan, večji in pomembnejši.

Pa je šel naprej, z novo izkušnjo, da se lahko zanese le na se in svoje delo. Zaposlil je šest delavcev, tako da jih je sedaj zaposlenih osem, julija pa so v Gornji Radgoni odprli še prodajno-razstavni salon. »Svoje izdelke smo želeli iz te naše odmaknjenosti približati kupcem,« je povedal sogovornik. Prišlo mu je na uho, da so v industrijski coni v novem objektu na voljo prostori za najem, in ker je tudi žena, ki je trgovka, ostala brez službe, spozna pa se na modno kovaštvo, so odprli salon in s tem tudi delovno mesto zanj. Tako so svojo ponudbo približali kupcem, saj so jih večkrat opozarjali, zakaj tega, kar izdelujejo, ni mogoče dobiti v tr-

mestiju okovje in kljuke, opremijo peč ali kamin, izdelajo okrasne predmete in povrh še kak spominek. Pri njih pa je mogoče dobiti tudi izdelke za gradbeništvo in še vedno tudi plužni lemež. »Zanimanja je veliko in mislim, da nam dela še ne bo zmanjkalo. Če pa ga bo začelo zmanjkovati, bomo pač delali tisto, kar bo šlo v promet,« je povedal Janez. Zaenkrat jim gre dobro, saj vsako leto bruto prihodek povečajo za 5 milijonov tolarjev, letos pa naj bi ga že ustvarili okoli 30 milijonov tolarjev. Pozna se, da so odprli prodajni salon, pozna pa se tudi odprta meja, saj vse več naročil dobivajo iz sosednje Avstrije, predvsem s Spodnje Štajerske. Doma pa jih poznajo vse do Celja.

Slabo z elektriko in cesto

Kljub čedalje večjemu zanimanju za izdelke modnega kovaštva je Janez odločen, da v širino ne bo šel, pa tudi delavnice ne bo šel nikamor. Še vedno upa, da bo enkrat cesta speljana tudi do njegove odmaknjene domačije, saj jih s svetom še vedno po-

tudi z elektriko, in če bi povečal obseg proizvodnje, bi si moral prej postaviti transformator, je govoril Janez Mir. Ostal bo tudi pri sedanjem številu zaposlenih, saj so ti, ki jim ima, zelo dobra skupina, pa tudi mladih ni, ki bi bili pripravljeni poprijeti za tako delo, niti šole za kovače. Majhnost, pri kateri želi ostati, pomeni tudi to, da bo v delavnici vedno prostor tudi zanj. »Najbolj se počutim v delavnici, pravi Janez. Opravlja tudi delo po terezu, ko jemlje mere ali ureja administrativne zadeve, toda v posebnosti mu je, če v delavnici ustvarja nove izdelke in trdo delo vino zmehča do oblik po svoj zamisli.

Majda Horvat
foto: Natalija Juhov

»Mi, ki vztrajamo na podeželju, smo za marsikaj prikrajšani. Vse, kar si pridobiš za lastni interes in narediš dobro za skupnost, moraš drago plačati. Zaradi tega smo dosti na slabšem.«

Makoterjeva na prostosti »Nisem kriva«

Minuli četrtek in petek se je na mariborskem okrožnem sodišču nadaljevalo ponovljeno sojenje Milici Makoter

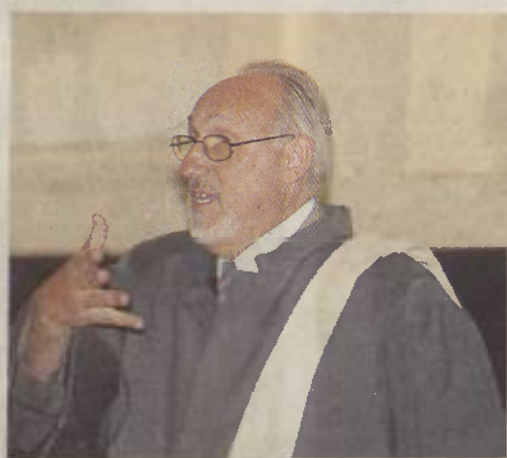
Po različnih zahtevah nje obrambe so le uspeli ponovno prebrati obtožnico in napisati deset nadaljevanj sojenja, ki se bodo zvrstila do 24. novembra.

Četrtkovo razpravo je uvodoma zaznamovalo mnenje izvedence dr. Slavka Zihlerla, ki je povedal, da je Makoterjeva sposobna spremljati sojenje. Sojenju je sodeloval Miličin zagovornik Zihlerl, ki naj ne bi imel časa, da bi predal mnenje. Pripombe je imel tudi na zdravljenje njego-

ve varovanke, saj so ji povsem ukinili zdravila, sama pa zaradi tega zadnjih štirinajst dni ni spala. Po vseh zapletih, v katerih sta si ostre besede izmenjala Krstič in predsednica senata Maša Butenko, je senat zahteve obrambe zavrnil. Nato se je le začelo branje obtožnice, med katerim je bilo v sodni dvorani zelo hrupno. Krstič je vmes pred senat položil list papirja, na katerem je pisalo, da tako ne more več delati; odpravil se je tudi iz dvorane, saj je želel do predsednice so-

Kljub pregledu izvedenca, ki je povedal, da je zmožna sodelovati na sojenju, je Milica večkrat dejala, da je utrujena. Tudi v petek je povedala, da ni sposobna spremljati obravnave, ker naj ne bi spala celo noč, oziroma je spala le eno uro. Na vprašanje sodnice Butenkove, ali je razumela obtožnico, je odgovorila z »Nisem kriva« in dodala, da se bo zagovarjala, ko bo za to sposobna.

Na četrtek je zahteval izločitev predsednice senata Maše Butenke, predsednice Okrožnega sodišča in izvedence dr. Slavka Zihlerla. Senat je vse zahteve zavrnil. Makoterjeva pa je napovedala pritožbo na Ustavno sodišče, če ji ne bodo izločili Zihlerla in Butenke. Makoterjevi kršijo osnovne človekove pravice.

Kot je znano, državni tožilec Ludvik Gornjec Makoterjevi očita naročilo in plačilo umora moža Janka in sina Tomija, bombnega napada na ljubljansko policijsko postajo in raketnega napada na hišo Jožeta Makoterja, sicer Jankovega brata. Na sojenju v M. Soboti so jo obsodili na 30 let zapor.

Skrb zbujajoča prometna varnost v Pomurju Nevarno ob koncu tedna

Na redni sredini konferen-
ci za novinarje so na Policijski upravi M. Soboti predstavili prometno varnostne raz-
pore, ki so se glede na pre-
tek leta letos močno poslab-
šale.

Na koncu se je zgodilo za pet
desetkov manj nesreč, manj je
bil tudi število poškodovanih, vendar pa je nesreč, ki so se končale s smrtnim izi-
dom, letos tako na pomurskih
cestah umrlo 20 ljudi, lani do te-
le pa 16, predlani pa celo
14.

13 odstotkov vseh povzročiteljev prometnih nesreč je vinjenih, slovenska policija ima željo in namen ta odstotek v letu 2005 spraviti pod 7,5. Najnevarnejše je ob koncu tedna, še posebej nedavno, ko so umrli trije ljudje. Zaradi prevelike hitrosti je umrlo devet ljudi, na soboški policijski upravi so pričakovali, da ta številka letos ne bi smela biti večja od šest. Pri tem policisti opozarjajo na jesensko-zimsko obdobje, ko je slabša vidljivost, ceste so velikokrat umazane, pozimi pa zasnežene in spolzke.

V naslednjih dveh mesecih bodo bolj prisotni v prometu, čeprav poudarjajo, da za urejanje prometnih razmer delajo vse potrebno. Tako bodo 23. in 29. oktobra ter 5. novembra izvedli tako imenovano akcijo Promil, ki ima namen preverjanja psihofizičnih sposobnosti udeležencev v prometu.

Vsakega, ki bo v naselju prekorachil najvišjo dovoljeno hitrost za 10 km/h in zunaj naselja za 20 km/h, bodo preizkusili z alkokotestom.

A. B.

Tarča nesreče je bilo avtobusno postajališče

Na koncu se je v zadnjem času zgodilo, kljub novemu zakonu o cestnoprometnih predpisih, veliko prometnih nesreč, pri katerih je bilo nekaj s smrtnim izidom. Po navedbah policije so na prvem mestu med vzroki prevelika hitrost, alkoholizem, nezavestnost predvsem mladih voznikov. Tako se je pred kratkim tudi v naselju Gomilica, in sicer v središču vasi, zgodila prometna nesreča, ki je bila posledica prevelike hitrosti, zaletel v novozgrajeno avtobusno postajališče. V hipu, ko se je avtobus s hitrostjo 100 km/h vrtel v krogu, so popokala stekla in nastala je prava razvalina. Danes tako potniki na avtobus čakajo na »odprtem« avtobusnem postajališču. Čeprav se približuje zimski čas, ne bi bilo napak, da bi na novo postavili stekla na postajališču. Novo steklo bo plačalo povzročitelj, ne pa KS Gomilica, ki je sicer lastnik postajališča. Jože Žerdin

dišča. Ves čas je govoril, da Makoterjevi s tem kršijo ustavne pravice in da se bo pritožil. Za obtožnico je povedal, da je paranoičen konstrukt policije in tožilstva. Ker pa se Makoterjeva ni zagovarjala, je Butenkova prebrala njene prejšnje zagovore.

Na koncu četrtkovega sojenja, ki je trajalo šest ur, je bil zaslišan izvedenec Zihlerl. Sodišču je povedal, da Makoterjeva od 5. oktobra ne dobiva nobenih zdravil več. Dejal je še, da je čudež, da je po petih letih in glede na vse to, kar se dogaja, še tako duševno zdrava in tako malo depresivna. Butenkovo je zanimalo, zakaj na sojenju deluje odsotno, na kar je odgovoril, da se je dan pred sojenjem Makoterjeva z njim normalno pogovarjala.

Petek

Petkovo nadaljevanje sojenja je bilo napovedano za pol devetih, vendar se je začelo malo pred deseto uro, ker je Krstič zaradi prometne nesreče in gneče zamudil. Butenkova je najprej prebrala vse naslove zapisnikov, ki se bodo izvajali kot dokazi, tožilstvo pa je menilo, da jih ni potrebno prebrati v celoti, ker jih stranke že imajo. Obramba je bila drugačnega mnenja.

Umrli v avtu v gozdu

Mašo pred polnočjo v soboto je 20-letni Borut Muhič vozil iz Žerovinec proti Ljutomeru. Na mokri cesti, ki poteka po klancu navzdol v Radomerju (Kačure), je v nepreglednem ovinku zaradi prevelike hitrosti izgubil oblast nad avtomobilom in zapeljal s ceste v gozd, kjer se je prevrnil. Nato je avto drsel po strehi še dobrih 100 metrov in se zaustavil med drevesi. Voznika so rešili gasilci, vendar je zaradi hudih ran na mestu nesreče umrl. Sopotnika v avtu pa sta utrpela hude telesne poškodbe. A. B., foto: J. Z.

Nato je sodni senat za Makoterjevo odpravil pripor, ker se je v soboto iztekel 30-dnevni rok, vendar jo je Butenkova opozorila, da se mora odzvati na pozive sodišča in prihajati na obravnave. Če tega ne bo storila, jo lahko sodišče prisilno privede in po potrebi ponovno uvede pripor. Sojenje se bo nadaljevalo danes z zaslišanjem prič. Sicer pa so na ponovno sojenje vabljeni vse priče, ki so pričale že na sojenje na soboškem sodišču, med drugim tudi oba sinova, njen svak in domnevna izvajalca naročil Makoterjeve.

Andrej Bedek,
foto: Natalija Juhnov

Primer Todorovič – Ovadena sin in žena

To, kar smo pisali, da naj bi bil za nasilno smrt 60-letnega Velimirja Todoroviča iz M. Sobotice osumljen sin, se je tudi zgodilo. Policija je 21-letnega Alana T., ki je v priporu, ovadila zaradi suma storitve kaznivskega dejanja umora. Istega dejanja je osumljena tudi žena pokojnega 56-letna Elizabeta T., ki pa je še na zdravljenju v bolnišnici.

A. B.

Zgodilo se je ...

Med 12. in 19. oktobrom se je zgodilo na pomurskih cestah 57 prometnih nesreč, v katerih so 3 osebe umrle, 3 osebe so se hudo in 15 lažje telesno poškodovale, pri ostalih nesrečah pa je nastala le materialna škoda. Policisti Policijske uprave Murska Sobota so 30-krat posredovali zaradi kršitev javnega reda in miru, od tega 15-krat na javnih krajih in 15-krat v zasebnih prostorih. Kaznivih dejanj je bilo 29, med njimi 11 tatvin, 8 vlomov, 7 poškodovanj tuje stvari, 2 ponarejanje in grožnje. Na mejnih prehodih so zavrnil 61 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Slovenijo.

Letos že 20 mrtvih

Minuli konec tedna je na pomurskih cestah terjal tri človeška življenja. Tako se je število oseb, ki so umrle v prometnih nesrečah, povzpelo na 20, lani v celem letu jih je umrlo 18. Najpogostejša vzroka za nesreče sta nepravilna hitrost in vožnja pod vplivom alkohola.

Na tri ženske

Voznik avta je v Apačah, ker je bila tema in ker je vozil preblizu desnemu robu ceste, zadela tri peške. Ena se je hudo ranila, dve pa predvidoma lažje.

Zasulo Madžara

Do delovne nezgode v ponedeljek je prišlo v Šalovcih. Pri polaganju kanalizacijskih cevi je plaz zemlje v rovu nenadoma zasul delavca. Ostali delavci so ga takoj izkopal, vendar je bil že v nezvesti. Z reševalnim vozilom so ga prepeljali v soboško bolnišnico, kjer je še vedno na zdravljenju. Mesto nesreče si je skupaj s policijskimi preiskovalci ogledal tudi delovni inšpektor.

»Grafitar« spet udaril?

V eni od zadnjih kronik smo poročali o neznanu, ki je po hišah ter avtomobilih risal in pisal grafite. Očitno je tokrat spet na delu, saj je v noči na petek s sprejem popisal tri fasade stanovanjskih hiš v Beltincih in tako povzročil za 150 tisočakov škodo.

Remi

Pri kršitvah javnega reda in miru je stanje – remi. Na hladno je moralo šest kršiteljev, vsi bodo svoje nečedno početje morali razložiti sodnikom za prekrške. Med drugim tudi gospodična, ki je razgrajala v stanovanju in grozila sosedu, da jo bo pretepla.

Bodo napadli?

Po svetu se mnogi bojijo različnih terorističnih napadov, obstaja pa verjetnost, če pogledamo nekaj zadnjih roparskih podvigov, da bo do njih prišlo tudi v pokrajini ob Muri. Ste prepričani, da ni možno naredite bombo(e) iz delov kolesa s pomožnim motorjem, 40 litrov nafte, električnega kabla, plinske svetilke, stolitrške cisterne, plinskih jeklenk, bančne kartice ...?

A. B.

izberi.si

Vaslovenski portal malih oglasov

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izberi.si, oddajte svoj mali oglas, ogledajte si popolnejše oglase, sprejmite se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi!

Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.

DELO

NOVICE VESTNIK

GOSPODARSKI GLAS

primorske novice

TEKNIK

Po naših znanih poteh

Turistične prireditve

Filovci – V soboto, 23. oktobra, ob 11. uri se bo v Filovskem gaju začela 1. društvena trgatev v vinogradu Vitis Vitae. Družabno zabavno prireditve s trgatevijo organizira Društvo Gaj iz Filovca.

Črenšovci – Od lanu do platna je naslov prireditve, ki bo potekala od petka, 22. oktobra, do nedelje, 24. oktobra v Črenšovcih. Začela se bo v petek ob 10. uri v OŠ Črenšovci z učno potjo, v kateri bodo prikazali pridelovanje, predelovanje in uporabo lanu in lanenih izdelkov učencem osnovne šole. V soboto ob 19. uri bo v sejni sobi Kleklovega doma okrogla miza z naslovom Lan nekoč, danes, jutri, na kateri bo gost Jožef Nemec. Obenem bodo pripravili tudi razstavo ročnih del iz lanu in priprav na obdelovanje lanu. V nedeljo ob 15. uri pa bo pri OŠ Črenšovci prireditve s prikazom trenja, česanja in tkanja lanu, sledilo bo tekmovanje predic ob vižah ljudskih pevcev in godcev, pripravili pa bodo tudi prikaz oblačil iz lanu, tako folklorne noše, kakor tudi modna oblačila.

Grad – Od četrta, 21., do nedelje, 24. oktobra, bo na gradu Grad na Goričkem potekalo prvo Mikološko srečanje Goričko 2004, ki ga organizirata Krajski park Goričko in Inštitut za sistematiko višjih gliv. Letošnje Mikološko srečanje bo namenjeno spoznavanju glivne pestrosti na Goričkem, promociji amaterske mikologije s poudarkom na strokovnem druženju mikologov v trideželnem parku. Srečanje je predvsem namenjeno spoznavanju gliv in glivic, pripravili pa bodo tudi gobarsko razstavo in dve strokovni predavanji.

Velika Polana – V soboto, 23. oktobra, med 9. in 10. uri se bo v Veliki Polani začel 8. pohod po Miškovi poti od domačije pisatelja Miška Kranjca v Veliki Polani, mimo Copekovega mliha, ob Črncu in Ledavi pa do njegove vinske kleti v Lendavskih gorica. Pohod po Miškovi poti, ki ga organizira Planinsko društvo Lendava, pohodniki prehodijo v štirih do petih urah.

J. Ga.

Terme Ptuj naj... kopališče 2004

Termam 3000 drugo mesto med velikimi kopališči

Termalni Park Term Ptuj, ki je del Panonskih term, je bil na zaključku vseslovenske akcije Slovensko naj... kopališče 2004 v Rogasški Slatini razglašen za Slovensko naj... kopališče 2004 v kategoriji srednjih in manjših termalnih kopališč. Uspešne so bile tudi Terme 3000 Moravske Toplice, ki so med velikimi termalnimi kopališči osvojile drugo mesto za Termami Čatež.

V vodstvu Term Ptuj pravijo, da so jim je prvo mesto v konkurenci še enajstih slovenskih termalnih kopališč v isti kategoriji gotovo prinesle uspešne naložbe v zadnjih letih v vodne površine term. Tako je družba Terme Ptuj, ki je del Term 3000 in poslovnega sistema Sava, lani razširila notranji del termalnega kopališča, letos pa še zunanji del termalnega parka, ki so ga končali julija. Z urejanjem kopališča bodo nadaljevali še do konca letošnjega leta in v naslednjem letu, tako da bodo poletno sezono 2005 začeli popolnoma prenovljeni in tako obeležili tudi 30 let delovanja Term Ptuj.

To jesen in zimo nadajujejo z gradbenimi deli na zunanjem delu parka, kjer dograjujejo velika amfiteater za več kot 800 obiskovalcev. Ob tem pa sanirajo tudi pohodne površine bazenov starega dela kopališča, zgradili pa bodo še velik otroški bazen s toboganom. Načrtovana dela bodo končali do aprila naslednje leto in tako še dodatno potrdili, da imajo eno izmed največjih in najlepših kopališč v Sloveniji.

J. Ga.

Krplivnik-Domanjševci

Po dvojezičnem območju

Tokrat nas vodi pot na dvojezično območje na severovzhodu Goričkega, blizu meje z Madžarsko. V Hodošu zavijemo na desno in se prek viadukta podamo v Krplivnik.

Krplivnika ne smemo enačiti s Krplivnikom, ki leži v občini Grad na drugi strani Goričkega. Krplivnik (Kapornak) je razloženo naselje, ki ima okrog 130 prebivalcev. Leži na

stalna zbirka kmetijskih orodij. In če se vam bo ob ogledu pridružil še sosedov kuža, se nikar ne ustrašite. Čeprav je velik, je še vedno mlad, radoveden in prijazen.

Posebnost vasi je tudi ekokmetija, v zaselku, ki se imenuje Domaföld, pa imajo tudi mizarstvo. Tukaj lahko še vedno naletite na psiška, ki mirno počiva sredi ceste, saj ni ravno vaje pogostega prometa, ali pa piščance,

ki vam tik pred nosom prečkajo pot. Vlada prijazna umirjenost, ki jo ne zmoti niti od daleč zvok avtobusa potujoče knjižnice, ki vozi skozi te kraje.

Omenjeni avtobus vozi tudi skozi naš naslednji cilj, Domanjševce. Do tja pridemo po lepi asfaltirani cesti, ki jo obrobajo gozdovi, priljubljen cilj gobarjev, in tu in tam kakšen vinograd. Domanjševci (Domonkosfa) »gredo« ravno sedaj skozi velik pro-

ces, ki se mu pravi *Odvodnjavanje in čiščenje odpadnih voda v občini Šalovci*; dela potekajo tudi na kanalizacijskem omrežju v Domanjševcih. Projekt je financirala tudi Evropska unija, končan pa naj bi bil maja 2005. Domanjševci so velika vas s 340 prebivalci v čudoviti dolini potoka Nal Krke. Široka dolina s poloznimi pobočji je v celoti obdelana, v vlažnem dolinskem dnu prevladujejo travniki, višja zaobljena slemena na severu in jugu pa so porasla z gozdom. Domanjševci so razpotočeno naselje, ki vam bo ravno zaradi tega pustilo obilico vtisov. Prevladuje simpatična kombinacija nostalgije in sodobnosti. Za kulturo in izobraževanje skrbijo ustanove, kot so vrtec, podružnična osnovna šola, cerkev, knjižnica; tukaj vsako leto poteka tudi mednarodni arhivski tabor. Na bližnjem pobočju dominira evangeličanska cerkev z začetka 20. stoletja na njenem dvorišču pa so klopi, s katerih se širi razgled po oddaljenih gozdovih. Če se malo potrudite po makadamski poti, pa lahko pride še do katoliške cerkve, ki se omenja že leta 1208, gre pa za romansko stavbo s figuralno okrašenim oltarjem.

T. K.

Stavba v Krplivniku, kjer domuje etnografska zbirka

Vaški zvon v Domanjševcih

zložnih pobočjih in v dolini potoka Jarka, na južni strani potoka Velike Krke. Čeprav je večina izobraževalnih in kulturnih ustanov prebivalcem na voljo v bližnjem Hodošu, se zadnja leta podoba kraja po tej plati spreminja. Čeprav ima Krplivnik na prvi pogled močan ruralni značaj, pa mu ne manjka turističnih zanimivosti. Na prvem mestu je tukaj etnografska zbirka na hišni številki 6. V obnovljeni stavbi si lahko obiskovalci ogledajo razstavo o zgodovini vina in žganja, od letošnjega junija pa je na drugi strani dvorišča na ogled

Pameten človek ne naredi vseh napak sam. Možnost da tudi drugim. (W. Churchill)

Evangelikanska cerkev v Domanjševcih

Ta katoliška cerkev se je omenjala že leta 1208

Trežino senje z več kot 300 sejmarji

V petek, 15. oktobra, je bilo tudi letos središče Murske Sobotre rezervirano za sejmsko prireditev *Trežino senje*, ki je že tradicionalno vsako leto na dan, ko goduje Terezija. Blago na stojnicah je tudi letos ponujalo več kot 300 sejmarjev. Kljub slabemu vremenu je tudi letos na sejem prišlo več tisoč obiskovalcev iz Pomurja in od drugod, vendar pa jih je bilo po besedah prodajalcev, ki so na tem sejmu bili že prejšnja leta, letos prav zaradi deževnega vremena manj; ob kislem vremenu pa je bilo tudi opaziti, da se težje odločijo za nakup. Ponudba je bila sicer klasično sejmarska – od oblek, čevljev, predmetov za gospodinjstvo, za delo na vrtu in podobno. Med prodajalci pa je bilo tudi precej tistih, ki izdelujejo izdelke ljudske obrti tako iz Pomurja, kakor tudi iz drugih krajev Slovenije. Na voljo so bili med drugim kakovostni lončarski izdelki pomurskih lončarjev, tudi *lectarji* seveda niso manjkali, pa še izdelovalci kmečkega orodja in ročno narejenih okrasnih predmetov. Organizatorji so seveda poskrbeli tudi, da so se obiskovalci ob nakupovanju lahko ogreli in spočili ob gostinski ponudbi hrane in pijače. – J. Ga.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Mošt in kostanji na Kapelskem Vrh

Ob tradicionalni prireditvi *Mošt in kostanji*, ki so jo pripravili pri vinogradniški pravi Turističnega društva na Kapelskem Vrh, je ves dan dišalo po pečenih kostanjih. Prireditev organiziralo Turistično društvo Klopotec Kapela, ob zvokih domače glasbene skupine sta dogajanje popestrila še nastopa folklorne skupne KUD Janka Divjak Kapela in otroške folklorne skupine. Za vse obiskovalce so bile na voljo domače plesne edice, seveda vino, ki so ga pridelali kapelski vinogradniki lani, kakor tudi letošnji mošt. V okviru prireditve so pripravili tudi prikaz trgovanja grozdja na trtah, ki so jih posadili pri vinski pridelavi telji pohodov pa so se podali tudi po Atilovi poti. Po prireditvi in pohodih pa so obiskovalci poskusili še kapelska vina v Kapelskem hramu. – J. Ga.

Štirideset let športnega sodelovanja Lendave in Zalske županije »Naše športno prijateljstvo je obrodilo bogate sadove«

Šport je pomembna dejavnost v vsaki družbi, izraz njene dinamike in del splošne kulture, ki bogati kakovost življenja vsakega naroda in posameznika. Tega so se zelo zavedali tudi športniki iz športnih delavcev na obeh straneh skupne meje med Slovenijo in Madžarsko. Tudi v težjih trenutkih zgodovine so prav športniki s svojimi vezi in mostovi. Vanje so bili vključeni šolski otroci, mladina odrasli.

Na visokem jubileju, 40-letnici sodelovanja med športno zvezo Lendava ter Zalsko in območno športno zvezo, je bil v novi lendavski kultur-

Ivan Koncut, predsednik Športne zveze Lendava, pa dodaja: »Športna igrišča so najprimernejše mesto, kjer se tkejo največja tovarištva in prijateljstva. Športniki so dokazali, da za tovrstno sodelovanje ni političnih meja. Teh ljudi pa niso družila samo športna tekmovalstva, temveč tudi iskrena prijateljstva. Sodelovanje je bilo zelo razvejano. V tem obdobju so se srečevala športna društva, delavci iz delovnih organizacij, krajevnih skupnosti, sindikalne organizacije in mnogi drugi. Najpogostejše so se srečevali igralci nogometa, rokomet, košarke, šaha, juda, namiznega tenisa, badmintona in kegljači na stezi. Štirideset let je visok jubilej, ki pa na športnem področju pomeni še veliko več.

Pred začetkom slovesnosti (od leve): Ivan Koncut, Sonja Polšak, Miro Cerar in Franc Horvat.

stvo, kajti ni bilo le sodelovanje med dvema športnima zvezama, ampak so se stakale tudi bogate

dobno športno dvorano, je dejal župan Občine Lendava Anton Balažek.

Tudi na madžarski strani ne skrivajo zadovoljstva nad doseženim. »Naše nekdanje sanje o uspešnem športnem sodelovanju med občinama Lendava in Zalaegerszegom so se dokončno uresničile. Udeleženci so v preteklih štiridesetih letih dokazali, da je šport najlahtnejši način za kultivacijo telesa in duha. Prijateljstvo med dvema sosednjima pokrajinama pa je dokaz, da so za razumevanje med različno govorečimi prav na igriščih odigrane tekme najuspešnejše.

Zalaegerszegu so dodelili naslov »Športno mesto naroda«. Te slave so bili deležni tako ljubitelji športa v Pomurju kot v županiji Zala. Iskreno upam, da vas bom lahko tudi ob 50. obletnici topla pozdravil, obenem pa lahko za bodoče sodelovanje obljubim nadaljnjo vsestransko podporo mesta Zalaegerszeg, je povedal župan Mestne občine Zalaegerszeg dr. Endre Gyimesi.

Brez prilizadevnih amaterskih delavcev ni vrhunskih rezultatov

Miro Cerar, član OKS: »V olimpijskem letu bi rad spomnil, da so športne zveze, ki združujejo klube in društva, še kako pomembne za razvoj športa. Brez prizadevnih amaterskih delavcev v športnih klubih in društvih ni vrhunskih rezultatov. Zato vam ob tej priložnosti še enkrat čestitam za dolgoletno vztrajno delo na športnem področju, ki nas tesno povezuje.«

Ob tej priložnosti so slovesno podelili 22 visokih priznanj madžarskim športnim delavcem in funkcionarjem, ki so na kakršenkoli način prispevali k tako uspešnemu športnemu sodelovanju med Slovenci in Madžari. V sklopu številnih prireditev ob visokem jubileju, 40. obletnici plodnega športnega sodelovanja med občinama Lendava in Zalsko županijo, spada tudi slovesna otvoritev razstave v CID-u Lendava. O tistih časih pričajo številne fotografije, letopisi, članki in objavljeni spomini tistih, ki so bili začetniki tega športnega sodelovanja, hkrati pa pričez tistega časa, ko so se odločili za korak, ki danes predstavlja posebno vrednoto na področju športa.

Tokratno druženje pa tudi tokrat ni minilo brez že tradicionalnih športnih srečanj v kegljanju, nogometu in košarki. Vsekakor lepa priložnost za poglobitev stikov med narodoma na obeh straneh meje.

Milan Jerše, foto: Nataša Juhnov

Šahovski kotiček

Postati soliden mednarodni mojster

Nedavni naslov podprvaka na državnem prvenstvu v pospešenem šahu v Grižah je dal 22-letnemu (rojen 15. septembra 1982 v Murski Soboti) mojstrskemu kandidatu Mihi Gombocu, študentu fizike iz Černelavec, vsekakor precejšnjo spodbudo za nadaljevanje uspešne šahovske kariere. »Ker gre za pospešeni šah, ko se partija konča v približno 25 minutah, so možne marsikateri stvari. Zato se je meni pač posrečilo uvrstiti na tako visoko mesto. Sicer pa želim postati soliden mednarodni mojster, čeprav je sedaj v ospredju mojih razmišljanj bolj študij kot šah,« pravi.

Pri tem ne pozabi dodati, da se je pri 14, 15 letih mnogo bolj zavzeto ukvarjal s šahom, kateremu je dnevno namenjal tudi do osem ur. »Toda to se mi ni dovolj obrestovalo, saj sem začel v nekakšno krizo, ki je trajala kar nekaj časa.« Zdaj je zopet ta »pravi«. Vedeti je treba, da gre za talentiranega mladega šahista, ki se je prvih šahovskih potez pričel učiti že pri petem letu starosti. Zato smo lahko prepričani, da se mu bo cilj na šahovskem področju uresničil.

Sicer pa se je resneje lotil šahiranja v tretjem razredu osnovne šole v Murski Soboti pri mentorju Jožetu Benku. Nato ga je »vzel v roke« mojster FIDE Boris Kovač, kar je nedvomno pripomoglo k njegovemu napredku. Uveljavljati se je začel leta 1992, ko je prvič postal občinski in medobčinski šahovski prvak v pionirski konkurenci. Oba naslova je dosegel tudi leta 1994 in 1995, medtem ko je bil leta 1996 na obeh tekmovalnih drugi. Poleg tega je večkrat sodeloval na državnih pionirskih prvenstvih. Leta 1994 je bil šesti, leta 1995 pa peti. Hkrati je takrat v aktivnem šahu zasedel tretje mesto.

Svoj največji uspeh v pionirski konkurenci je dosegel leta 1996 na državnem prvenstvu med dečki do 14. leta v Mariboru, kjer je zasedel prvo mesto. Istega leta je sodeloval na svetovnem prvenstvu za dečke do 14. leta v Španiji in osvojil 5,5 točke od 11 možnih. Leta 1997 je bil na državnem mladinskem prvenstvu za dečke do 16. leta v Mariboru tretji. Uveljavil pa se je tudi na raznih mednarodnih tekmovanjih v Ljubljani in Avstriji. Zelo uspešno je igral tudi na prvi mladinski deski šahovskega kluba Radenska - Pomgjad v državni šahovski ligi.

Zlasti rad se spominja leta 1998, ko je na mednarodnem šahovskem turnirju v Radencih dosegel naslov mojstrskega kandidata. Osvojil je pet točk in kot najboljši mladinec v zelo močni konkurenci zasedel 19. mesto med 46 šahisti. Bil je tudi prva »deska« mladinske ekipe, ki je bila dvakrat zapored državni prvak. V letih 1998-2001 je bil slovenski mladinski reprezentant, kot mladinec pa je bil enkrat državni prvak, dvakrat pa je osvojil tretje mesto. Iz tega obdobja je tudi njegov velik uspeh na odprtem mednarodnem prvenstvu v Ljubljani leta 2000, ko je s 6,5 točke iz 9 partij zasedel 11. mesto in je le za 0,20 točke zaostal za osvojitvijo prvega bala za naslov mednarodnega mojstra.

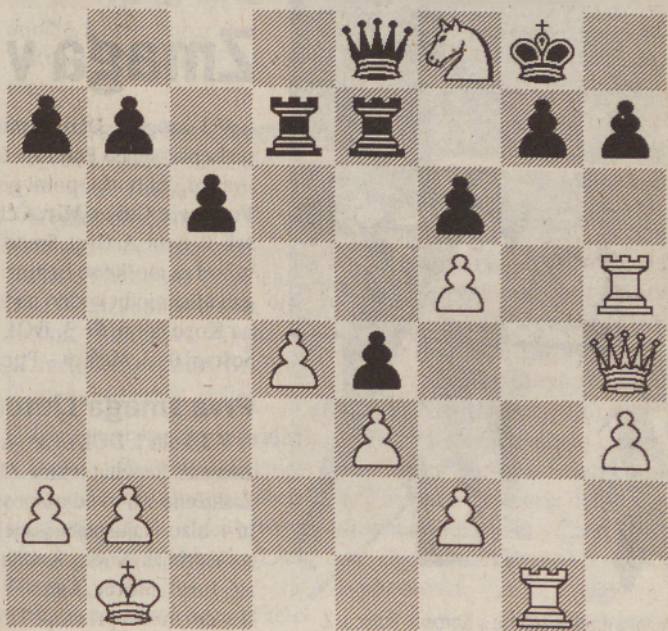
Črnemu ni dopustil nobene protigre!

Partijo z madžarskim mednarodnim mojstrom Patakijem je izbral zato, ker črnemu v napadalnem slogu ni dopustil nobene prave protigre. »V zgodnji središčnici se je bil nasprotnik primoran braniti, kar sem izkoristil v napadu. Na koncu partije pa je prišlo do odločilne materialne prednosti in moje korist in predaje Pataka.« Pa si pogledimo partijo, v kateri sta nasprotnika igrala menjalno varianto daminega gambita, ki je bila zgodaj raziskana v praksi in teoriji, danes pa je zopet popularna!

Beli: Gomboc (rating 2165) - črni: Pataki (2390)

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Sbd7 5. e3 (Črni zavrača z razvojem kraljevega lovca, po drugi strani pa postavlja nekakšen kmečki zid s c6-d5-e6. Ostraja pa problem razvoja daminega lovca, kar poskuša reševati z odprtjem igre s c5 ali e5.) ...c6 6. cd5 ed5 7. De2 Le7 8. Ld3 0-0 9. Sge2 Te8 10. h3 Sf8 11. g4 Le6 12. Sg3 (12. 0-0-0 S6d7 13. Lxe7 Dxe7 Sf4 b5 15. Kb1 Tab8 16. The1 Dd6 itd. iz partije Berkovič - Puškov, leta 1992) ...S6d7 13. Lxe7 Dxe7 14. 0-0-0 Tac8 15. Kb1 Sb6 16. Sf5 Lxf5 17. gf5 f6 18. Thg1 Tc7 19. Tg4 Dd8 20. Tdg1 Sc8 21. Se2 Tee7 22. Sf4 Sd6 23. Dd1 Kh8 24. Th4 De8 25. Dg4 Se4 26. Dg2 Sd6 27. Th6 Tf7 28. Th5 Tfe7 29. Dg3 Se4 30. Lxe4 de4 31. Dh4 Tcd7?? (Še naprej poslabšuje pozicijo, kajti za črne ga je boljše h6) 32. Sg6 + Kg8 (32...Dxg6 ne spremeni ničesar, ker sledi 33. Txg6 c5 34. dc5 Td1+ 35. Kc2.) 33. Sxf8 in 1 : 0 (Po 33. Sxf8 Dxb5 sledi 34. Dxb5 Kxf8 35. Dxb7.)

Milan Jerše, foto: M. J.

Podelitve priznanj zaslužnim športnim delavcem.

Športni v petek osrednja slovesnost. Udeležili so se številni predstavniki Slovenije Miro Cerar, komisije za zamejski razvoj pri OKS Sonja Polšak, številni predstavniki Zalske županije, predstavniki DZ Maria Pozsonec, predstavniki športne zveze, klubov in društev iz lendavske občine. V priložnostnem kulturnem programu sta nastopili folklorni ansambli z obeh strani meje in recitatorji.

Srečanja v 12 letih so rasla v bogatost prijateljstva

Leta 1964 je bila po mnogih ocenah leta, ki je nastopila v zgodovini, na kateri je nastopila leta je predlagala razširitev sodelovanja tudi na športnem področju. Verjetno takratni športni delavci niso pričakovali, da bodo v prihodnosti sodelovali v naslednjih letih obrodili take sadove, saj se je iz leta v leto povečevalo število srečanj z zalskimi in lendavskimi športniki. Tako imamo sedaj bogata zgodovina sodelovanja, ki so jo oblikovali športniki in funkcionarji občin Lendava in Zalske županije, ki so tako postala pomembna sodelovanja in dobrih odnosov med športnimi sosednjimi deželi, se pravi sponimi Franc Horvat, predsednik mednarodne komisije pri SZ Lendava.

Povezan je z mnogimi dogodki, tovarištvom in prijateljstvi. Za to so zaslužni vsi tisti, ki so v teh letih pripomogli k tej športni povezavi in bili vse do danes tisti, ki so s svojo aktivnostjo dosegli, da se je z odprtjem meje leta 1964 sodelovanje na športnem področju tako razmahnilo in da meja v letu 2004 ni več. Želim si, da se sode-

prijateljske vezi med narodoma ob meji, in to v času, ko je bila praktično še neke vrste železna zavesa. To je bilo izrednega pomena, predvsem pa tu živčeno madžarsko narodnostno skupnost. Zato se ob tej priložnosti moramo zahvaliti vsem tistim, ki so vgradili košček svojega dela in sebe v to sodelovanje. Sedaj, ko smo v Ev-

Pred slovesnostjo je delegacija obiskala grobove preminulih športnih delavcev Terezije Donko, Ludvika Lebarja in Lajoša Horvata. Športniki obeh zvez pa so se pomerili v nogometu (Nafta - ZTE 9 : 13), košarki (KK Lindau - ZTE 64 : 49) in kegljanju (Nafta - ZTE 5 : 1, 2126 : 2005).

lovanje utrjuje in tudi v prihodnje prispeva k utrjevanju prijateljstva med državama.

»Pomen tega poslanstva je veliko širši«

»To 40-letno sodelovanje je imelo sigurno veliko širše poslan-

stvo, saj bo to poslanstvo nekoliko spremenilo, saj bo bolj usmerjeno k športu in razvoju športnega turizma. Seveda pa je zdaj naša dolžnost, tako lokalne skupnosti kot širše, da posodobimo tudi športno infrastrukturo. Z veseljem lahko ugotovim, da bomo že prihodnje leto odprli so-

Utrinek z razstave športnih dosežkov.

Karate

Apačani solidni na EP

Štirje člani »Sho Kan« Apače so pod vodstvom trenerja Jožeta Maruška med okoli 600 tekmovalci in tekmovalkami iz 20 držav na EP v Odesi solidno zastopali reprezentanco S.K.I.F. Slovenije. Na zmagovalni oder se je povzpeli le Urban Grujič, ki je kot član slovenske ekipe mladincev osvojil srebrno medaljo. Posamično je Polona Rožec v konkurenci deklic, starih 10 do 14 let, v katah zasedla sedmo mesto, Manja Kocet pa osmo. Prav tako osmi je bil Urban Grujič v posamični konkurenci mladincev med 15 in 17 let v katah. V izjemno močni konkurenci članov (18 do 39 let) pa je Matej Maruško zasedel solidno 13. mesto.

O. B.

Hokej na ledu

Visok poraz s favoriti

V soboto so odigrali 2. kolo MHL Maribor. Nasprotnik Ledelih strel je bil HK Transport Rojko (aktualni prvaki). Ledene strele so držale korak ves prvi polčas in še del drugega, ko je bilo 3 : 1. Ker so Sobočani vse moči uperili v napad, so bili hitro kaznovani. Zadnjih 10 minut ni bilo več zbranosti, na koncu pa je bil rezultat 9 : 1 (2 : 0) v korist HK Transport Rojko. V 3. kolu bodo igrali proti HK Galery Flyers. Pred tem bodo gostili ekipo Krefeld iz Nemčije. To so prijatelji in bivši soigralci iz 1. nemške hokejske lige trenerja Ledelih strel Jürgena Petrica.

Z. S.

Namizni tenis

Lendava ob točko

Tudi v 3. krogu 1. SNTL je bil za prekmurske prvotigaše uspešen. Lendavčani so nekoliko nepričakovano remizirali s Krko, pri kateri je bil spet junak srečanja Petrovič, ki je premagal vse tri Lendavčane. Vsa sreča, da pri gostih tokrat ni bil razpoložen Hrvat Karković. Lasan je dobil dve partiji, Plohl pa eno, s katero je rezultat izenačil. V naslednjem krogu igrajo v gosteh prekmurski derbi s Kemo Puconci.

Sobočani so presenetili z visoko zmago na Ptuj, kjer so domačini nastopili brez Grbiča. Odlikoval se je reprezentant Ropoša, ki je zmagal v vseh treh partijah in z Ocepkom v dvojicah. Ključni trenutek za zmago Sobočanov je bil, ko je Koščak premagal najboljšega domačina Paviča. V naslednjem krogu gostujejo pri Vesni.

Pucončani so doma gostili najslabšo ekipo v ligi Vesno in so, kljub temu, da so nastopili brez Ungerja in Kovača, dosegli zanesljivo zmago. Edina poraza sta doživela kadeta Pelcar in G. Horvat, reprezentant Horvat in Nišavič pa sta svojo nalogo opravila brez napake.

LM-KO Lendava – Krka 5 : 5 (Plohl – Petrovič 0 : 3, Ignjatovič – Kralj 3 : 1, Lasan – Karković 3 : 0, Ignjatovič – Petrovič 1 : 3, Plohl – Karković 0 : 3, Ignjatovič, Plohl – Karković, Petrovič 1 : 3, Ignjatovič – Karković 3 : 0, Lasan – Petrovič 2 : 3, Plohl – Kralj 3 : 1); **Ptuj** – Sobotla 2 : 6 (Ovčar – Kocuvan 0 : 3, Pavič – Koščak 2 : 3, Piljak – Ropoša 0 : 3, Pavič – Kocuvan 3 : 1, Ovčar – Ropoša 0 : 3, Piljak – Oceppek 3 : 1, Pavič, Piljak – Ropoša, Oceppek 0 : 3, Pavič – Ropoša 2 : 3); **Kema Puconci** – Vesna 6 : 2 (Pelcar – Kandare 0 : 3, Horvat – Čad 3 : 0, Nišavič – Krenker 3 : 0, Horvat – Kandare 3 : 1, G. Horvat – Krenker 1 : 3, Nišavič – Čad 3 : 0, Horvat, Nišavič – Kandare, Krenker 3 : 0, Horvat – Krenker 3 : 0).

V drugoligaški konkurenci je prvo zmago dosegla druga ekipa Sobočanov, pri kateri je bil najboljši Roudi brez poraza. Ljutomerčani in Pucončani pa so v pomembnih srečanjih premagali škofjo Loko po zaslugi Solarja in Smodiša, ki sta ostala neporažena.

ŠKL – Krovstvo Rakuša 2 : 6 (Solar 3, Puhar, Tkalec, Solar/Puhar); **Melamin – Kema II** 2 : 6 (Smodiš 3, Škraban, Gorčan, Smodiš/Škraban); **Melamin – Krovstvo Rakuša** 6 : 0; **Sobotla II** – Radlje 6 : 4 (Roudi 3, Fridrih 2, Roudi/Fridrih); **ženske**: **Jesenice – Kema** 6 : 1 (Železen); **Jesenice – Kap. Broker** 6 : 4 (Korošec 3, Matjašič).

Sobočani v finalu

Na kvalifikacijskem turnirju za ekipno državno mladinsko prvenstvo, ki je bil v Murski Soboti, so Sobočani brez izgubljene partije zasedli prvo mesto in se tako uvrstili v finale, med osem najboljših ekip, ki bo januarja 2005 v Murski Soboti. Pucončani in Sobočanke so osvojili tretje mesto, Ljutomerčanke pa četrto.

M. U.

Prizor z napete tekme s Korošci. Foto: J. Z.

Odbojka

Zmaga v derbiju

V 2. krogu 2. DOL za moške sta se v Murski Soboti pomerila bivša prvotigaša Pomurje Galax Mir in Fužinar Metal Ravne. Po dramatični borbi, polni preobratov, so slavili domačini s 3 : 2. **Pomurje Galax Mir**: Čeh, Marič, Novitovič, Horvat, Topovšek, B. Grut, A. Grut, Smodiš, Kovačec, Flisar. V 2. krogu 3. DOL vzhod za moške so Beltinci doma s 3 : 1 (19, 13, -18, 19) premagali Mislinjo in vodijo na lestvici. V soboto gostujejo v Ravnah na Koroškem. Še 3. DOL vzhod (ženske): Radenci – Kajuh Šoštanj 0 : 3, Mežica – Puconci 3 : 0. M. J.

Prva zmaga Ljutomerčank

V 2. kolu 1. DOL za ženske so Ljutomerčanke prvič v tej sezoni zmagale. Rezultat tekme ZMB Ljutomer – Formis Bell je bil 3 : 1. Zaslužno, saj so od nasprotnic iz Rogoze bile boljše, še zlasti v 2. in 4. nizu. Najuspešnejša je bila Petra Morec z 19 točkami. Igrale so: Tretinjak, Kutsaj, Kodila, Vrbancič, Jozelj, Oletič, Pirher, Drvarič, Jureš, Morec, Kadiš. V 3. kolu Ljutomerska vrsta gostuje v Novem mestu pri ekipi TPV. N. Š.

Judo

Pomurcem kar štirinajst zmag

Na mednarodnem tekmovalju za pokal Vindi v Varaždinu je sodelovalo 259 tekmovalcev iz 27 klubov Slovenije, Hrvaške, BiH in Madžarske. Predstavniki JK Lendava so osvojili ekipno drugo mesto in devetkrat stopili na zmagovalne stopničke. Prvi so bili: Lovro Kočila (do 42 kg), Veronika Dogar (do 36 kg), Hana Pohajda (do 29 kg), Maja Adanič (do 24 kg), Nika Prša (nad 44 kg), Jan Kočila (do 60 kg), Goran Varga (nad 60 kg), Katja Kavaš (do 40 kg) in Tadeja Hožjan (nad 44 kg). Drugo mesto je osvojil Gregor Prša (do 34 kg), tretja pa sta bila Veronika Dogar (do 40

kg) in Nikol Jarni (do 44 kg).

Mladi član KBV Lendava Sebastijan Prendl (do 31 kg) je bil drugi, tretji pa Manuela Čizmašija (do 26 kg), Sara Šernek (do 28 kg) in Alen Šernek (do 38 kg). Še boljše so se odrezali na tekmovalju za pokal Kopra, kjer je nastopilo 80 tekmovalcev iz 20 klubov in 3 držav. Zmagovalka je postala Sendi Lešnjak (do 57 kg), srebrno odličje pa je pripadlo Sanji Jaklin (do 70 kg).

Na varaždinskem turnirju so 6 medalj osvojili mladi Sobočani. Zlata odličja so pripadla Tini Barber (do 26 kg), Adrianu Gombocu (do 31 kg), Roku Ropoši (do 42 kg), in

Luki Barberu (do 50 kg). Druga sta bila Jakob Kraner (do 34 kg) in Damir Miholič (do 42 kg). Na turnirju za pokal Jesenic, kjer je sodelovalo 256 tekmovalcev iz 27 slovenskih klubov, so osvojili 5 medalj, in sicer prva Karin Kerec (do 48 kg) in Uroš Kavčič (do 42 kg). Slednji ima med slovenskimi starejšimi dečki največje število osvojenih točk, ekipno pa so drugi. Aljaž Bednar in Miha Ljuboja sta bila druga, Tilen Apšner pa tretji. Prva sta bila tudi Laura Prendl (KBV Lendava) in Jan Kočila (JK Lendava), tretji pa Andrej Pohajda.

F. B., M. J.

Športno modelarstvo

Bagari zmagal na Hrvaškem

Na odprtem državnem prvenstvu Hrvaške v Korenici je Boštjan Bagari, član modelarske sekcije Aerokluba Murska Sobotla, med

tekmovalci iz štirih držav zmagal v članski konkurenci z večjim modelom F – 1 A. Z zmago med člani na Hrvaškem se je Boštjan Bagari uvr-

stil v slovensko člansko reprezentanco modelarjev, ki bo leta 2005 nastopila na svetovnem prvenstvu v Argentini.

T. G.

Oktober tek

Zmagovalca Romanova in Špes

Atletski klub Pomurje – PDU, Združenje atletskih sodnikov Murska Sobotla in športna zveza Murska Sobotla so organizirali že tradicionalni, 39. oktober tek v Murski Soboti. Kljub deževnemu vremenu je sodelovalo kar 152

atletov in atletinj iz Slovenije in Hrvaške.

Najprej so se v štafetnem teku pomerili učenci osnovnih šol.

Rezultati, učence (1992 – 1993): 1. OŠ Žalec 6:12, 2. OŠ Puconci 6:24, 3. OŠ II MS 6:25,

učenci (1992 – 1993): 1. OŠ Tišina 6:02, 2. OŠ Žalec 6:04, 3. OŠ Beltinci 6:15; **učenke (1990 – 1991)**: 1. OŠ Križevci pri Ljutomeru 6:01, 2. OŠ I MS A 6:06, 3. OŠ II MS 6:10; **učenke (1990 – 1991)**: 1. OŠ Puconci A 5:15, 2. OŠ Tišina 5:24, 3. OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici 5:26; **dijakinje**: 1. Gimnazija MS 8:01, 2. SZŠ Rakičan 8:30, 3. Ekonomska šola MS I 8:01; **dijaki**: 1. Gimnazija MS 6:46, 2. SZŠ Rakičan 6:48, 3. SŠGT Radenci I 7:04.

Članice posamezno (5 krogov, 2,7 km): 1. Sonja Roman (AD Maribor 98) 9:54, 2. Anica Živko (AD Kladivar) 10:40, 3. Marija Trošić (Zagreb) 11:15; **člani posamezno (10 krogov, 5,4 km)**: 1. Boris Špes (AD Maribor 98) 18:48, 2. Nedeljko Radić (Varaždin) 19:00, 3. Branko Kmetič (AD Maribor 98) 19:39.

Milan Jerše

S skupinskega starta članov in članic (v sredini Sonja Roman). Foto: J. Z.

Košarka

Poraz v derbiju

V 1. krogu 1. B slovenske košarkarske lige za moške je Radenska Creativ Sobotla na domačem parketu s 73 : 78 (40 : 35) izgubila z Novo Gorico. Čeprav so Sobočani skoraj ves čas vodili, ob polčasu za 5 točk, so jih borbeni gostje 6 minut pred koncem tekme ujeli in v dramatični končnici slavili. Strelici za Sobočane: Karlo 26,

Dominko (svetli dres) v borbi pod košem. Foto: J. Z.

Bratkovič 10, Šuran, Pungartnik in Dominko po 8, Pok 5, Majc 4, Voroš in Novak po 2. V naslednjem krogu se bodo košarkarji Radenske Creativa Sobotla pomerili s trboveljskim Rudarjem v dvorani OŠ I v Murski Soboti. Tekma bo v soboto ob 19. uri.

Pionirji Radenske Creativa pa so v predzadnji tekmi prvenstva premagali vodilno ekipo Pivovarne Laško s 77 : 65 (Barbarič 43, Domjan 10) in se ji tako maščevali

za visok poraz v Laškem. V zadnji tekmi SKL za ml. dečke so Sobočani premagali Elektro s 54 : 22 (Pavlovič 22, Bilič 13, Ulaga 11) in z enakim številom točk kot Pivovarna Laško delijo prvo mesto. S tem so se uvrstili na zaključni turnir za naslov državnega prvaka, ki bo predvidoma decembra. V soboto začnejo s prvenstvom tudi članice v 2. slovenski ligi. Pomurje Skiny se bo ob 16.30 v OŠ I pomerilo s Šentvidom.

Atletika

Romanovi tri zmage zapored

Znana atletinja s Hodoša Sonja Roman (AK Maribor 98) si bo minuli teden prav gotovo z veseljem zapomnila.

Najprej je zmagala na četrtem oktobrskem teku v Murski Soboti, v soboto na krogu občinskih reprezentanc v Mariboru, v nedeljo pa na državnem prvenstvu v cestnih tekih na 10 km v Slovenj Gradcu.

Atletika

Urška Martinec zmagovalka slovenskega kroga

V Mariboru je bil 39. krog občinskih reprezentanc Slovenije. V izredno slabem vremenu in ekstremno težkih pogojih je na krosu sodelovalo 500 tekmovalk in tekmovalcev iz 22 slovenskih občin. Kot edina ekipa iz pomurskega prostora je na krosu sodelovala reprezentanca Mestne občine Murska Sobotla, ki so jo sestavljali tekači in tekačice iz celotne pomurske regije, ki je zasedla odlično 2. mesto.

Rezultati – Mlajši pionirji: A: 7. Andrej Fujs, 9. Matej Šoklič; ekipno: 1. mesto, mlajše pionirke A: 1. Urška Martinec, 11. Katja Gomboc; ekipno: 2. mesto; mlajši pionirji B: 9. Marin Benkič; ekipno: 5. mesto; mlajše pionirke B: ekipno: 6. mesto; starejši pionirji A: 2. Matej Fujs, 15. Marjan Gmilar; ekipno: 3. mesto; starejši pionirke A: 16. Alenka Horvat; ekipno: 7. mesto; starejši pionirji B: 3. Primož Sreš, 10. Jernej Ferenc; ekipno: 4. mesto; starejši pionirke B: 14. Katja Donoša; ekipno: 7. mesto; mlajši mladinci: 3. Davor Horvat; starejši mladinci: 11. Matjaž Soklič; članice: 12. J. Matjaž Šiftar, 15. Simona Sever; ekipno: 6. mesto; člani: 12. Endre Gönter, skupno ekipno: 4. mesto reprezentance MS z 79 točkami. M. Jerše

Nogomet

Mostje povečalo naskok

Izidi 8. kroga 1. MNL Lendava Turnišče – Nedelica 2 : 2, Veterani Turnišče – Centiba 3 : 2, Moje Kapca 2 : 1, Horta – Ginja Dolga vas (neodigrano).
Mostje 8 7 0 1 27 : 521
Hotiza 7 5 1 1 13 : 616
V. Turnišče 8 5 1 2 12 : 50
Nedelica 8 3 3 1 13 : 16
Kapca 8 3 1 4 12 : 16
Turnišče 8 1 3 4 12 : 16
Dolga vas 7 1 5 7 22 : 4
Centiba 8 1 0 7 9 : 5
Izidi 8. kroga 2. MNL Lendava Tours Kobilje – Natta veterani 1 : 3, Dolina – Žitkovci 0 : 5.
Dobrovnik 7 6 1 0 38 : 619
Dobrovnik 8 4 3 1 28 : 114
Nafta-vet. 7 4 2 1 18 : 11
Kobilje 8 3 2 7 33 : 3
Žitkovci 8 1 0 7 9 : 5
Dolina 8 1 0 7 9 : 5
Graničar 8 1 0 7 9 : 5

Liga Sl.mobil Vodafone Gorica pred Pub- likumom

1. krog: Mura – Primorje 2 : 2, KD Olimpija – Ljubljana 4 : 1, Bela krajina – Stranjan 1 : 2, Zagorje – Koper 1 : 0, Hit Gorica – CMC Publikum 0 : 1, Maribor – Kumho Drava 2 : 1.	
2. krog: Mura – Maribor Piv. 1 : 0, Kumho Drava – CMC Publikum 1 : 0, Zagorje – Ljubljana, Hit Gorica – Koper, Olimpija – Domžale, Bela krajina – Primorje.	
11 7 3 1 16 : 6 24	
11 6 2 3 18 : 8 20	
11 4 5 2 13 : 7 17	
11 3 5 3 11 : 10 14	
11 3 5 3 11 : 10 14	
10 3 5 2 12 : 12 14	
10 4 2 4 10 : 12 14	
11 3 4 4 15 : 16 13	
11 2 6 3 9 : 11 12	
11 2 6 3 11 : 14 12	
11 2 3 6 7 : 15 9	
11 2 2 7 8 : 20 8	

2. SNL Nafta povečala prednost

12. krog: Dravograd – Nafta 1 : 1, Factor – Krško 1 : 0, Ljv – Svoboda 3 : 0, Dravinja – Šmartno ob Savi 1 : 0, Rudar – Triglav 2 : 1, Olimpija – Izola Argeta 2 : 1.	
12 8 3 1 22 : 11 27	
12 7 2 3 23 : 16 23	
12 7 1 4 17 : 14 22	
12 7 1 4 19 : 19 22	
12 6 2 4 22 : 16 20	
12 5 4 3 24 : 15 19	
12 5 3 4 21 : 16 18	
12 5 1 6 18 : 15 16	
12 5 1 6 19 : 17 16	
12 4 1 7 13 : 20 13	
12 2 2 8 12 : 23 8	
12 0 11 8 : 37 1	

1. ženska nogometna liga Remi z vodilnimi

9. krog: Senožeti Dol – Pomurje 2 : 2 (2 : 1), Kamen Jerič – Len 3 : 7 (10 : 4), Len Sobota – Gradec 4 : 0 (2 : 0).	
6 5 1 0 22 : 8 15	
7 4 1 2 39 : 10 13	
4 3 0 1 18 : 3 9	
6 3 0 3 22 : 22 9	
7 2 0 5 9 : 34 6	
6 0 0 6 4 : 37 0	

2. SNL Dravograd – Nafta 1 : 1

Dravograd, 200 gledalcev, sodnik Šegula (Dornava), strelci: 1 : 0 Ristič, 42 iz 11 m), 1 : 1 Jamnik (90). Nafta: Luk, Zemljčič, Vojnitič, Ristič, Osterc, Bunc, Benko (Halas, 89), Kokaš, Celcar, Suljič.

Nogomet

Remi slaba tolažba

Mestni stadion Fazanerija v Murski Soboti, 1.500 gledalcev, sodnik Tošeski (Medvode), strelci: 1 : 0 Rakovič (14), 1 : 1 Ostojič (54), 1 : 2 Lo Duca (56), 2 : 2 Tisnikar (75).

Mura: Mujčinovič, Žilavec, Miše, Berko, Rakovič, Shopov (Ipačec, 56), Erniša, Kapič, Omladič (Tisnikar, 60), Božič (Obilinovič, 71), Bulajič.

Primorje: Strajnar (Rutar, 40), Tanjič, Gregorič (Baša, 46), Lo Duca, Jolič, Džuzdanović (Cvijanović), Mirtič, Colja, Ostojič, Krstič, Kalin.

Nogometaši Mure in Primorja so se v 11. krogu 1. SNL v Murski Soboti razšli brez zmagovalca. Prekmurci niso okusili slasti zmage že šest tekem, Ajdovci pa so na drugi strani že petič zapored ostali neporaženi. Po zadetkih Ostojiča in Lo Duca v razmiku dveh minut so bili celo bližje zmagi, a je nato izid poravnal Tisnikar. Že v prvem polčasu je zadel Rakovič.

Začetek tekme je bil za črno-bele dokaj obetaven. Z napadalno igro so ves čas ogrožali vrata gostov. Mreža Primorja se je prvič zatresla po četrtni uri igre, ko je Rakovič izkoristil lepo podajo Kapiča in z leve strani z natanč-

nim strelom v nasprotni kot vratarja Strajnarja zadel v polno. Namesto, da bi nadaljevali z agresivno igro, so se muraši nekako zadovoljili z minimalnim vodstvom, slabi sodnik Tošeski, ki se je osmešil s svojimi odločitvami, pri katerih mu je pomagal tudi prvi pomočnik Radovanovič iz Kopra, pa je Sobočanom v pičlih 13 minutah podelil kar tri rumene kartone. Dobili so jih Rakovič, Shopov in Erniša. Poleg tega je medvoški sodnik prevečkrat prekinjal igro po nepotrebnem. In ko je v 40. minuti moral zaradi poškodbe igrišče zapustiti ajdovski vratar Strajnar, je resda kazalo na lahko zmago domačih. Toda gostje, ki so v drugem polčasu dobili tri rumene kartone (Colja, Jolič in Kalin), se niso predali. To se jim je kmalu obrestovalo, saj so izkoristili zmedo v domači obrambi in žogo dvakrat poslali v nebranjeno mrežo. Pri prvem zadetku Ajdovcev je Jolič podal do Colje, ki je s strelom z glavo presenetil nemočnega Mujčinoviča. Le dve minuti kasneje je žoga nepričakovano prišla do Lo Duca, ki je ob pomoči nespretnih soboške obrambe spravil žogo v mrežo. Še sreča, da je Tisnikar 15 minut pred koncem, ko se je znašel

sam pred nasprotnikovimi vrati, zadel v polno. Do konca se rezultat več ni spremenil, čeprav so si oboji prizadevali, da bi tekmo odločili v svoj prid.

Darko Milanič, trener Primorja: »Mi smo definitivno lahko zelo zadovoljni z osvojenimi točkami, ker smo zaradi poškodb nastopili znatno oslabljeni. Če bi nekatere protinapade bolje izpeljali, bi lahko iz Murske Sobotne odnesli tudi vse tri točke. Ker pa je Mura v drugem polčasu močno pritisnila na naša vrata, moramo biti zadovoljni s točko. Čestital bi mojim mladim igralcem, ki so se močno trudili.«

Bojan Prašnikar, trener Mure: »Sigurno nisem zadovoljen s to točko, kajti res smo si želeli vse tri. V prvem polčasu smo povedli in praktično prišli do tiste, težko dosežene zadetke, ko nam v zadnjih krogih nikakor ne gre. Toda na začetku drugega polčasa dobimo dva zelo poceni zadetka iz prekinitev. Potem se je seveda težko vrniti. Kljub temu smo v drugem polčasu močno pritisnili na nasprotna vrata in izenačili, vendar za kaj drugega bi bilo potrebno še kaj več. Ne bom pa govoril o tem, da so bile določene stvari na igrišču danes res izjemno čudne, kar je predvsem vplivalo na samo igro, na rezultat pa ne. Videli smo, da sodnik na koncu ni dal nobenega zadetka, toda to, kar je sodil, nima veliko zveze z nogometom.«

Milan Jerše

Pokalni nogomet

Tišina izločila Križevce

V 3. krogu pokala MNZ Murska Sobotna v sezoni 2004/2005 so bili doseženi naslednji rezultati: Križevci – Tišina 5 : 6 (po enajstmetrovkah) 3 : 3 (3 : 0), Gančani – Segrap Ljutomer 3 : 0 (1 : 0), Roma – Grad 7 : 1 (0 : 0), Rakičan – Ižakovci 1 : 3 (0 : 2).

V 3. krogu mladinske konkurence pa so igrali: Veržej – Arcont Radgona 3 : 1 (1 : 1), Kema Puconci – Mura 1 : 7 (0 : 3), Ižakovci – Rakičan 0 : 2 (0 : 1).

Pokal NZS

Nafta srečnejša od Mure

V Ljubljani so izžrebali pare četrtfinala pokala Nogometne zveze Slovenije, ki bo na sporedu v sredo, 27. oktobra. Več sreče pri žrebu je imela lendavska Nafta, ki se bo na domačem igrišču pomerila s Koroško Dravogradom, medtem ko bo soboška Mura morala na težko gostovanje v Ljudski vrt k Mariboru Pivovarni Laško. Igra se le ena tekma. Čeprav se v obeh pomurskih ligaških dobro zavedajo, da je pokalno tekmovanje specifično, saj te edino zmaga vodi naprej, so oboji optimistično razpoloženi. Ostala para četrtfinala pokala Slovenije – pokala Hervis: Domžale – Hit Gorica in CMC Publikum – KD Olimpija.

M. J.

Nogomet

Pol ducata Odranec

Izidi 10. kroga pomurske nogometne lige: Tromejnik – Rakičan 2 : 2, Polana – Beltinci 0 : 4, Petišovci – Bistrica 1 : 2, Odranci – Segrap Ljutomer 6 : 0, Roma – Arcont Radgona 0 : 2, Panonija Gaberje – Čarda 0 : 0, Bakovci – Renkovci 1 : 3.

Odranci	10 7 1 2	32 : 7 22
Beltinci	10 5 4 1	28 : 12 19
Čarda	10 5 4 1	23 : 8 19
Bistrica	10 5 3 2	23 : 15 18
Rakičan	10 4 4 2	17 : 12 16
Tromejnik	10 4 3 3	23 : 12 15
Petišovci	10 4 3 3	15 : 11 15
Roma	10 4 2 4	17 : 12 14
Polana	10 4 2 4	11 : 15 14
Renkovci	10 3 2 5	13 : 22 11
Panonija	10 2 2 6	14 : 25 8
Arcont	10 2 2 6	13 : 28 8
Segrap	10 2 1 7	14 : 38 7
Bakovci	10 2 1 7	11 : 37 7

1. MNL Murska Sobotna

9. krog: Gančani – Grad 2 : 4, Dokležovje – Bogojina 1 : 2, Ižakovci – Hodoš 3 : 1,

3. SNL vzhod

Črenšovci so že drugi!

Rezultati 10. kroga: Pohorje – Paloma 3 : 3, Kovinar Štore – Križevci 0 : 0, Zavrč – Tišina 3 : 0, Črenšovci – Železničar 1 : 0, Veržej – Stojinci 3 : 2, Bistrica – Šmarje pri Jelšah 0 : 6, Holermous Ormož – Šoštanj 3 : 0.

Dva zadetka v zadnji minuti!

Igrišče v Veržeju, 100 gledalcev, sodnik Jeneš (Lendava), strelci: 0 : 1 Habjanič (32), 1 : 1 Kerec (83), 2 : 1 Kerec (86), 2 : 2 Petek (90), 3 : 2 Puhar (90).

Veržej: Vugrinec, Vidmar, Košar, Kavačec, Pušč, Kaučič, Fras (Rantaša, 73), Osterc, Sunčič, Kerec, Puhar.

Rumeni kartoni: Fras, Osterc.

Tudi v Štorah brez zadetka

Igrišče v Štorah, 150 gledalcev, sodnik Žnidaršič (Kranj).

Križevci: Kamnik, Čarni, Kerčmar, Ulen, Malačič, Horvat, Škerlak, Preininger (Pondelek, 87), Pojbič, Šnef (Sabo, 90), Grkinič (Šlihtuber, 74). Rumeni kartoni: Kerčmar, Grkinič, Preininger, Horvat, Pojbič.

Prilakovan poraz s prvim

Igrišče v Zavrču, 100 gledalcev, sodnik Šinkovec (Maribor), strelci: 1 : 0 Gabrovec (5), 2 : 0 Golob (55), 3 : 0 Kokot (62).

Tišina: Lejko, Kous, Farič,

Pušča – Serdica Kl. Šinko 0 : 9, Šalovci – Kema Puconci 2 : 1, Slatina – Apače 1 : 1.

Ižakovci	9 8 1 0	29 : 10 25
Šalovci	9 7 2 0	25 : 9 23
Serdica	9 6 1 2	29 : 11 19
Grad	9 6 0 3	24 : 11 18
Bogojina	9 5 2 2	18 : 10 17
Kema	9 4 1 4	25 : 17 13
Dokležovje	9 4 0 5	15 : 20 12
Hodoš	9 3 1 5	11 : 17 10
Apače	9 2 2 5	12 : 19 8
Pušča	9 1 1 7	5 : 36 4
Gančani	9 0 3 6	12 : 25 3
Slatina	9 0 2 7	9 : 29 2

2. MNL Murska Sobotna

9. krog: ŠD Cven – Lipa 2 : 2, Bratanci – ŠD Motvarjevi 7 : 1, Niroš Cankova – Rotunda 3 : 0.

Cankova	8 6 1 1	23 : 7 19
Bratanci	8 5 0 3	27 : 15 15
Cven	8 3 4 1	13 : 8 13
Lipa	8 3 2 3	16 : 15 11
Goričanka	7 3 1 3	7 : 7 10
Rotunda	7 3 0 4	10 : 17 9
Motvarjevi	8 0 0 8	5 : 32 0

En zadetek dovolj

Igrišče v Črenšovcih, 50 gledalcev, sodnik Vukan (Apače), strelci: 1 : 0 Gyerkeš (22).

Črenšovci: Pečelin, Kulčar, Lazar, (G. Horvat, 46), Matjašec, Gyerkeš (Virag, 86), Maučec, Hozjan, Tkalec, Kavaš, Lackovič, D. Horvat (Pintarič, 67). Rumeni kartoni: Kulčar.

Zavrč	10 7 2 1	33 : 8 23
Črenšovci	10 6 2 2	17 : 15 20
Pohorje	10 5 4 1	16 : 10 19
Križevci	10 5 3 2	20 : 9 18
Paloma	10 5 3 2	21 : 16 18
Veržej	10 5 2 3	21 : 10 17
Stojinci	10 5 1 4	24 : 17 16
Štore	10 3 5 2	12 : 15 14
Tišina	10 3 1 6	15 : 18 10
Ormož	9 2 3 4	16 : 19 9
Šmarje	9 2 2 5	14 : 15 8
Železničar	10 2 2 6	10 : 24 8
Šoštanj	10 2 1 7	10 : 31 7
Bistrica	10 0 3 7	7 : 29 3

Lista strelcev: Golob (Zavrč) 9, Habjanič (Stojinci) in Stojanov (Paloma) po 8, Preininger (Križevci) in Mori (Pohorje) po 7, Puhar (Veržej), Kavaš (Črenšovci) in Ulen (Tišina) po 6.

Pari 11. kroga: Paloma – Kovinar Štore, Šmarje pri Jelšah – Veržej, Stojinci – Pohorje, Šoštanj – Bistrica, Železničar – Zavrč, Tišina – Holermous Ormož, Križevci – Črenšovci.

Milan Jerše

Mali nogomet

Dva poraza

V drugem krogu 2. slovenske lige malega nogometa vzhod sta pomurska predstavnika izgubila. **Marinci Veščica** – Napoli Intelsat Pernica 5 : 7 (Baumgartner 3, Rob, Rop), Branik Maribor – Bioterme M. Nedelja 12 : 1 (Jaušovec). Vodijo Branik Maribor, Tomaž, Napoli Intelsat Pernica in Cerkevjak Gostišče Anton s po 6 točkami, Marinci Veščica in Bioterme M. Nedelja pa sta brez točk. Para 3. kroga: Bioterme M. Nedelja – Panda Totipotovž Maribor in Sl. gorice – Marinci Veščica. N. Š.

Knjižna novost

Sto let lendavskega nogometa

V okviru dejavnosti Zavoda za kulturo madžarske narodnosti Lendava je izšla ilustrirana knjiga z naslovom **Sto let lendavskega nogometa**. Nastala je izpod peresa avtorja Ferenc Horvatha in soavtorja Franca Horvata. Poleg kronike nogometa najdete v knjigi tudi kratek povzetek zgodovine ostalih športnih panog v Lendavi in okolici. O predstavitvi knjige, ki je bila v centru Banffy v Lendavi, pa več v naslednji številki. M. J.

Mali nogomet

Gneča na vrhu

8. kolo pomurske lige: Asfalt – Krajna gost. Metuljček 4 : 8, Videm-Kava bar pri Maji – Lissa Dokležovje 7 : 3, Suhi Vrh – Čermelavci 4 : 2, Butis TMK Črnici – Ledava 5 : 3, Meteor – Kupšinci 7 : 4.

Črnici	8 6 0 2	53 : 15 18
Old Boys	7 6 0 1	29 : 15 18
Videm	8 5 0 3	43 : 24 15
Suhi Vrh	8 5 0 3	28 : 30 15
Meteor	8 4 1 3	38 : 29 13
Čermelavci	8 4 1 3	30 : 21 13
Ledava	8 3 1 4	34 : 29 10
Krajna	8 3 1 4	29 : 26 10
Dokležovje	8 3 1 4	27 : 33 10
M. Baby	7 2 2 3	16 : 16 8
Kupšinci	8 1 1 6	25 : 53 4
Asfalt	8 1 0 7	27 : 88 3

9. kolo lige veteranov MNZ Murska Sobotna: Čermelavci – Rogošovci 7 : 5, Rakičan – Nemčavci 9 : 6, Sebeborci – Borejci 4 : 2, Noršinci – Petoča 1 : 4, Čarda 7 : 7, 0 : 0 54 : 15 21.

Old Boys	7 7 0 0	42 : 13 21
Rakičan	9 6 1 2	65 : 34 19
Cankova	8 6 1 1	50 : 24 19
Bakovci	8 5 1 2	27 : 21 16
Tešanovci	8 5 0 3	58 : 39 15
Čermelavci	9 5 0 4	30 : 34 15
Sebeborci	9 4 0 5	35 : 40 12
Petoča	9 3 1 5	29 : 42 10
Nemčavci	9 3 0 6	36 : 52 9
Rogašovci	9 2 1 6	37 : 50 7
Borejci	9 1 2 6	23 : 55 5
Noršinci	9 0 2 7	20 : 48 2
Dokležovje	8 0 1 7	21 : 60 1

8. kolo MLMN Križevci: Dama bar SNV – Junior SNV 2 : 5, ŠD Ključarovi – Lukavci 2 : 3, Berkovci – Zetor servis Vučja vas 0 : 4, ostali tekmi sta bili preloženi zaradi slabega vremena.

Vučja vas 8 : 7, 1 : 0 41 : 11 22

Križevci 7 : 4, 3 : 0 39 : 20 15

Junior 8 : 4, 1 : 3 32 : 21 13

Berkovci 8 : 4, 1 : 3 21 : 26 13

Mladinski nogomet

Tišina presenetila Veržej

9. krog 3. slovenske mladinske lige Pomurja: Mura – Olimpija Dolga vas 3 : 0 b. b., Tišina – Veržej 4 : 0. Vrstni red: Veržej in Tišina po 20, Mura 16 itd. 10. krog pomurske mladinske lige: Roma – Arcont Radgona 2 : 14, Bakovci – Renkovci 3 : 4, Odranci – Segrap Ljutomer 5 : 2, Panonija Gaberje – Čarda 6 : 1, Polana – Beltinci 5 : 0, Tromejnik – Rakičan 0 : 2, Petišovci – Bistrica 0 : 5. Vrstni red: Tromejnik in Rakičan po 27, Arcont 21 itd. 9. krog 1. MNL MS – mladinci: Slatina – Apače 2 : 8, Dokležovje – Bogojina 1 : 4, Gančani – Grad 4 : 12, Ižakovci – Hodoš 6 : 8, Pušča – Serdica Kl. Šinko 2 : 2, Šalovci – Kema Puconci 0 : 2. Vrstni red: Kema 27, Apače in Bogojina po 22 itd. 11. krog 1. mladinske lige: Maribor – Mura 3 : 2, Vodi Gorica (25), 10. Mura (12). 11. krog 1. kadetske lige: Maribor – Mura 3 : 1. Prvi je Maribor (27), 10. Mura (11). 10. krog U-14 vzhod: Nafta – Pohorje 3 : 1, Prui – Mura 0 : 6, Rudar – Radgona 1 : 1. Vodi Dravograd (25), 2. Mura (24), 5. Nafta (19), 8. Radgona (13). M. J.

Uspela sedma otroška Vrtijada

Ob tednu otroka je bila ob Bukovniškem jezeru pri Dobrovniku že sedma prireditev z naslovom Vrtijada, to je srečanje, na katerega so prišli so poleg domačih prišli še malčki iz vrtcev Mavrica Odranci, Turnišče, Velika Polana, Kobilje, Bistrica in Črenšovci. Skupaj s starši se

jih je zbralo okoli 500. Za prijetno druženje je bilo kot nalašč naravno okolje ob Bukovniškem jezeru.

V začetku druženja so vsi skupaj zapeli in zaplesali venček otroških pesmi, nato pa so se podali na nekajkilometrski pohod v naravno, in sicer v Bu-

kovniški gozd, kjer so med drugim spoznavali igre, naravno okolje ... Vsak vrtec je imel svoj program, skupni projekt pa je vodila pomočnica sedmih ravnateljcev za pedagoško vodenje vrtcev pri osnovnih šolah Danijela Grof.

J. Ž.

Ekobazar v Ljubljani

Pred kratkim sem z učiteljico Natalijo Šimon in z učenko 4. razreda potovala z vlakom na ekobazar v Ljubljano. Tam je naša osnovna šola predstavljala zelišča. Ko smo prispeli na Gospodarsko razstavišče, smo pripravile našo stojnico. Zelišča smo zložile v košarice. Obiskovalci so se zelo radi ustavljali pri nas, saj smo imeli več vrst zelišč. Zelišča so zelo lepo dišala in obiskovalci so nas spraševali po njihovih imenih. Lepo smo jim razložile in tudi pojasnile, zakaj vse se lahko uporablja. Na koncu so se nam zahvalili. Bilo je lepo, zanimivo ter poučno. Zdi se mi, da je lepo, če šola kje sodeluje, kajti učenci se iz tega marsikaj naučimo. Želim si še več takšnih predstavitev.

Urška Žižek, 5. raz. OŠ Miška Kranjca Velika Polana

Naravoslovni tabor v Libeličah

Zgodaj zjutraj nas je pred šolo pričakal avtobus, s katerim smo se odpeljali v Libeliče – na naravoslovni tabor, ki je potekal od 27. septembra do 1. oktobra. Spremljali sta nas učiteljici Mateja Semler in Tajana A. Peter.

Razdelili smo se v dve skupini. Ves teden so z nami delali štirje učitelji: Milena in Jasmina, profesorici biologije in naravoslovja, ter Dušan in Rajko, profesorja športne vzgoje. Vsak dan smo vstali ob 7. uri in opravili jutranjo telovadbo. V domu

smo imeli zajtrk, dopoldansko malico, kosilo in večerjo. Vsak dan sta dva učenca skrbela za čistočo v jedilnici. Tekmovali smo v urejenosti sob.

Že prvi dan smo si ogledali mejo med Slovenijo in Avstrijo. Naslednji dan smo preživeli na reki Dravi, kjer smo se vozili s kanuji. Tam smo zakurili ogenj in pekli hrenovke. Tretji dan smo šli v gozd spoznavat drevesa. Po vrnitvi iz gozda smo streljali z lokom in plezali po plezalni steni. Kmečko zbirko, črno kuhinjo in kostnico smo si

ogledali četrty dan. Zadnji dan tabora smo še enkrat plezali po plezalni steni in si ogledali potok. Učenci z najbolj urejenimi sobami so prejeli priznanja.

Na taboru smo se veliko naučili, spoznali smo veliko novih iger in se veliko ukvarjali s športom. Vsak dan smo z učiteljico Matejo peli in igrali na kitaro, predzadnji večer pa smo tudi zaplesali.

Bilo je zelo lepo, učitelji so bili prijazni in potrpežljivi.

Polonca Škodnik, 7. a / 9 OŠ Sveti Jurij

Ob tednu otroka

Za nami je prijeten in zanimiv teden. Tudi v podaljšanem bivanju smo si popestrili naš praznik.

Skupaj z vzgojiteljico Cvetko smo s pomočjo kuharice izdelali lutke za glasbeno pravljico o Mojci Pokraculji. V petek smo v lutkovnem kotičku zgodbo tudi zaigrali.

Učenci PB 1. a in 1. b razreda, OŠ II M. Sobota

Jesen smo povabili v šolo

V četrtek, 7. oktobra, smo pe-tošolci prihajali v šolo brez torbic. Natovorjeni smo bili z zelenjavo, bučami, plodovi, lubjem, rožami ... Imeli smo namreč delavnice v okviru ekošole. Ob osmih smo šli v razred, kjer so nas že čakale učiteljica Sonja, ki je vodila te delavnice, in učiteljici, ki sta ji pomagali.

Urno smo se razdelili v skupine. Vsak je šel v tisto delavnico, za katero je imel material in ga je navdušila že ob predstavitvi. V eni skupini so iz buč izrezovali strahce, v drugi so iz borovih ali macesnovih storžev in ličja delali ptičke. Lahko si bil v delavnici, kjer si iz buče izdelal ikebano. Zanimiva je bila delavnica, kjer si lahko iz kostanja naredil kakšno živalco, ali pa delavnica, kjer si delal strašilo – veliko strašilo iz buče, ličja, ptičkov! Vztrajnejši učenci so se odločili za bonsai. Seveda ni bil čisto pravi, je pa bil zelo lep.

Dekleta so se odločila za okrasne podstavke. Na keramično ploščico ali kamen si z lepilom prilepil že prej iz prtička izrezan cvet, posušil in izdelek je bil končan. Kot bi mignil, pa so se končale tudi delavnice. Naredili smo razstavo in se fotografirali.

Utrujeni smo odšli domov. Ta dan mi bo ostal še dolgo v spominu, saj sem spoznala, da lahko iz bogatih jesenskih darov izdelamo lepe in zanimive izdelke.

Maša Rus, 5. raz. OŠ Stroča vas

O drugačnosti

V naši šoli smo pripravili prvi kulturni dan in ga posvetili spoznavanju drugačnosti.

Vsi učenci šole smo se popeljali s tremi avtobusi najprej v Veliko Polano, kjer smo obiskali lepo urejeno domačijo Miška Kranjca, si ogledali bogato notranjost in obiskali še pisateljev grob.

Nato smo šli k Sabolovi hiši v Malo Polano in si ogledali, kako domačinke pletejo različne predmete iz ličkanja in rogoza.

Občudovali smo lepo izdelane posodice, cekerje, figurice; nekateri sošolci so smeli so tudi sami poskusili pletti.

Zanimiv je bil naš naslednji ogled – v kapelici sv. Trojice v Lendavskih Goricah smo videli mumijo vojščaka Mihaela Hadika. Sledil je postanek pri motelu Gaj v Odrancih, nato pa smo se napotili v romsko naselje Kamenci. Pričakali so nas prebivalci tega naselja – Romi ali kot pravijo sami, da nimajo nič proti, če jim pravimo Cigani. Pristrčno so nas sprejeli, nam zaigrali in zaplesali, nato pa smo zarajali z njimi tudi mi, manjši in večji učenci.

Njihov poglavar Ludvik Levčič nam je pripovedoval o zgodovini Ciganov, o njihovem življenju, o glasbi in nam poka-

zal cigansko zastavo. Zapeli in zaigrali so nam celo njihovo himno. Spoznali smo, da so Cigani sicer drugačni od nas, a so dobri ljudje. Gospod Levčič je poudaril, da moraš Cigana spoznati in boš videl, da ima dobro srce. Ni pa prav, da jih obsojamo že zaradi tega, ker so drugačni in imajo drugačen način življenja. Na koncu smo si še ogledali njihov muzej.

Preživeli smo nepozabno urico pri njih, zato bomo gledali odslej drugače na njih, saj tudi oni ne želijo nikomur nič slabega.

Novinarski krogi OŠ Mala Nedelja

Veselo snidenje z otroki v romskem naselju Kamenci

Obiskali smo Pikin festival

Na Pikinem festivalu v Velenju smo najprej obiskali delavnice. Tam smo si lahko izdelali različne izdelke ali se našemili v Piko. Nato smo odšli na velenjski grad, kjer smo si ogledali razstavo, nato pa še predstavo o Piki Nogavički. Ko smo si vse to ogledali, je že minilo nekaj časa. Odpravili smo se na avtobus in se odpeljali proti domu.

Laura Kocet, 3. e OŠ Beltinci

Okrogla miza v tednu otroka

V četrtek, 7. oktobra, je bilo na OŠ Miška Kranjca Velika Polana v okviru tedna otroka srečanje učencev in učiteljev oz. tako imenovana okrogla miza. Prišli so tudi učenci iz črenšovske in turniške osnovne šole.

Na začetku je bil kulturni program, v katerem so učenke iz lanske, zelo uspešne dramske skupine, zaigrale odlomek iz igrice Matilda. Zaigrali so tudi učenci na cimbale, ki pridno obiskujejo glasbeno šolo. Za tem je imela uvodni govor ravnateljica Marija Horvat. Po govoru je povabila tri učence iz različnih šol, ravnatelja turniš-

ke šole Jožeta Benceja, dr. Eriko Zelkovo in socialno delavko iz Črenšovca, da so skupaj sedli za okroglo mizo. Ravnatelj OŠ Turnišče nas je seznanil s Pravilnikom o pravicah in dolžnostih učencev. Tudi socialna delavka je govorila o tem. Nato smo izvedeli marsikaj poučnega o zdravi prehrani na šolah iz prve roke, od gospe zdravnice Erike Zelko. Učenka naše šole je prebrala, kaj vse smo v lanskem šolskem letu počeli v okviru projekta »Šola za mir«. Tudi učenci smo dobili besedo in smo lahko povedali, kaj vse nas moti na šoli. V bistvu se je

tisti večer odprlo veliko vprašanj glede odnosov na šoli. To je bilo zelo prijetno srečanje, kjer sem izvedela veliko novega in zanimivega.

Dan pred tem pa je naša šola v Ljubljani na zaključni prireditvi projekta »Moje pravice – Sole za mir« prejela priznanje »otrokovim pravicam priazna šola«. S tem smo dokazali, da se je naša šola sposobna vključiti na marsikaterem področju in zadnje čase nam to uspeva.

Verena Horvat, 5. a, OŠ Miška Kranjca Velika Polana

Delovno prakso so opravili v Angliji

Pri nas pa je ravno obratno

Trije študentje višje strokovne šole v Murski Soboti so se vrnili s trimesečne študentske prakse v Angliji

Marika Šadl, ravnateljica šole, je povedala, da je bilo pri odločitvi, koga naj pošljejo v tujino, velikega pomena znanje jezika, da so študentje komunikativni in da se bodo hitro vključili v okolje, poleg tega pa so vsi trije izredno dobri študentje. Odpotovali so Leon Kepe iz Lendave, ki je bil v mestu Totnes, Vlasta Svetec iz Dolenec in Andrej Škrl iz Maribora pa sta bila v mestu Bangollen v Walesu.

»Naravnost smo, da bi na študijsko in opravljanje študijske prakse v tujino odpotovalo devet študentov. Za izvedbo tega projekta pa smo iz programa Leonardo da Vinci prejeli le 4800 evrov, in ker bivanje v tujini ni poceni in ker sredstev nismo hoteli deliti, smo v tujino poslali le tri,« je pojavila Šadl. »Del sredstev smo dobili iz donatorskega sklada Ekonomske šole, študentje pa so si tudi sami poiskali sponzorje. S tem se poravnajo prevozni stroški, zavarovanja in prehrana, denar za dnevno porabo pa prispevati študentje sami.«

Le 20 odstotkov jih obvlada tuji jezik

Leon je bil na praksi na tamkajšnjem zavodu za zaposlovanje, kjer je opravljal administrativna dela, »največ sem delal z računalnikom. Pošiljali smo poročila za zaposlitve, delal sem pri oglaševanju delovnih mest. Stikov z iskalci zaposlitve nisem imel, kljub temu pa sem opazil, kako velika je razlika med delom na zavodu pri nas in tam. Na tem zavodu so iskalci čakali pet minut, z njimi pa so se pogovarjali dve uri. Pri nas pa čakajo dve uri, potem pa s tvojimi prijatelji v petih minutah. Veliko da bi človeka pripeljali do

Leon: »Na Zavodu za zaposlovanje v Angliji čaka stranka pet minut, potem pa se z njo pogovarjajo dve uri, pri nas je ravno obratno. Čakaš dve uri, s tabo pa opravijo v petih minutah.«
Vlasta: »Življenje pri nas je veliko varnejše, kot je v Angliji.«
Andrej: »Najprej so mislili, da sem iz Rusije, potem da sem iz Slovaške, na koncu pa sem moral na zemljevidu pokazati, kje je naša država. Tudi v turističnih agencijah nimajo nobenega prospekta o Sloveniji.«

deja. Čeprav je tudi pri njih veliko brezposelnosti, je tam neprimerljivo večja ponudba za delo.«

Andrej je delal na Evropskem centru za usposabljanje in kulturni razvoj. Ta organizacija je nosilka projekta Leonardo da Vinci. »V času bivanja sem internetne strani te organizacije prevedel v

slovenščino. Pomagal pa sem tudi pri izbiri študentov za študij v tujini. Na enem razpisu je bilo na voljo sto prostih mest, javilo pa se je le 12 študentov. Pri nas bi bilo obratno. Vzrok za tako nizko zanimanje je neznanje tujih jezikov, saj jih le 20 odstotkov govori kakšen tuji jezik. Jaz sem predstavljal

Slovenijo in ugotovil, da je neprepoznava. Zame so najprej mislili, da sem iz Rusije, potem iz Slovaške, na koncu pa sem moral na zemljevidu pokazati, kje je naša država. Sprehodel sem se tudi po turističnih agencijah in nikjer nisem našel ponudbe za Slovenijo in niti enega prospekta. Ko sem študentom pokazal prospekta, ki sem jih imel s sabo, so bili navdušeni.«

Vlasta Svetec je najboljša študentka na šoli v vseh generacijah. Prakso v Angliji je opravljala pri podjetju, ki izdeluje spletne strani za oglaševanje. »Delala sem na področju financ, računovodstva, marketinga, vnašala sem različne podatke, izračunavala davke, pridobivala sem tudi nove stranke in za njih naredila tržno raziskavo. S sabo so me vzeli tudi na teren in tako sem spoznala, kako poteka delo neposredno s strankami,« pripoveduje.

Zabava se nadaljuje na ulicah

Vsi trije so stanovali pri družinah in imajo z njimi zelo dobre izkušnje. Spoznali so, da se življenje na otoku precej razlikuje od našega, tudi pri hrani. Presenečeni so bili, ker so imeli šele zvečer okoli 19. ure prvi topli obrok. Zanimivo pa je tudi da lahko pri nas samo mlade vidiš s čipsom in kokakolo, v Angliji pa je to običajno tudi pri odraslih. Kar se življenja mladih tiče, pa se znajo še veliko bolj kot naši zabavati in tudi lokale obiskujejo veliko pogosteje. Pogosto se zgodi, da začnejo z zabavo že popoldan, ob 23. uri, ko se lokali zaprejo, pa se zabava in tudi pretepi nadaljujejo na ulicah. Pri nas je tudi veliko varneje, je opozorila Vlasta.

Sicer pa sta Vlasta in Andrej iz druge generacije študentov in oba nadaljujeta študij na Ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru, kjer sta vpisana v 2. letnik, prizadevata pa si, da bi jima tam priznali čim več izpitov. Leon je iz tretje generacije in končuje šolanje v Murski Soboti. Zaposlitve nima še nobeden od njih, prepričani pa so, da jim bo izkušnja iz tujine pri iskanju koristila.

A. Nana Rituper Rodež

Za bon stane študente od 45 do 835 tolarjev

Studentje pozabljajo na zajtrk

Pravilna in zdrava prehrana je še posebej velikega pomena pri študentih, saj lahko le tako uspešno opravijo študijski predavanja, namizni izpiti in drugim obveznostim. Žal jih preveč zanemarljivo zajtrkujejo, kar najpomembnejši obrok več posvečajo večerji. To je velika napaka, ki si jo študenti pripravljajo za večerjo si največkrat kupijo mleko s kosmiči, jajce ali juho iz jušne vrečke. Za študente je poskrbljeno s subvencioniranimi kosilom v študentskih menzah, v katerih študent lahko izbira vrsto hrane. S tem je študentu zagotovljen dnevni topli obrok zdrave, energijske hrane.

Če študent ne bo dobil svojih dveh dni v mesecu, in sicer od 19 do 21. oktobra, študent se lahko kadarkoli odloči za nakup bonov v drugih krajih, če bi moral to zahtevati na matičnem mestu. Do subvencionirane prehrane so upravičeni vsi študenti, ki se izobražujejo na visokošolski ravni v Sloveniji, vključno z študenti podiplomskega študija in študenti, ki niso zaposleni. Do študentskih bonov so upravičeni tudi otroci padlih v vojni za Slovenijo, ki imajo posledicami poškodb v tej vojni, ki imajo status dijaka, vajenca ali

študenta, prav tako študentje tujih univerz, ki v okviru mednarodnih izmenjalniških programov v Republiki Sloveniji opravljajo študijske obveznosti in jim univerza ali visokošolski zavod s potrdilom dodeli tak status.

Ob prvem nakupu bonov v novem študijskem letu mora študent s seboj prnesti indeks, veljaven za tekoče študijsko leto. Študentje izrednega študija morajo ob indeksu predložiti potrdilo o vpisu v izjavo, ki ga dobijo na fakulteti, in potrdilo Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, da niso zaposleni ali vpisani v evidenco brezposelnih oseb. Za uveljavljanje pravice do dodatnih 5 bonov na mesec morajo invalidi predložiti potrdilo o invalidnosti, ki ga dobijo na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Študentje starši pa fotokopijo rojstnega lista otroka. Za vse študente velja, da lahko kupijo bone samo na svoje ime, saj pooblastila za nakup niso dovoljena.

Študentske mamice in očete imajo pravico do 5 dodatnih obrokov mesečno. Ta pravica šteje za vsakega otroka, uveljavlja pa jo lahko samo eden od staršev.

Do 5 dodatnih bonov so upravičeni tudi študentje s posebnimi potrebami zaradi težje funkcionalne prizadetosti in otroci padlih v vojni za Slovenijo s statusom študenta.

Posamezen bon velja dva meseca od meseca nakupa. V kolikor se zgodi, da

Iztok Lačen iz Murske Sobotice, študent Pedagoške fakultete v Mariboru: »Subvencionirano kosilo izkoristim vsak dan. Tudi drugi študentje prav tako dobro izkoristijo svoje bone. Najpogosteje hodim na kosila v menzo na fakulteti, ker mi je najbližje. Glede študentske prehrane bi spremenil le to, da bi bila vsa kosila sestavljena iz polnega obroka: juhe, glavne jedi ter sladice. Ne zdi se mi prav, da prodajajo kosila s hitro hrano, čeprav so po večini tudi nekoliko cenejša in hitreje pripravljena. V prehrano pa bi vpletel čim več tradicionalnih jedi, tudi prekmurskih. S ceno bonov sem zadovoljen, kajti če bi plačevali celotno ceno kosila, bi bil študij v Sloveniji gotovo veliko dražji, kot je sedaj.«

bonu poteče veljavnost, se lahko zamenja za drugi bon, vendar izključno v roku enega meseca po prenehanju veljavnosti. Po tem času bon propade. Tako bon, kupljen v mesecu oktobru, velja do vključno 31. decembra.

Ob naročilu hrane mora ob plačilu z bonom natakarku ali natakarici predložiti indeks ali študentsko izkaznico, veljavno za tekoče študijsko leto. Cene bonov v Ljubljani so od 80 do največ 795 tolarjev, v Mariboru pa od 45 do 835 tolarjev. Prodajno mesto bonov je tudi v Murski Soboti na študentskem servisu Maribor na Glavnem trgu.

Bojan Zadravec

Vaše pesmi

Strl si mi srce

Le kako ljubezen boli
in nič ne moreš storiti,
ker zdravila ni,
če ljubezen se ne želi vrniti.

Strl si mi srce,
razbil si ga na tisoč koščkov,
prizadel si me do dna,
srca sestaviti se nazaj ne da.

Rada bi pozabila,
in te prebolela,
a kaj, ko ni lahko,
da te ne bi več ljubila.

Rada bi te prebolela,
rada bi srečno živela
in brez tebe šla naprej.

Malena

Nocoj bo dolga noč

Nocoj je dolga noč,
žurirali bomo na vso moč,
glasba bo vibrirala telesa
sredi divjega plesa.
Bliskalo se bo pred očmi,
v dim oviti bomo vsi.
To bo divja noč nocoj,
ne, ne bo me še domov,
v disku bomo slavili,
meje nemogočega preskočili.
Saj danes rojstni dan imam,
pridi zraven, da ne boš sam,
ker nocoj je dolga noč,
ujemi ritem z nami plesla boš.

Sonja

Midva

Greš in jaz grem s teboj
v nov dan.
Z roko v roki potujeva
tesno drug ob drugem,
pozabljaš na bolečino,
hrepentiš po ljubezni,
samo jaz in ti sva na poti,
povsod svetli sonce,
zvezde se lesketajo.
Samo midva čutiva popolnost,
predana sva si.
Pogled pove vse,
oči se iskrijo,
v njih žarek jutranjega sonca.
Midva sva sreča.

Sonček

Vaša čustva

In kako si ti?

Še vedno se kdaj srečava na šolskem hodniku, tako bežno se pogledava in se tu in tam nasmehneva. Tujca sva, ki si nimava nič več povedati, nobene skupne teme nimava. Le kako se je lahko to zgodilo? Nama, ki sva celo otroštvo preživela skupaj, od kar pomnim, sva se igrala, skupaj trgala hlače, skupaj sedla v šolske klopi, fokter se najine poti resda niso ločile. Pa veš, da niti ne vem, kdaj natančno se je to zgodilo in še manj vem, zakaj. Kar tako je bilo, najinega druženja je bilo vedno manj, vedno bolj sva se odločevala eden drugemu. Sva se oba spremenila? Prav gotovo, pa vendar ne toliko, da ne bi kdaj mogla reči kakšne ali se prijateljsko pogovoriti. Vedno sem v tebi videla prijatelja in svojega zaupnika. Morda se spet kdaj srečava.

Miša

izberpi.si

Vse slovenski portal malih oglasov

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izberpi.si, oddajte svoj mali oglaš, ogledajte si popolne oglase, sprejmite se po rumenih straneh in naj vas nevdajo kadrovske oglasi!

Brskanje po malih oglaših se nikoli ni bilo tako udobno.

DELO

NOVICE

PRIMORSKE NOVICE

TEHNIK

Svet digitalnih tehnologij

Računalniška grafika prehaja na ekspresno pot

Če načrtujete nakup računalnika ali nadgrajujete obstoječega, se boste morali odločiti, ali je prišel čas za prehod na nov grafičen standard PCI Express. Ta na področju grafičnih kartic obljublja precej višje zmogljivosti. Nadomešča obstoječa standarda PCI in AGP, ki povezujeta obstoječe grafične kartice z ostalimi komponentami.

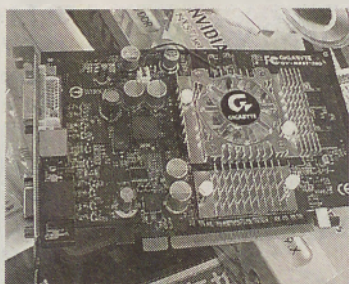
Od minulega poletja so na trgu sistemi temelječi na naboru Intelovih čipov 915 in 925. Ti na osnovni plošči vsebuje tudi PCI Express. Poleg Intelu nov standard podpira že skoraj vsak proizvajalec osnovnih plošč. Včasih zasledimo PCI Express tudi pod imeni PCIe ali PCIx. Ne pa tudi PCI-X, ki je že druga tehnologija. Nova razširitev mesta omogočajo priključitev in odklop naprav med delovanjem računalnika (»hot swappable«). To do sedaj ni bilo mogoče. Imajo tudi zunanje konektorje in omogočajo do trikrat večjo moč naprav. Za energijsko potratne grafične kartice je to zelo koristno. Največja pridobitev je večja pasovna širina, ki pomeni hitrejši prenos podatkov. Originalni standard PCI je nastal pred več kot 10 leti. S časom se je nadgrajeval, vendar je vseeno postal prepočasen. Nadomestil ga je standard AGP. Današnji hitri diski, gigabitna omrežja in ostale naprave z visoko hitrostjo podatkov potrebujejo nov in še hitrejši standard.

PCI Express je podatkovna avtocesta. Pri standardu PCI so si vse naprave delile skupno pot prenosa podatkov (maksimalno 133 Mb/s). Pri PCI Express ima vsaka naprava vsaj eno lastno hitro podatkovno pot, ki omogoča hitrost 250 Mb/s. Razširitev mesta PCI Express se označuje po številu omenjenih podatkovnih poti. Oznaka x1 pomeni eno podatkovno pot, x2 dvojno in tako naprej do najhitrejšega x16. Ta omogoča izjemnih 4 Gb/s prenosa podatkov. To je 2x večja hitrost kot najhitrejši AGP 8x.

Stare kartice pa še ni potrebno vreči v stran. Novi računalniki bodo še nekaj časa vsebovali oba standarda. Za grafično nezahtevne aplikacije je starejši standard še čisto zadovoljiv.

Standard AGP je v zatonu. Nekateri večji proizvajalci računalnikov so že predvideli konec njegove proizvodnje. Nikakor pa ne bo izginil čez noč. Preden bo postopoma izginil, bo na voljo skupaj s PCI Express. Direktna primerjava AGP in PCI Express je težka. Oba sistema se precej razlikujeta. Drugače so že same grafične kartice, kakor tudi osnovne plošče. Če nimate omejenega proračuna ali novejša kartice AGP, bo odločitev za PCI Express pametna. Drugače se splača malo počakati, da se ponudba poveča, dobro stestira in se tako zagotovi doseganje obljubljenih hitrosti.

mag. Matej Gomboš, univ. dipl. inž. rač. in inf.

POMURSKÉ LÉKARNE

www.pomurske-lekarne.si

Dismenoreja

Menstruacija je mesečna krvavitev, s katero živijo ženske skozi rodno obdobje življenja, od prve menstruacije (menarhe) pa vse do menopavze. Da bi se za oplojeno jajčece ustvarilo primerno okolje za rast in razvoj, ženski spolni hormon estrogen povzroči, da se sluznica maternice (endometrij) vsak mesec zadebeli. Če ne pride do oploditve, se odebeljena sluznica odluči in začne se menstrualna krvavitev.

Dismenoreja je bolečina v spodnjem delu trebuha, njen vzrok so krči maternice v času menstruacije. Pri primarni dismenoreji se bolečina pojavi tik pred menstruacijo in traja običajno prva dva dni menstruacije. Nekateri ženske jo doživljajo le kot rahlo neugodje, za druge pa je to zelo huda bolečina, ki kar nekaj dni v mesecu moti pri vsakdanjih dejavnostih.

Dismenoreja je lahko primarna ali sekundarna. Stanje imenujemo primarna dismenoreja, če ni mogoče najti vzroka zanjo, in sekundarna dismenoreja, če je njen vzrok kakšna od ginekoloških bolezni. Primarno dismenorejo doživlja 50-90 odstotkov menstruiraajočih žensk predvsem v pozni adolescenci in v začetku 20-ih let. Običajno se začne dve do tri leta po prvi menstruaciji. Resna oblika prizadene 5-15 odstotkov žensk. Primarna dismenoreja se pojavlja le v menstrualnih ciklusi, v katerih se sprosti jajčece.

Pri sekundarni dismenoreji je treba pozdraviti osnovni vzrok, ki jo povzroča. Vzroki zanjo so lahko različni: endometrioza, vnetje organov v mali medenici, maternični polipi, uporaba materničnih vložkov, zapora ali zožitev v materničnem vratu, ciste na jajčnikih ali tumorji.

Znaki primarne dismenoreje so:

- topa in stalna ali utripajoča bolečina v obliki krčev v spodnjem delu trebuha,
- bolečina izžareva v spodnji del hrbta ali v noge.
- Manj pogosti splošni znaki so lahko še: slabost, bruhanje, driska, potenje, glavobol, bolečine v križu, pogosto siljenje na vodo, omotica, nervoza in celo kolaps. Simptomi predmenstrualnega sindroma, kot so razdražljivost, živčnost, depresija in napihjenost trebuha lahko trajajo tudi celotno obdobje menstruacije.

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Vzroki

Prostaglandin F2 alfa (PGF2 alfa) je srednik vnetja in strokovnjaki predvidevajo, da le-ta povzroči primarno dismenorejo oziroma menstrualne krče. Koncentracija PGF2 alfa se pred menstruacijo poveča za trikrat, do nadaljnjega povečanja koncentracije pa pride še med samo menstruacijo. S tem se poveča mišična napetost maternice, ki se kaže v močnih krčih. Pri primarni dismenoreji so velike koncentracije PGF2 alfa določili tudi v menstrualni tekočini in v krvnem obtoku. Poleg PGF2 alfa naj bi bili pri nastanku bolečine vpleteni tudi levkotrieni, vazopresin in anaerobni presnovki slabo prekrvljenega endometrija.

Drugi dejavniki, ki poslabšajo bolečino so še: nazaj obrnjena maternica, pomanjkanje telesne dejavnosti, pa tudi vedenjski in psihološki faktorji.

Faktorji tveganja za hudo obliko dismenoreje so zgodnja menarha (pri 11-ih letih ali prej), družinska zgodovina bolečih menstruacij, dolgotrajne in močne krvavitve, kajenje, debelost in uživanje alkohola.

Kdaj k zdravniku?

- Če vas krči onemogočajo več dni v mesecu,
- če ste jih dobili v starejših letih in ste že rodili,
- če se pojavi nenormalni vaginalni izcedek,
- nenormalna krvavitev,
- močna bolečina ali krvavitev med dvema menstruacijama,
- bolečina proti koncu menstruacije,
- vročina,
- če se po dveh ciklusi, kljub zdravljenju z zdravili stanje ne izboljša.

Mateja Velnar, mag. farm.

Shranjevanje in priprava gob

Gobe lahko zamrzujemo, lahko zerviramo v kisu ali slani, pa tudi sušimo. Ker se lahko pokvarijo, jih je treba čim prej pripraviti oziroma konzervirati. Pri tem je dobro upoštevati nekaj nasvetov.

Gobe vedno peremo cele in pod tekočo vodo. Gobe jedi postrežemo takoj in jih ne pogrevamo. Zamrznjenih gob pred uporabo ne tajamo, ampak uporabimo kar zamrznjene. Suhe gobe sveže gobe kuhamo, pri čemer pečemo le 5 do 10 minut, da ne izgubijo arome.

Gobjim jedem ne dodajamo močnih začimb, saj imajo že same po sebi močan okus.

Lasje pripovedujejo po svoje

Lasje povedo marsikaj o posamezniku. Razkrivajo etnični izvor, okolje, v katerem živimo, način prehranjevanja in celo način življenja, pravijo strokovnjaki. Čeprav so sami lasje tako kožni kot mišični strukturi, niti natančne podatke o tem, kaj ste jedli ali nanesli nanje.

Lasje razkrivajo, kaj jeste, kaj živimo, naš način življenja in naše navade. Skratka, lasje so odvisni od tega, kar počnete. Povedo, ali kadite, pijete, uživate mamila. V enem dnevu rastejo za 0,3 do 0,5 milimetra, tako da hranijo podatke o vas nekaj mesecev, če ne kar več let. Zato si nekateri ljudje, ki uživajo nelegalne substancije, razrežejo svoje glave. Ker imajo različne rase različno strukturo las, lahko z analizo las ugotovimo tudi etnični izvor, ne moremo pa ugotoviti spola.

Zanimiv je podatek, po katerem ima povprečna oseba na glavi do 150.000 las. Afrički lasje rastejo počasneje in so bolj krhki kot evropski, azijski lasje pa rastejo najhitreje, so najbolj prožni. Prav tako so Azijci najmanj nagnjeni k plešavosti v primerjavi z Evropejci in Afričani.

Vpliv pozitivne spodbude na storilnost

Čustva, kot so navdušenje, gorečnost in zaupanje, delujejo pozitivno na storilnost. Obstajajo pa tudi takšna, katerih vpliv je negativen.

Raziskave, v katerih so znanstveniki proučevali olimpijske zmagovalce, svetovno znane glasbenike in šahovske mojstre, so dale rezultate v naslednjem dejstvu: vsi imajo sposobnost spodbujanja sebe, da neizprosno vztrajajo v vsakdanji vadbi. Za enakomerno napredovanje po lestvici do odličnosti, ki je predpogoj za svetovni sloves, morajo najrazličnejše vaje izvajati že od otroških let. To pa zato, ker zgodnji začetek zagotavlja več možnosti za izpolnitev skrajnih življenjskih možnosti.

Daniel Goleman, avtor uspešnice Čustvena inteligenca, pravi, da kar v tekmovalnih prizadevanjih ločuje najuspešnejše od drugih z bolj ali manj enakimi sposobnostmi, je njihova pripravljenost, ki jih mora spremljati že od zgodnjega otroštva, da bodo leta in leta vztrajali in vneto vadili vsak dan. Za takšno gorečnost so potrebne čustvene lastnosti, kot so zanos in vztrajnost.

Tako nas ne sme čuditi, da so na olimpijskih igrah leta 1992 člani kitajskega moštva v skokih v vodo, stari dvanajst let, premagali dvajsetletne člane ameriškega moštva, in to kljub temu, da so oboji treningu posvetili približno enako časa. Razlog za uspeh je bil v tem, da so kitajski tekmovalci začeli s treningi pri štirih letih.

Zanimivo je tudi, da azijski študentje na ameriških šolah in v poklicih s svojo izjemno uspešnostjo potrjujejo, da je poleg vseh prirojenih sposobnosti za uspeh pomembna tudi osebna motivacija. Analiza je pokazala, da imajo azijski otroci, ki

odraščajo v ameriškem okolju, le za dve ali tri točke višji povprečni IQ kot belci. Potem ko se zaposlijo (najpogosteje v medicini in pravu), pa dajejo rezultate, ki jih lahko pripišemo ljudem z bistveno višjim IQ-jem. V ozadju takšnih rezultatov je azijska kultura in delovna etika, ki se uresničuje v višji motivaciji, vnemi in vztrajnosti.

»Prav toliko kot čustva sodelujejo pri podziganju naših sposobnosti mišljenja in načrtovanja vztrajne vadbe za osvajanje dolgoročnih ciljev ali za reševanje problemov in podobno, določajo tudi zgornje meje naših sposobnosti za izkoriščanje prirojene miselne zmogljivosti, in tako odločajo, kako uspešni bomo v življenju,« pravi Daniel Goleman. Ne smemo pa pozabiti, da prav toliko kot nas osebno navdušenje in zadovoljstvo z delom spodbujata, nas tudi silita, da delo opravimo. Podobne učinke ima tudi optimalna zaskrbljenost. Zaradi vsega tega lahko čustveno inteligenco označimo kot mojstrsko spretnost ali kot sposobnost, ki vpliva na vse naše zmogljivosti; lahko jih spodbuja, lahko spodkopava.

»Življenje ni lahko za nikogar. A kaj potem? Ohraniti moramo vztrajnost in še zlasti zaupanje vase. Verjeti moramo, da smo za nekaj nadarjeni, in to uresničiti za vsako ceno.« (Marie Curie)

Mag. Simona Šarotar Žižek

Ekoturje

Čiščenje odpadnih voda

Marsikje, tudi v Pomurju, odpadne vode še vedno tečejo neprečiščene v potoke, reke in jezera ter jih onesnažujejo. Dokler je bilo teh odplak malo in so bile v glavnem naravnega izvora, so jih lahko vodni organizmi porabili kot hranilo. Voda se je po določenem času sama od sebe očistila. Če je teh odplak več, kot je samočistilna sposobnost, je rezultat umazan, smrdeč in mrtev odvodnik (potok, reka ali jezero). Zato moramo odpadne vode očistiti v čistilnih napravah, preden bi se onesnažene vode ponovno vključile v svoje naravno kroženje. S tem preprečimo pogine rib in drugih živih bitij v površinskih vodah in morju ter ohranimo vodne vire uporabne za druga živa bitja in seveda tudi za človeka.

Čiščenje komunalnih odpadnih voda ne predstavlja posebnih težav, več je le-teh pri industrijskih odpadnih vodah. Te so posledica različnih proizvodnih postopkov, prav tako pa se vsebnosti onesnaženja v industrijskih odpadnih vodah tudi hitro spreminjajo. Čistilna naprava mora biti sposobna sprejeti tudi večje količine odpadnih voda, stopnje čiščenja pa se morajo prilagajati na velikost in kvaliteto odvodnika.

Čiščenje odpadnih voda delimo na več stopenj, ki se lahko med seboj prepletajo

1. S postopki prve stopnje se odstranijo predvsem trdne nečistoče odpadnih voda. Vsebuje posebne kanale, kjer se hitrost vode upočasni. S pomočjo grabelj in sit odstranimo srednje veliki delci iz površine ali notranjega toka, manjše delce pa izločimo s sedimentacijo, flotacijo in filtracijo.

2. V biološkem delu potekajo podobni procesi kot v naravi, le da se ti procesi s pomočjo umetnih posegov v čistilni napravi odvijajo mnogo hitreje. Ta stopnja obsega biološko konverzijo v raztopljenih in koloidnih organskih spojinah biomaso (vodo obogatimo z mikroorganizmi). Pri ki se lahko potem odstranimo z biomaso. Pri tem je pomembno, da dovedemo zadostno količino raztopljenega kisika, ki je potreben za mikrobiološko presnovo organskih spojin.
3. Tretja stopnja je namenjena za izločanje najnežnejših disperznih delcev in nutrientov. S pomočjo fine filtracije, dušikove in fosforne spojine pa je moč izločiti le s kombinacijo kemijskih in bioloških procesov.

Pri odpadni vodi, ki je šla skozi vse stopnje čiščenja, dobimo kot rezultat odpadno biološko očiščeno vodo, ki jo spuščamo v odvodnik. Voda, ki se nabere na dnu usedalnika, se prečpa v grabelj, kjer ga bakterije, ki živijo v okolju blizu sika, nadalje predelajo. Usedlo aktivno blato pa vrača v biološki bazen, odvečno blato pa v zbirnik za stabilizacijo blata. Slednje se obdeluje in odstrani iz čistilne naprave (deponiranje ali kompostiranje).

B. Žajdela, ekoturje.si

BESEDE MODE

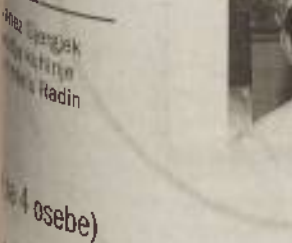
Tehnologija
na vrhovi

Ni te ne more motiti, ravno
če si to dovoliš (David
Bard)

Od takrat, ko je Alexander
Graham Bell izdelal prvi uporab-
ni telefon, je minilo dobrih 128
let. Ta leta so relativen pojem.
Če se za dolga doba, pa vendarle
je za fenomenalen napredek v
tehnologijah komuniciranja.
Različni telefoni nam dajejo
prosto pot, ki nas vodi v hitrejši
tempo življenja. Koliko izgublje-
ni čas smo pridobili z enim sa-
mim klicem »Kje si«?

Z našega
medilnika

4 osebe)

rova juha z belim sirom

50 g pora, 50 g margarine, 40 g moke, 1 l
vode, 100 g belega sira, 2 jajci, 1 dl kisle sme-
sekljane peteršilja, 1 žlica
sekljanih listov zelene, sol, poper.

Priprava: 1. Poper očistimo, operemo, narežemo na kolobar-
no segreje in na segreti margarinu popražimo
poro, 1. žlica sekljane peteršilja, 1 žlica
sekljanih listov zelene, sol, poper.

2. Poper očistimo, operemo, narežemo na kolobar-
no segreje in na segreti margarinu popražimo
poro, 1. žlica sekljane peteršilja, 1 žlica
sekljanih listov zelene, sol, poper.

3. Poper očistimo, operemo, narežemo na kolobar-
no segreje in na segreti margarinu popražimo
poro, 1. žlica sekljane peteršilja, 1 žlica
sekljanih listov zelene, sol, poper.

Večina se je mobilnih tele-
fonov branila. Gre za podo-
ben fenomen, kot pri spre-
jemanju modnih oblačil. Prvi
so modni navdušenci, potem
posnemovalci in nazadnje so
tisti, ki se jih moda prime, ko
je že mimo. Taka Gaussova kri-
vulja je značilna na mnogih
področjih. Pove nam tudi, v
kakšnem obdobju je čakati
sprejemanje novosti. Brez na-
daljnega lahko opazimo, da je
reakcijski čas v oblikah komu-
niciranja vse krajši. Mobilni
telefoni niso le rezultat inžen-
jeringa, ampak sodelovanja s
strokovnjaki na različnih po-
dročjih, med drugim vse več
tudi z oblikovalci. Oči so sen-
zor, ki so najprej zavedene z
barvo in obliko, šele nato zač-
ne um raziskovati funkcijo.

Veliko mobilnih telefonov
ima videz novodobne igračke.
Ti novi modni dodatki so za-
želeni pri različnih genera-
cijah različno. Obstajajo razre-
di, na osnovi katerih si neve-
de ustvarjamo status, kot ga
kaže nakit pri ženskah in ura
pri moških.

Novi so tudi načini nošenja
mobilnih telefonov, saj so ne-
kateri veliki le kot unikatni
obesek. Vrvica, na katerem
nosimo mobilni telefon, je ta-
ko različnih dolžin. Lahko si
jo zvežemo okrog vratu ali za-
pestja in še kam. Glede na vi-
dez mobilnega telefona so po-
nujene tudi vrvice iz različnih
živahnih barv in materialov.
Na vrvicah so pogosto tudi
umetni kamenčki, nanizani v
obliki pisane verižice. Višji
cenovni razred mobilnih tele-
fonov zahteva poleg umirje-
nega spektra barv tudi ekviva-
lentne in bolj harmonične kom-
binacije s trdnimi oblikami
vezav verižic.

Izbiramo preudarno in ne
dajmo se motiti. Vzemimo si
čas.

Tatjana Kalamar Morales,
univ. dipl. inž. obl.

Jesen poletne ljubezni

Poletje je čas za ljubezen in romanco.
Kaj se bo jeseni zgodilo z novo zvezo, ki
ste jo stkali na toplem pesku ob šumenju
morja, naj bo odvisno samo od vas in va-
šega partnerja. Ker si vsak želi, da bi bila
nova zveza boljša, perspektivnejša in
uspešnejša od dosedanjih. Ne bo odveč,
če preberete, kaj svetujejo psihologi in
zakonski svetovalci!

- Najprej premislite, ali si sploh želite
živeti v klasični zakonski zvezi ali pa si
želite svobodnejše partnerstvo z izbra-
no osebo nasprotnega spola.
- Nova zveza je vedno povezana z veliki-
mi pričakovanji, a nikar je ne pogojite
s prevelikimi zahtevami glede novega
partnerja.
- Drugo partnerstvo je lahko uspešno
še le potem, ko prebolite travmo pro-
padle zveze. Za to pa je potreben čas.
- Novega partnerja jemljite čim bolj real-
no, opazujte ga pri drobnih vsakdanjih
opravih, tako v nepomembnih kot v

ključnih trenutkih. Spodbujajte ga k
iskrenosti, obenem pa skušajte tudi
sami izraziti svoj pravi jaz. Pretvarjanje
se kaj rado maščuje. Navsezadnje ne
nameravate živeti z marioneto ali z la-
stno senco, marveč z ljubečim partne-
rjem in prijateljem.

- Za otroke skrbite in jih imejte radi,
vendar ne dovolite, da bi oni oblikova-
li vaše življenje in vplivali na vašo
prihodnost. Vaša ljubezen do novega
partnerja naj jih v ničemer ne ogroža, a
tako jim je treba jasno pokazati, da
imate pravico do življenja po lastni iz-
biri in presoji.
- S partnerjem skušajte vzpostaviti pri-
stjen prijateljski odnos, a kakšno skriv-
nost vendarle ohranite le zase. Navse-
zadnje imata vsak svojo preteklost, vaji-
na pa je predvsem sedanjost, na kateri
naj rase skupna prihodnost. Uživate,
dokler ljubezen traja, ne obremenjujte
se s prihodnostjo, ta bo prišla sama.

Slabo vidite? Popijte nekaj!

V prvih jesenskih dneh se velikokrat
pojavi težave z očmi. Občutek, da sla-
bše vidite, je morda resničen. Vzrok je v
premajhnih količinah popite tekočine.
Poletni meseci, ko smo pili več, so mi-
mo. Premalo vode v telesu pomeni pri-
manjkljaj za oči, saj vidni živec in koža,
ki prekrivata očesno zrklo, nista zado-
voljivo oskrbljena s hranilnimi snovmi
in kisikom. Kri je gostejša. Po tankih,
nežnih kapilarah se premika počasneje.
Zato popijte vsak dan vsaj dva litra te-
kočine. Najbolje mineralne vode ali ne-
sladkanega čaja.

Odvisnost od kave

Če morate takoj zjutraj spiti skodelico
kave in če si dneva brez nje niti ne pred-
stavljate, ste zasvojeni. Odvisnost od ko-
feina je resna, svarijo strokovnjaki z balti-
morske univerze. V svetovnem merilu je
kofein najpogostejše uporabljani stimu-
lans, saj je razmeroma poceni in lahko
dostopen. Ljudje, ki ne zaužijejo dnevne
doze, imajo simptome odvisnosti, kot so
glavobol, slabost, utrujenost in težave s
koncentracijo.

Bolje je, da kave ne pijete redno, sve-
tujejo znanstveniki, kajti mehanizmi, ki se
razvijajo v možganih, so enaki tistim, ki se
razvijajo pri odvisnosti od trdih drog.

Otroci in televizija

Otroci vse preveč časa prežijo pred televi-
zijskimi sprejemniki, starši pa jim pogosto pu-
stijo, da gledajo tudi vsebine, ki za njihovo sta-
rost niso primerne. Da lahko filmi in risanke, v
katerih je veliko nasilja, spodbujajo agresivnost
pri otrocih, že vemo. Strokovnjaki pa opozarjajo,
da to ni največja težava. Bolj bi nas morali skrbeti
neaktivnost in socialna izoliranost teh otrok. Ure,
ki jih otrok preživi pred televizorjem, namreč
negativno vplivajo na sposobnost navezovanja
stikov z drugimi ljudmi, pa tudi na učni uspeh.

Jabolko, banana in pomaranča na dan

Rizične skupine ljudi, na primer nosečnice,
otroci in ostareli, naj bi z uživanjem vitaminskih
pripravkov veliko pridobili. Tako zatrjujejo
nekateri zdravniki. Slaba prehrana mladostni-
kov pa zastavlja vprašanje, ali so tudi mladi med
10. in 16. letom rizična skupina zaradi velikih
potreb po vitaminih.

Raziskava, ki so pred kratkim opravili na neki
univerzi v Švici, je pokazala, da mladi uživajo pre-
malo živih, bogatih z vitamini, namesto tega pa
jedo preveč hitre prehrane in sladkarij. 18 od-
stotkov deklet in 24 odstotkov fantov, ki jih je
zajela raziskava, je jedlo sadje ali zelenjavo v pov-
prečju vsake štiri dni. To pa je po mnenju zdrav-
nikov veliko premalo. Mlad človek za normalen
razvoj potrebuje vitamine prav vsak dan, še zlasti,
če je izpostavljen različnim naporom, ki jih zahtevajo
šola in športne aktivnosti. Raziskava je
tudi pokazala, da so mladi odpornejši, če pojedjo
zadovoljive količine sadja – to je eno jabolko,
banano in pomarančo na dan. Sadež je mogoče
nadomestiti tudi s sokovi, ki vsebujejo veliko vi-
taminov, in z drugimi zdravju primernimi napi-
tki, ki jih je mogoče kupiti v vsaki trgovini.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Televizija, prenapetost in strela

Da včasih serviserji navedejo tudi neu-
pravičene oz. neresnične vzroke za okvaro
na aparatu, nam kaže naslednji primer.

Potrošniku se je pokvaril TV-sprejemnik, ki
ima še veljavno garancijo. Odpeljal ga je v trgo-
vino, le-ta pa ga je poslala servisu v popravilo.
Bil je zelo presenečen, ko je dobil odgovor, da
bo moral sam kriti stroške popravila, saj je servi-
ser trdil, da naj bi prišlo do prenapetosti ali uda-
ra strele. Ker ni vedel, kako naj serviserju doka-
že, da njegove trditve ne držijo, nas je prosil za
nasvet. Svetovalci smo mu, da si pridobi mnenje
oz. preveri pri dobavitelju električne energije,
ali so tisti dan opravljali kakšne posege v sistem
in s tem izklopili tudi elektriko; prav tako pa naj
vpraša na vremensko postajo, kakšno vreme je
bilo in s tem možnost udara strele. Oba odgovo-
ra sta bila negativna in s tem je bila izključena
možnost okvare na podlagi tega, kar je trdil ser-
viser. Potrošnik je ponovno zahteval popravilo,
in to na stroške proizvajalca. Njegovi zahtevi so
ugodili. Prav tako pa so mu podaljšali tudi ga-
rancijo za toliko časa, kolikor aparata ni mogel
uporabljati. Včasih se splača biti vztrajen pri
iskanju potrebnih dokazov, saj si s tem lahko
prihranimo kar nekaj denarja. Obratovalni
čas, pisarna M. Sobota: telefonsko svetovanje
v ponedeljek, torek, sredo in četrtek od 9. do
14. ure, osebno svetovanje v ponedeljek in sre-
do od 9. do 14. ure. Tel.: (02) 534 93 90, Trg
zmage 4, p.p. 207, 9101 M. Sobota. Pisarna
Ljutomer: telefonsko in osebno svetovanje v
četrtek od 10. do 13. ure, Vrazova 1 (občina III.
nadst.) Ljutomer, tel. (02) 584 90 44 – int. 75.
Andrej Clmer, vodja pisarne

Solata endivije s sadjem

1 glava endivije, 1 zelena, 1 rdeča paprika,
2 kislj jabolki, 2 pomaranči, 1 grenivka, 2
paradižnika.

Marinada: 2 žlici lahke majoneze, 3 žlice jo-
gurt, sol, beli poper, 2 žlici limoninega soka.

Endivijo očistimo, temeljito operemo in jo
narežemo. Papriko očistimo, operemo in nareže-
mo na tanke rezance. Jabolka dobro operemo in
jih narežemo z lupino vred na rezance. Poma-
ranče, grenivko olupimo, da krljli ostanejo brez
kože. Paradižnik operemo, mu odstranimo seme-
na in ga na majhne kocke narežemo. Vse sestavine
narahlo pomešamo v skledi.

Iz majoneze, jogurta, limoninega soka, popra,
solni naredimo marinado. Solato razdelimo v solat-
ne skodelice ali kroznike ter jo prelijemo z mari-
nado.

Mangova krema

3 zreli mangi, 2 žlici stisnjene limonine-
ga soka, 4 žlice sladkorja, 2 beljaka, 1/8 l sla-
dke smetane, 2 žlici čokolade v palčkah ali
mrvic.

Mango olupimo in meso okrog obrežemo od
koščice. Polovico mesa narežemo na majhne koc-
kice, drugo polovico pa z limoninim sokom in sla-
dkorjem zdrobimo v mešalcu. Beljaka stepemo v
sneg, vmešamo še sladkor in stepamo naprej dok-
ler sneg ni trdi. Stepemo tudi smetano in med njo
lahko primešamo sneg beljakov. Tudi mangov pire
zamešamo med smetano in na koncu dodamo še
na kockice narezani mango. Krema napolnimo v
kozarce in za 30 minut postavimo v hladilnik. Pre-
den jo ponudimo jo okrasimo s čokoladnimi pal-
čkami ali mrvicami.

ni orešček, majaron, česen, peteršilj, moka za
oblikovanje, maščoba za pečenje, 150 g svežih
jurčkov, 1 dl juhe ali mesene osnove.

Drobno seseklano šalotko prepražimo zlato
rumeno, dodamo sesekljan česen, kateremu smo
primesali namočeni in pretlačeni kruh, jajce, sol,
poper, muškati in majaron. Sestavine dobro pre-
mešamo, oblikujemo medaljone (3 na osebo) jih
pomokamo in počasi pečemo na maščobi. Pečene
medaljone porazdelimo po kozici, zalijemo z me-
sno osnovo ali juho, sladko smetano in jih še
nekoliko dušimo. Očiščene in narezane jurčke
spečemo na olju in jih solimo in popramo. Me-
daljone porazdelimo po kroznikih, prelijemo z
omako ter jih potresemo z popečenimi jurčki.

Gratinirane gnjatne krpice

400 g testenin (krpice), 300 g kuhane gnja-
ti, 1 čebula, 5 žlic surovega masla, 3 jajca, 2 dl
kisle smetane, sol, noževa konica naribanega
muškatnega oreščka, mleti poper.

Osoljeno vodo zavremo in krpice stresemo v
vremo vodo ter jih kuhamo približno 8 minut. Nato
jih odlijemo, oplaknemo z mrzlo vodo in odcedi-
mo. Pečico razgrejemo na 180 °C. Pekač nama-
žemo s surovim maslom. Gnjat narežemo na koc-
ke, čebulo olupimo in jo seseklamo. V ponvi
razpustimo 2 žlici surovega masla in katerem za-
rumenimo seseklano čebulo. Čebulo in narezano
gnjat zmešamo s krpicami. Jajca razžvrkljamo s
kislo smetano, soljo, naribanim muškatnim ore-
ščkom in poprom. Mešanico krpic in gnjati strese-
mo v pekač in prelijemo z jajci in smetano ter
pečemo v pečici približno 30 minut. Proti koncu
preostanek surovega masla razmestimo po nara-
stku, pokrijemo z alufolijo in jed pečemo še pri-
bližno 5 minut.

sekljani svinjski medaljon
50 g svinjskega nemastnega mletega mesa,
50 g belega kruha ali žemlje, 1 jajce, 60 g ša-
ladke smetane, sol, poper, muškati

**STE BILI POŠKODOVANI
V PROMETNI
NEZGODI?**

ŽELITE PRIMERNO DENARNO ODŠKODNINO?

BREZPLAČNA
TEL. ŠTEVILKA: **080 13 14**

PE MURSKA SOBOTA, Staneta Rozmana 16

**KOGA
BI
NAJRAJE
POHODILI**

?

PARKET SLOVENIJA LES TRGOVINE, SEVEDA!

Celje	Vižmarje
Medlog 18	Plemljeva 86
(03) 545 15 15	(01) 512 52 32
Hoče	Črnuče
Miklavška cesta 55	Bratčeva 45
(02) 618 13 31	(01) 561 35 66
M. Sobota	Kranj
Markišavska 1	Mirka Vadačeva 9
(02) 534 90 11	(04) 201 92 50j
Ribnica	Alico d.o.o.
Obrtna cna Ugar 40	Novo Mesto
(01) 836 96 20	Podbeškova 32
	(07) 338 06 10

PODJETJE ZA INFORMIRANJE, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

Občina Lendava, Trg Ljudske pravice 5, Lendava, objavlja na podlagi Programa spodbujanja kmetljestva in razvoja podeželja v občini Lendava v letu 2004, ki ga je sprejel Občinski svet Občine Lendava na 8. seji, dne 08. 03. 2004, in na 13. seji, dne 14. 10. 2004, ter na podlagi Odloka o proračunu Občine Lendava za leto 2004 (Ur. list RS, št. 8/04)

**JAVNI POZIV za sofinanciranje
stroškov pri prodaji grozdja**

- 1. Predmet javnega poziva**
Predmet javnega poziva je sofinanciranje stroškov pri prodaji grozdja.
- 2. Merila in pogoji za prijavo:**
Na poziv se lahko prijavijo fizične osebe, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Lendava.
Prijava mora vsebovati:
- splošne podatke (ime in priimek, naslov, številko transakcijskega računa, davčno številko),
- dokazilo o izvajanju dejavnosti, opisane v programu, za izvedbo katere pričakuje sofinanciranje (MID številka),
- dokazilo (potrdilo) o količini oddanega grozdja, ki jo izda registrirani odkupovalec grozdja.
- 3. Višina sredstev:**
Višina sredstev, namenjenih za sofinanciranje stroškov pri prodaji grozdja, znaša 5.000.000,00 SIT.
Predvideno kritje stroškov bo odvisno od količine, ki se prijavi za sofinanciranje kritja stroškov prodaje grozdja.
- 4. Rok za predložitev prijave:**
Prijave na javni poziv morajo biti oddane oziroma poslane na naslov: OBČINA LENDAVA, Trg Ljudske pravice 5, 9220 Lendava, v zaprti ovojnici z oznako »Prodaja grozdja«, najkasneje do vključno 10. novembra 2004. Prispela prijave bo strokovna komisija obravnavala po 10. novembru 2004. Odobrena sredstva bodo prosilcem nakazana na podlagi sklepa strokovne komisije na njihov transakcijski (ali osebni) račun.
- 5. Vse dodatne informacije in obrazec za prijavo so na razpolago v pisarni**
Oddelka za varstvo okolja in inšpekcijo ali na tel. št. 5788-616 od 15. 10. 2004 dalje ob uradnih dnevih (ponedeljek, sredo in petek).

Mag. Anton BALAŽEK, ŽUPAN/POLGARMESTER

**POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B**

zbira prostovoljne prispevke
občanov in organizacij na
račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476

**ZA DAROVANA SREDSTVA
SE ZAHVALJUJEMO!**

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

**Zavod za pokojninsko in
invalidsko zavarovanje
Slovenije**

Za delo v izvedenskih organih
Zavod za pokojninsko in invalidsko
zavarovanje Slovenije objavlja

**razpis za izvedence – izvedenke
medicinske in nemedicinske stroke
pri invalidski komisiji I. stopnje
pri območni enoti Murska Sobota**

- zdravnika specialista medicine dela, prometa in športa
- zdravnika specialista interne medicine
- zdravnika specialista otorinolaringologije
- zdravnika fizikalne medicine in rehabilitacije
- zdravnika specialista nevropsihatrije
- diplomiranega varnostnega inženirja ali diplomiranega socialnega delavca ali univerzitetnega diplomiranega psihologa

Za izvedenca je lahko imenovan zdravnik specialista z veljavno licenco Zdravniške zbornice Slovenije z najmanj 4-letnimi delovnimi izkušnjami v svoji specialistični dejavnosti in strokovnjak nemedicinske stroke z visoko izobrazbo in ustreznimi 4-letnimi delovnimi in strokovnimi izkušnjami, ki omogočajo ocenjevanje invalidnosti in drugih dejstev za pridobitev pravic po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in drugih predpisih s področja socialne varnosti in zlasti invalidskega varstva.

Izbrani izvedenci, ki bodo imenovani za štiri leta, bodo kot člani senata ali predsedniki senata invalidske komisije ali kot zdravniki posamezniki izdelovali izvedenska mnenja po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Delo se na podlagi določil Pravilnika o organizaciji in načinu delovanja invalidskih komisij ter drugih izvedenskih organov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije opravlja po pogodbi in praviloma v popoldanskem času.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah v 8 dneh na naslov: ZAVOD ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE SLOVENIJE, Območna enota Murska Sobota, Kolcljeva 12 d, 9000 Murska Sobota.

O imenovanju oziroma neimenovanju bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po sklepu pristojnega organa.

Mercator

Dobra ideja!

V akciji od 14. 10. - 04. 11. 2004

Brez dvoma najboljša cena do -50%!

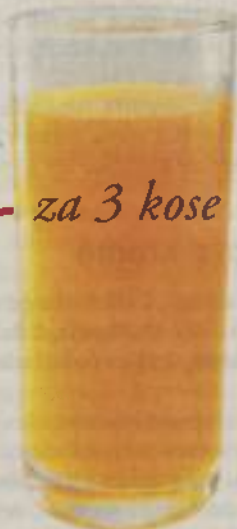

Grenivke Jaffa
cena za kg

189.-

Kozarci za sok Disco
33 cl

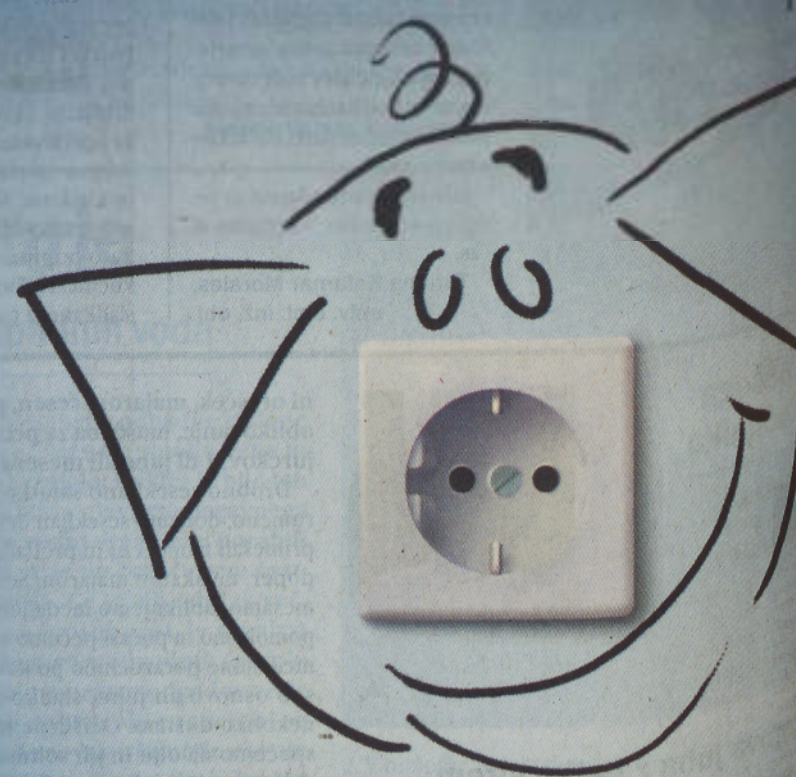
289.- za 3 kose

Mercator d.d. Dnevna cena 107 / 1000

Ne spreglejte ugodne ponudbe ostalih izdelkov!

Mercator
prijetno s koristnim

**Upravičeni
do prihranka!**

Vsem upravičnim odjemalcem, ki bodo z nami sklenili pogodbo o dobavi električne energije, zagotavljamo s 1.1.2005 ugodnejšo ceno. Izvod pogodbe poiščite v poštnem nabiralniku svojega podjetja. Vsi, ki nam boste podpisani izvod pogodbe poslali do 31.10.2004, sodelujete v nagradnem žrebanju, kjer bomo podelili 200 nagrad*.

Informacije:
(02) 220 01 15

www.elektro-maribor.si

* Več informacij o naši ponudbi, pravilih nagradne igre najdete na naši spletni strani.

ELEKTRO MARIBOR
Energija zame!

[illegible]

Besedilo:

Poštija:

Rešitve VESTNIKOVE KRIŽANKE z dne 7. oktobra 2004 -
EDVARD KOCBEK, SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI

1. nagrada v vrednosti 10.000 SIT
Ivan Kos, Gederovci 20, 9251 Tišina, dš. 85787035

1. nagrada v vrednosti 10.000 SIT
Ivan Kos, Gederovci 20, 9251 Tišina, dš. 85787035

2. nagrada kuharska knjiga Boug žegnajaj:
ŠTEFAN HODNIK, Prvomajski trh 8, 2319 Poličane

3. - 7. nagrada - Vestnikova majica:
Jelka Glažar, Štefana Kuzmiča 7, 9000 M. Sobota

Martina Lenarčič, Finžgajeva 3 a, 9231 Beltinci
Uroš Nemec, Kuzma 47, 9263 Kuzma
Karin Vidarič, Doliš 106, 9263 Kuzma

Vera Herceg, Korotanska 9, 9252 Radenci

Nagrajencem čestitamo. Potrdila za nagrade (ali nagrado) bodo prejeli po pošti.

1. nagrada v vrednosti 10.000 sit, **2.** nagrada knjiga Boug žegnaj in **3.-7.** nagrada je praktična.

Pravilne rešitve osenčenih polj napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo **Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota**, do petka, **29. oktobra 2004.**

Rešitev: _____

Time in primark: _____

Naslov: _____

Davčna številka: _____

Pred volitvami so vse stranke obečavale enako: »Ka de nan boukše kak do zdaj, ka do odpravile vse napake, pa ka do delale za dobro Slovenije pa Slovenskoga naroda.« Slovenski narod je pa sestavljeni iz sami delavni lidij, se pravi ka do delale v dobrobit delavnoga človeka. Gljij tak, kak je delala negda svestja Partija, je pravo moj pajdaš Bela. Či so pa nakazale pa obečale vse stranke enaki cilj, te pa rejsan nede žmetno sestaviti vladno koalictijo, je dale brodo. Po takšen bi cilou bilou normalno pa logično, ka bi vse stranke bile v koalictiji. No, tak gljij nede, si je muvo, zavolo tak zvane nestrpnosti. Mogouče cilou verske. Liki nouva vlada de zavládala, pa de se držala toga, ka je obečala, je komentejro Belekof sousid, zatou, ka ta nouva de postena, pa de rejč držala. Pa si je moj pajdaš Bela na vse skliip tak zapopejvo:

Prijatli obrodile
volitve letošnje so to,
da so zadržale sile
zbistrile so nam spet oko,
zdaj so vse sile te
v oblast nam novo usmerjene.

*Žive naj vsi profili,
ki stranke naše tvorijo,
in združijo po sili
si novo koalicijo,
da oblast in z njo čast,
kot prej spet ljudska bosta last.*

ONA: Še vedno se ne boste uspeli otresti sumničjenja svojega partnerja, vendar pa se bo kaj kmalu izkazalo, da so bile vaše skrbni povsem odveč. Poskrbite za pomiritevno večerjo, ki bo konstatirala obema. **ON:** Z vsakim dnem je manj možnosti za konkreten uspeh v poslovnem življenju. **Potrebno se bo precej potruditi, da boste izpeljali zahtevnejši načrt, zato nikar ne odlašajte. Čas je denar, in to ne majhen kipek!**

ONA: Naredili boste potezo, ob kateri bodo ostali vaši sodelavci povsem brez kovanja. To vam lahko zagotovim kar precejšnjo prednost pred vašo konkurenco, ko jo boste na koncu več kot dobro izkoristili. **ON:** Všeč ste nekemu, ki je novelj ravnal in zrelo, da vas lahko osreči. Pokažite nekoliko več zanimanja in lahko bo še prav zanimivo. **ON:** Žili boste našli sebe kot tudi osebo, ki vam bo v bližini še marsikaj pomenila.

ONa: Res je, da je vaš trenutni položaj še kar ugoden, vendar vam prav ničesar ne zagotavlja stabilno prihodnost. Potrebno se malo potruditi ter se odreči stvarem, kar vam niso zelo zagreni vaše življenje. ON: Pomislite tudi sami, saj boste v nasprotnem primeru kaj hitro ostali sami. Prijetna stran uspeha je predvsem v tem, da ga ne more deliti nikdo ostale. Prejmite in ukrepajte, če ne bo prepozno!

ONA: Sprejeli boste pomembno odločitev na poslovnem področju, ki vam bo sčasoma odprla prenekata vrata, ki so vam bila do sedaj zaprta. Vztrajate na tej poti in videli boste, da se bodo uspehi kar vrstili. ON: Ne sekirateje se preveč zaradi trenutnih težav in problemov. V bližnji prihodnosti boste doživeli nekaj, kar bo odtehalo vse dosedanje strahove. Oseba, ki jo že dalj časa opazujete, se bo končno začela zavedati vaše prisotnosti.

ONA: Bolj se boste morali potruditi, če želite, da vas bodo drugi upoštevali. Preveč ste pohlevni, zato so sodelavalci prepričani, da lahko počno z vami kar hočejo. Nikar ne dovolite, da vam drugi upravljajo življenje! **ON:** Pomagali boste prijatelju v stiski, iz katere ne bo videl izhoda, za vas pa bo to le manjši napor, saj boste imeli vse potrebne informacije. To vam ne bo pozabil in lahko se zanesete na njegovo pomoč, **ON** jo boste potrebovali.

ONA: Presenečenje, ki vam ga pripravljajo vaši prijatelji, bo v celoti doseglo svoj namen, tako da se boste od srca nasmejali.

Spoznali boste, da so pravi prijatelji tisto, kar v življenju resnično šteje. **ON:** Prispelo bo prav zanimivo pismo, ki vam bo odkrilo marsikaj takega, kar bo presneto uporabno. Proti koncu tedna se boste sicer odlično zabavali, vendar pa ima vse vaše meje. Pazite, da ne boste na koncu prevarani prav vi sami.

ONA: Nekdo bi se vam rad približal, pa nima dovolj poguma. Pomagajte mu in prav hitro boste spoznali, da je nadvse prijetna oseba in skupaj bosta preživela veliko čudovitih trenutkov. Toda potrebno bo storiti prvi korak.

ON: Še vedno vam iz spomina ne bo šla oseba, ki ste jo nedavno tega kdo zavabili. Pokličite jo in izgladite storjeno napako. Kdo ve, mogoče pa iz tega nekof še nekaj bo ...

ONA: Po nekom ste nehali hrepeneti in ste celo užljajni, ker ste prepričani, da se vse premalo zmeni za vas. Veliko bolj bi bilo, če bi premislili o vzroku njegovega početja, saj boste le tako spoznali, da je del krivice tudi v vas samih. **ON:** Poprimite za delo, saj bo kmalu končano, nakar si boste lahko privoščili dolgotrajen počitek, ki ga resnično potrebujete. S prijatelji se boste domeni za prijeten konec tedna, ki vam bo še dolgo ostal v spominu.

QNA: Sprejeli boste pomembno odločitev glede vašega partnerja in si tako ponovno pridobili njegovo naklonjenost. Teden se bo zaključil ob prijetni romantični večerji, ki bo le še zapečnila začetek novega obdobja ml k vama. O poslovni izziv bo sicer velik, vendar pa so veliko tudi vaši trenutni apetiti. Konec koncev ste trenutno v položaju, ko si lahko privoščite tudi kakšno tvegano potezo, saj so vaše poslovne sposobnosti na vrhuncu.

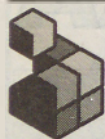
ONA: Ravnali boste predvsem po svojem preudarku, vendar pa bi ne bilo slabo, če bi včasih poslušali tudi kakšen dober nasvet. Sedaj vam gre sicer čisto v red, toda kako dolgo bo še tako. Najboljši odgovor veste prav vi sami.

ON: Prizadevanja na ljubezenskem področju se vam bodo dokončno obrestovala, tako da boste srečni kot že dolgo ne. Prepuštile se občutku in videli boste, da se bo vse razvilo natanko po vaših željah.

ONA: Vaši izgovori bodo precej prozorni, saj jim ne bodo nasledili niti tisti, ki bi jim sicer prav radi verjeli. Raje poskusite vse skupaj na malo drugačen način, še najbolje pa bo, če se zadevi odpoveste. **ON:** Od laskavega priznanja boste imeli veliko več, kot pa si morda mislite vi sami. In nikar ne bodite tako sramežljivi ... Prijateljica vam bo pomagala v zapleteni poslovni situaciji, ki pa bo zanj le majhna šala.

ONA: Največja napaka bi bila, če bi začeli zanemarjati svoje delo, saj vam vaš trenutni finančni položaj tega pač ne dopušča.

Ponudila se vam bo priložnost, da izboljšate gnetni položaj, torej ne omahujte! **ON:** Končno se vam bo uspelo sporazumeti glede nekoga posla, ki vam že dalj časa ne da spati. Še vedno pa bo pred vami precej dela, ki pa ga boste s prijateljevo pomočjo igraje opravili.

izberi.si

Mali oglasi posej tudi na spletnem portalu izberi.si

- Ugodne cene oglašev na rumeni strani
- 20 % popusta za naročnike Vestnika

Male oglase sprejemamo vsak delavnik od 8. do 14. ure, v ponedeljek do 15.30, za objavo v naslednji številki Vestnika. Oglase lahko oddate po telefonu: 02 531 19 98 ali po e-pošti: oglasi.vestnik@inf.si ali na spletnem mestu izberi.si.

>> izberi.si
oglasit, označiti e to ikono, so oglaševalci izbrani na mestu www.izberi.si, kjer si lahko ogledate tudi vse in daljši ogle oglaševanega predmeta ali storitve.

motorna vozila

AUDI 80, za rezervne dele, traktor Stayer 540, dvobrazdni plug in drva za kurjavo prodam. Tel.: 031 781 835. m20282

LADO NIVO, 4 x 4, 1700, letnik 1995, prevoženih 52.000 km, ohranjeno, ugodno prodam. Tel.: 051 271 304. m20287

živali

MLADIČE ŠKOTSKE OVČARJE - Lessi, stare 9 ted., prodam. Tropovci, Kolesarska 83, tel.: 546 13 28, 070 833 615. m20267

NESNICE, rjave, stare 15 tednov, prodam za 600 SIT. Dostava na dom. Marčič, Starošinci 39, tel.: 792 35 71. m20277

posesti

POSLOVNO-STANOVANJSKO HIŠO v centru M. Sobote prodamo ali damo v najem. Možno posamezno, lokal 40 m2, stanovanje 70 m2, apartma 30 m2. Tel.: 041 643 170. m20230

OPREMLJENO ENOSOBNO STANOVANJE na Lendavski ulici, od 1. novembra naprej, dajo v najem. Tel.: 522 12 76 ali 041 311 663. m20253

VIKEND hišico, zidano, 18 km iz Murske Sobote, na Goriškem, kupim do 5.000.000 sit. Tel.: 041 543 684. m20263

GRADBENO PARCELO v bližini Moravskih Toplic prodajo. tel.: 548 19 52. m20269

3-SOBNO OPREMLJENO STANOVANJE v centru M. Sobote dam v najem. Tel.: 532 13 73. m20295

kmetijska mehanizacija

PRIKOLICO, dvoosno, 5-tonsko, žitno sejnalnico Vikon za umetno gnojilo, trosilnik hlevskega gnoja, pajka in traktor prodamo. Tel.: 031 606 595. m20222

VILICE ZA OKROGLE BALE in podrahljalnik prodajo. Tel.: 041 596 234. m20284

TRAKTOR IMT 567 prodam. Tel.: 527 13 88. m20294

TRAKTOR ZETOR 72-11, cisterno Creina 2700 l, prodajo. Tel.: 041 712 101. m20289

kmetijski pridelki

BELO MEŠANO VINO iz Lendavskih goric prodam. Tel.: 572 12 54, 040 759 088. m20265

ZELJE, belo in rdeče, ugodno prodamo. Po želji brezplačno naribamo. Martin Duh, Melinci 142, tel.: 541 22 03. m20266

JURKO IN KLINTON prodajo. Štefan Pertoč, Krog, Plečnikova 14, tel.: 523 12 21. m20272

razno

VINO, laški rizling, prodajo. tel.: 578 81 36. m20249

ZIMSKE GUME, malo rabljene, 195/65/15, prodam. Tel.: 051 306 135. m20275

ŽAGOVINO kupijo. Tel.: 031 388 515. m20254

700 l ROTOSTISKALNICO VASLIN in traktor Steyer 188 prodam. Tel.: 564 85 03. m20291

PAR RODOVNIŠKIH KOBIL, brijeh z žrebeti, pikastega in lisastega žrebca, starega 2 leti, 2 kubična metra »fosililnov«, 5 cm, smrekove in 2 kubična metra macesnovih desk, 2,5 cm, suhih ter roženice od 4 do 8 m dolžine, prodajo. Kupijo prašiča okrog 250 kg. Tel.: 040 856 385. m20276

PREKLICIJEM VELJAVNOST INDEKSA 95024654, izdanega na Fakulteti za strojništvo v Mariboru. Miran Fujs, Černelavci, Ledavska 2. m20290

delo

ZAPOSLIMO DOSTAVLJALCE KRUHA za območje Lendave, Ljutomer in G. Radgone. Prošnje pošljite v 8 dneh na naslov: Gambit, d. o. o., Gregorčičeva 19 b, 9231 Beltinci. m20273

DEKLE ZA DELO V STREŽBI (ob torkih, sredo in četrtkih) zaposlijo. Okrepčevalnica DADA Darja Meolič Zver, s.p. Soboška 6, Bakovci, tel.: 543 11 09. m20286

SI-GRAD GRADBENIŠTVO, Enver Čehić, s.p., Razlagova 22, Maribor za nedoločen čas zaposli več zidarjev, tesarjev in pomožnih gradbenih delavcev. Vloge pošljite na naslov podjetja. Za dodatne informacije pokličite 041 939 610. m20293

PBS.
POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d.d.

2000 MARIBOR, UL. VITA KRAIGHERJA 5

Poštna banka Slovenije, d. d.,
prodaja nepremičnine v k.o. Lukavci, vl. št. 387

- parc. št. 125/1, ki v naravi predstavlja stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem ter garažami in dvorišče;
- parc. št. 125/3, ki v naravi predstavlja pašnik.

Vse dodatne informacije so vam na voljo na sedežu banke ali na telefonskih številkah 02/22 88 297, 01/474 1222 in 031 397 737.

Svojo življenjsko pot je sklenil naš bivši sodelavec

Štefan Horvat

iz Andrejec 24 a

Dolgoletnega sodelavca bom ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv Avtobusnega prometa Murska Sobota

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči.
Tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni. (Gregorčič)*

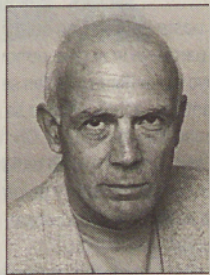
V SPOMIN

Boleč je spomin na 23. oktober pred dvema letoma, ko nas je tiho zapustil naš najdražji

Martin Berden

iz Filovec 47

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo in prižgano svečo spominite nanj.

Njegovi najdražji

*Vsaka pot se
nekje konča...*

ZAHVALA

V 61. letu nas je zapustil

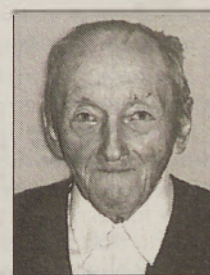
Velemir Todorović

iz Murske Sobote

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem, sodelavcem, kolektivu ABC Pomurka, Računalniškemu inženiringu, d. o. o., M. Sobota, sosedom in znancem, ki so mi v težkih trenutkih slovesa stali ob strani in pokojnika pospremili na zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste mi ustno in pisno izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in denarne prispevke.

Posebej hvala govornici gospe Eriki Herčl za besede slovesa, pevski skupini »Prekmurci« za odpete žalostinke in pogrebništvu Komunala.

Žalujoča hči Alis

*Oh, kako boli, ko vidiš,
kako iz dneva v dan
ustihajo življenjske moči.
To veš ti in vemo mi,
ki smo bili s tabo
tvoje zadnje dni.*

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, tast in brat

Jožef Bunderla

Matjaševci 14

Ob boleči izgubi se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče, svere maše in v dobrodelne namene. Srčna hvala dr. Čurčiču in patronažnima sestram Darinki in Emici za njuno požrtvovalno pomoč, celotni botrini in vsem sosedom.

Hvala g. župniku in pevcem.

Vsem še enkrat - iskrena hvala.

Žalujoči: žena Ida, sin Tonček z ženo Jožico, hčerka Anica z družino, vnuki in pravnuki, sestra Terezija

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okerske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.
Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 940
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s.p.
Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.
Vladimir Hozjan s.p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRT NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM.
PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s.p.

TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9100 MURSKA SOBOTA

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.
Kopališka ul. 2, Murska Sobota
KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km.
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443
D. E. POGREBNISHTVO
telefon: 02/521 37 00
UREDITEV DOKUMENTOV
OBNAVA OSPOJENJE V JAVNIH MESTIH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

izberi.si

izberi.si - Vseslovenski portal malih oglasov
Oglase lahko na spletni strani svoj mali oglaš za sedem slovenskih časopisov, pregledujete tam objavljeno ponudbo, prebrskate rumeno stran, ter pustite, da vas presenetijo najnovejši kadrovalski oglasi. Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.

SODELAVCI:

DELO NOVICE
NOVI TEDNIK
primorske novice
VESTNIK
OBDOBNIK GLAS

V SPOMIN

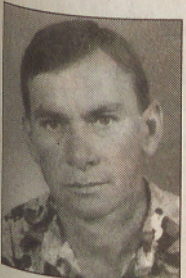
21. oktobra minevata dve leti od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast in dedek

Karel Hujs

iz Moravskih Toplic
Cuber 37

Lepa hvala vsem za vsak cvet in prižgano svečo.

Tvoji najdražji

*Ni te na pragu niti v hiši,
nihče tvojega glasu ne sliši,
zato pot vodi nas tja,
kjer sveče ti gorijo
in rože ti v spomin cvetijo.*

V SPOMIN

19. oktobra mineva leto žalosti in bolečine od takrat, ko nas je zapustil naš dragi

Jožef Bukovec

iz Žitkovec

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu, položite cvetje in prižgete svečo.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila draga teta in sestra

Barbara Pal

iz Lipe 153

Iz srca se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali za svete maše, cvetje, sveče in dobrodelne namene.

Hvala g. kaplanu Damjanu, pevcem, g. Meliti za besede slovesa in pogrebništvu Jurič.

Vsem iskrena hvala.

Vsi njeni

*»Jaz pa sem kakor zeleneča oljka v
hiši Božji; zaupam v Božjo dobroto
na vekov veke.« (Ps 52,10)*

ZAHVALA

4. oktobra je v 86. letu odšel k Bogu po večno plačilo biseromašnik

Štefan Žemlič

dolgoletni župnik v župnijah Vuhred
in Sveti Anton na Pohorju
iz Lipovec

Od spoštovanega in zelo priljubljenega duhovnika Štefana smo se v izjemno velikem številu poslovili 6. oktobra v Vuhredu z malo zadušnico, ki jo je ob somaševanju številnih duhovnikov daroval pokojnikov sošolec, škof dr. Jožef Smej. Zahvaljujemo se g. škofu in duhovnikom za občuteno opravljen obred, sestram Hčera Marije Pomočnice, vsem pevcem za lepo petje, vernikom iz župnij Vuhred, Sv. Anton in Beltinci za žurno molitev ter govornikom, ki so spregovorili v imenu vernikov in krajanov Vuhreda (Gosak Marjani), Sv. Antona (Branku Kanopu), Lipovec (Tadeji Tratnjek) ter v imenu belkanijske Vuzenice (dekanu Ernestu Berložniku) in belkanske župnije (g. župniku Alojzu Benkoviču).

Posebna zahvala družni Strnšnik, ki je lepo skrbela zanj. Iskrena zahvala velja vsem, ki ste izrekli besedo sočutja ob tej nenadni izgubi, vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, svoj dar za svete maše in ostale dobre namene, zlasti pa tistim, ki za rajnega duhovnika Štefana molite.

Žalujejoči ožji sorodniki

*Oh kako boli, ko vidiš,
kako iz dneva v dan
usihajo življenjske moči.
To veš ti in vemo mi,
ki smo bili s tabo
tvoje zadnje dni*

ZAHVALA

V 93. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, tašča, babica in prababica

Gizela Kučan

roj. Kardoš
iz Nemčavec

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala tudi zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka, osebni zdravnici dr. Maruša - Meolic, g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebce.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujejoči vsi, ki smo jo imeli radi!

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustil naš dragi

Franc Glavač

iz Ravenske ul. 52
v Beltincih

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za svete maše.

Hvala g. župniku in g. Sušču za pogrebni obred, govorniku Avgustu Farkašu, pevcem ter društvoma »Slavček« in Društvu gojiteljev malih živali.

Žalujejoči vsi tvoji najdražji

*... in to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
S. Makarovič*

V SPOMIN

JANEZ - JANKO ZVER

1962-2002

Za vsako dobro misel, za vsak zastal korak, za vsak položen cvet in vsako prižgano lučko - vam srčna hvala!

Vsi njegovi

*Nihče in nič na svetu
nam ne more vzeti spominov
in iz srca iztrgati osebe,
ki smo jo imeli radi.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je po kratki in hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Adolf Vlaj

iz Šalamenec

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem, ki ste darovali vence, sveče in dobrodelne namene. Posebej hvala njegovemu osebnemu zdravniku dr. Muhru, osebju internega oddelka v Rakičanu.

Hvala g. duhovniku kaplan ki, pevcem žalostink, sinovim sodelavcem Keme Puconci, pogrebništvu Banfi in g. Štefanu Severju za odigrano Tišino.

*Žalujejoči: žena Marija, sin Vlado s Sadro,
hčerka Brigita z možem in tašča Irena,
vnuki Karmen, Dents, Zeja in pravnuk Tjano*

*Ni te na pragu, ni te v hiši,
nihče več tvojega glasu ne sliši, zato
pot nas vodi tja,
kjer sveče ti gorijo
in rože ti v spomin cvetijo.*

V SPOMIN

22. oktobra bosta minili dve leti žalosti, ko nas je zapustil

Geza Kološa

iz Brezovec

Iskrena hvala vsem, ki se ga še spominjate, postojite ob njegovem grobu in mu prižigate svečo.

Tvoji najdražji

*Oh, kako boli, ko vidiš,
kako iz dneva v dan
usihajo življenjske moči.
To veš ti in vemo mi,
ki smo bili s tabo vse trpeče dni.*

ZAHVALA

V 59. letu je mnogo prezgodaj po hudi bolezni za vedno zaprl oči

Ludvik Vogrinčič

iz Krašč 37 a

V žalosti in z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence, sveče, za svete maše in v dobrodelne namene.

Posebna zahvala gospodoma župnikoma, pevcem za odpete žalostinke ter pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujejoči vsi tvoji, ki te neizmerno pogrešajo

ZAHVALA

Življenjsko pot je sklenil

Aleksander Rehn - Šanji

iz Murske Sobote

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in v dobrodelne namene.

Osebnemu zdravniku in sestri hvala za izkazano pomoč.

Posebna hvala vsem zdravnikom in zdravstvenemu osebju kirurškega in internega oddelka Splošne bolnišnice M. Sobota, zahvala gre tudi g. duhovniku Leonu Novaku, podjetju Komunala (Pogrebništvo) ter godbeniku.

Vsi njegovi

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
le daleč je ... in čaka,
da snidemo se spe t....*

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

Gizela Hašaj

iz Prosečke vasi 9

nazadnje stanujoča v Domu starejših v Rakičanu Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče, v dobre namene ali ji namenili samo lepo misel. Lepa hvala osebju Doma starejših, ki so zadnja leta skrbeli zanj.

Iskrena hvala g. duhovniku Balažicu iz Križevac in pevcem za odpete pesmi. Posebno zahvalo izrekamo družini Sapač - Fujs, ki nam je bila vedno v pomoč in nam v najtežjih trenutkih stala ob strani.

Vsem še enkrat, iskrena hvala.

*Žalujejoči - sin Franc z ženo Ružo,
vnuka Darko in Damir ter drugo sorodstvo*

INTERSPORT

Za odlično formo

VEČ KOT 50 IZDELKOV,
oprema za fitnes, oblačila in
obutev po **AKCIJSKIH** cenah
ter **POPUSTI** za izbrano
lanskoletno zimsko športno opremo.

NAJ NAJ CENE
-40% **-30%**

VSI smučarski čevlji
iz lanskoletne zaloge

VSE smuči, vezli, hardi, drsalke
ter VSE smuči, čevlji in vezli za
smučarski tek iz lanskoletne zaloge

AKCIJA
od 14. do 27. 10. 2004

Znižanje velja za izdelke iz lanskoletne zaloge prodajaln. Ponudba je na voljo v prodajalnah v Ljubljani, Kranju in Mariboru.

EXERGETICS
Stopalnik
BSL
MINI STEP
ENERGETICS
8.990,00

IZPOSJOJA - VN TRANSPORTER T4 1 + 8 SEDEŽEV
PRODAJA NOVIH IN RABLJENIH VOZIL. PO VAŠIH ŽELJAH, KONKUR-
RENČNIH CENAH IN MOŽNOSTJO UGODNEGA FINANCIRANJA.
STARO ZA NOVO, STARO ZA STARO, ODKUP VOZIL

Spanik
Trgovina in storitve d.o.o.

PRODAJNI SALON:
NORŠINSKA ULICA 8
MURSKA SOBOTA,
TEL: 02 534 84 96

NOVO - LAŽJE IN HITREJE DO POSOJILA!

BONAFIN, d. o. o. ZASTAVLJALNICA

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA

garancije: osebni dohodek, pokojnina

MS, Staneta Rozmana 16, tel.: 02/524 16 30
LJ, Slovenska 27, tel.: 01/425 20 75

EKOLOŠKO

KURILNO OLJE

POSREDNIŠTVO

KURILKO

Tel.: 54 59 280

POREDŠ, s. p., Brezovci 69a, 9201 Puconci

OMEGA

(02) 56-11-762

CENTRALNI SESALNI SISTEMI
ČISTILNA TEHNIKA
GLOBINSKI SESALNIKI
PROFESIONALNO ČIŠČENJE

OMEGA, d.o.o., Ljutomerška 28, G. Radgona

FLAMINS

Pol Subaru

Pol Yaris

Druga polovica kupnine lahke
Toyota Yaris. Pol plačate zdaj, pol čez eno leto. Brez obresti.

Toyota

NIZOZEMSKO MASIVNO POHIŠTVO

LETENYE SÁGVÁRI DISZKONT

Kossuth Lu. 12-14, Bajcsi - Zs. u. 42, tel.: 00 36 30/97 97 335

- velika izbira nizozemskega masivnega pohištva na 600 m² površine
- ugodne cene
- sedežna garnitura že od pribl. 68.000 sit

NIZOZEMSKO MASIVNO POHIŠTVO

LETENYE SÁGVÁRI DISZKONT

Kossuth Lu. 12-14, Bajcsi - Zs. u. 42, tel.: 00 36 30/97 97 335

- jedilna miza s 6 stoli že od pribl. 58.000 sit
- regal za dnevno sobo že od pribl. 78.000 sit
- pri nakupu nad 150.000 sit dostava do 100 km brezplačna

ODPRTO: pon.-sob. 8.00-18.00, nedelja 8.00-14.00

na internetu: www.vestnik.si

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

RELAX

RELAX® TURIZEM

JESENSKE MINI POČITNICE NA SLOVENSKI IN HRVAŠKI OBALI

CENOVNE BOMBE IN JESENSKA POTOVANJA

LAST MINUTE ponudba

Obiščite RELAX Turizem, Slovenska 25, M. Sobota, tel: 02 530 37 80

TERME LENDAVA

JESEN V PRIJETNIH TERMALNIH BAZENIH

KOPANJE S KOSILOM
ZA SAMO 2.100 SIT

SAVNE * KOPELI * MASAŽE ...

www.termelendava.si

BETONARNA PETELIN,

Trate 23, 9250 G. Radgona
d.o.o.

G. Radgona 02/564 30 60, GSM 041 346 861, Puconci 02/545 95 90, GSM 031 364 861

Sveži beton različnih vrst

Betonski izdelki:

- stebri (vinogradni, ograjni),
- škerpniki, robniki, stopnice,
- kanale, mulde,

• vrtno ograje, masivne ograje, lamelne ograje,

• vrtno pot, kprta za rože, izdelki po naročilu ...

• prevoz in arpanje svežega betona

UGODNI JESENSKI POPUSTI. PRIPOROČAMO SE!

KURILNO OLJE, PREMOG

Ugodne cene in možnosti plačila!

KURIVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

MEDIAFIN KOM, d. o. o.,
Dunajska 21, Ljubljana

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA do 300.000,00
SIT do 12 OBROKOV

PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

VEDEŽEVANJE, SVETOVANJE

090 42 84

Atropa Bilak, s. p., Negova 53, 186 SIT min

Mercator Center

Pleše 1, Murska Sobota

PRIDRŽITE V OKTOBRU 2004

sobota, 23. oktober
ob 10.00 uri

Lumpijada -
Lumpijeva jesenska
pripovedka

Otroci, tokrat boste z
Lumpijem preživeli
urico ob polni košari
jesenskih sadežev.
Lumpi ima za vas
polno košaro
zanimivih pripovedk
in prigod, zato se
mu pridružite tudi vi.
Mogoče boste tudi vi
našli zgodbo zase...

Lumpi

Mercator najboljši svet

Ko je hudo, me poklič!

telefon
Samarijan

080 1113

Nepredvidljiva voda na vami!
Kilo je brezplačno, omogoča ga
Telekom

Darilo

v oktobru!

3,5

obrestna mera

Višja obrestna mera za varne naložbe!

V Poštni banki Slovenije velja v oktobru, mesecu varčevanja, za enoletne depozite zvišana fiksna obrestna mera 3,5 %. Vezave lahko sklenete na vseh poštah v Sloveniji. Izkoristite ugodno priložnost!

Dodatne informacije:
02 228 8312
02 228 8313

PBS.
POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d.d.

Pohitite in se odpeljite z novo Opel Astro.

Omejena količina vozil pripravljena na takojšnjo dobavo.

Nova Opel Astra navdušuje z elegantnim dizajnom, dobro vodljivostjo ter varnostjo, za katero je na testu varnosti Euro NCAP dobila vseh 5 možnih zvezdic. Poleg bogate ponudbe petih bencinskih in štirih dizelskih motorjev se Astra odlikuje tudi z izjemno zmogljivostjo in zavirljivo varčnostjo.

V akciji Staro za novo boste ob menjavi rabljenega avtomobila za novo Opel Astro prihranili do 200.000 SIT.

Na voljo so še paketi dodatne opreme po ugodnih cenah. Akcija Staro za novo velja tudi za ostale Opelove modele, s prihrankom do 530.000 SIT.*

*Količina vozil je omejena. Ponudba ne velja za modela Signum in Speedster. Povprečna poraba goriva: od 5,1 do 6,3l/100 km, emisija CO₂: od 136 do 151 g/km.

Spored radia Murski val

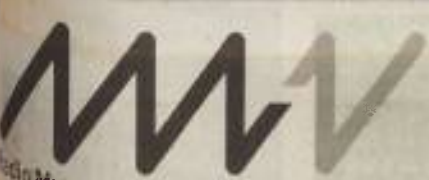
UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PIRETEK, 22. oktober - 00.00 SNOP, Murski val, Simona Špindler - 05.00 Vedro v novo jutro! - 07.40 Zamurjsko pismo, Asja Matjaž - 08.15 Vrtnarski nasvet - 09.00 Poročila - 09.10 TV As, Relax - 09.45 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci, kabaret Dušana Radiča, Džoužija, Berte in Marka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Od petka do petka - 12.30 Propagandna oddaja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljamo vam, nova glasba - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Romskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagrajuje - 18.30 Radijski knjižni sejem (Nevenka Eory) - 19.00 Mladi val - glasba za mlade, vaša razmislijanja (Maja, Staša in Timotej) - 19.00 Poročila - 19.15 Mladi val - 20.00 Ugasni televizor, Bojan Peček - 24.00 SNOP

SOBOTA, 23. oktober - 05.00 Dobro jutro - 05.35 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Napovedi se z nami - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Mikloško srečanje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Pa ra ra ram, me pam, glasba, vici, kontakt, Bogdan Lemut - 24.00 SNOP,

NEDELJA, 24. oktober - 05.00 Vedro v nedeljsko jutro! - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o poročilih Slovincih (Silva Eöry) - 08.00 Misel in čas,

Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

FESTIVA NARODNOZABAVNE GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA

Primenjeni klopoteč - Špik
Lestvice - Lipovšek
Rana ura - zlata ura - Krjavelj
Kraljica noči - Zreška pomlad
Vrtem in zaupaj - Kvintet Dori

PREDLOGA:

Šumaker - Pogum
Vrtem in zaupaj - Tulipan

GLASBA OB MURSKO MORSKI VAL

1. Violina - Halgato Band
2. Skladni mi dodole - Ans. Špik
3. Kraljica noči - Frenki
4. Polpolnjene obljube - Jasna
5. Leti, leti lastavica - Metulj

PREDLOGA:

Šumaker - Drago
Vrtem in zaupaj - Bojan Kaluderovič

Nagrada (kaseto) glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme Marija Gjerjek, Zadruga 15a, 9232 Črenšovci.

Kupone pošljite do ponedeljka, 25. oktobra na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 43 - glasujem za skladbo

SRCA:

OB MURSKO MORSKI VAL

ŠUMAKER

duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja: Stanko Valpantič, varstvo živali, www.murski-val.com, gumb Kontakt v živo in 5371710 - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Čestitke, šport in Na narodni farmi - 15.00 Mura: Maribor, nogomet, prenos - 19.00 Poročila - 20.00 Furjanek - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 25. oktober - dežurna novinarka Silva Eöry - 05.00 Vedro v dobro jutro (Irma Benko in Boštjan Rous), - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 09.15 Ponedeljkova tema in internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Vaš sosed, znanstvenik! Nova oddaja Branka Žunca - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Oaj, kak san zluftu - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1.oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Brez okvirjev, Vida Toš - 21.05 nadaljevanje večerne oddaje - 24.00 SNOP

TOREK, 26. oktober - 05.00 Vedro v dobro jutro! (Vida in Bojan) - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Terenski raport - 11.00 Poročila - 11.15 - Kratki stik - 11.30 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne glasbe, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojence (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena skozi naočnike Boštjana Rousa - 24.00 SNOP

SREDA, 27. oktober - 05.00 Vedro v dobro jutro, Peurača, Radič - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izvizi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Putra - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Mursko morsk val, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETIRTEK, 28. oktober - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 07.40 Zagrebško pismo Branka Šomna - 09.15 Kuharski nasvet: Janez Gjergjek - 10.00 Poročila - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Če se zeza, glasbene zelnje, nagrade ... - 24.00 SNOP

Delimo vstopnice za kino

Ali je pilot v letalu 1 in 2, Umri pokončno 2, Air Force One so nekateri izmed filmov, povezanih z letališčem in ki jih je naštel naša nagajenka Mateja Podlesek, Gorica 50, 9201 Puconci. Čestitamo! Naše naslednje nagradno vprašanje pa se glasi:

Ali je bil v zgodovini filma posnet tudi film z naslovom Letališče? Da ali ne?

Kupon št. 43 - odgovore pošljite do torka, 26. oktobra, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

Kulturni koledar

FILM

MURSKA SOBOTA

V torek, 26. oktobra, ob 18. uri bodo v MIKK-u vrtili filma Kill Bill Vol. 1 in Vol. 2.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava. Do konca februarja 2005 je na ogled tudi arheološka razstava Neskončen dih.

- V prostoru Železotehne (Lendavska 3) je na ogled fotografska razstava na temo Sto let Železotehne.

- V predprostoru grajske dvorane si lahko ogledate razstavo del avtorja Jožeta Špilaka.

- V Galeriji je na ogled Evropski triennale male plastike s tokratno temo Preporod statuete. Do 31. decembra razstavlja trideset umetnikov iz 25 držav.

- V izloženem prostoru podjetja Fering, d. o. o., na Slovenski ulici so prvič na ogled grafična dela Ivana Kolarija. Naslov razstave je Zgodnje romsko prebujanje.

- V trgovini Mass v BTC-ju je na ogled razstava del članov Fotokluba Murska Sobota na temo Slovenija v EU.

BELTINCI

V galeriji Grad je do 25. oktobra na ogled razstava del likovne kolonije Izak Lipovci 2004, ki jo pripravlja Društvo za napredek umetnosti Aquila Lipovci.

BUDIMPEŠTA

Na Veleposlaništvu Republike Slovenije je na ogled razstava Cvetke Hojnik.

DOBROVNIK

V kulturnem domu so na ogled dela I. likovne kolonije Vito Art.

LENDAVA

- V sinagogi je v stopniščnem delu na ogled zbirka Zapuščina dr. Aleksandra Schwarza.

- V Galeriji - Muzeju je na ogled razstava del družva Szinyei Merse Pal z naslovom Brezmejnost.

MORAVSKE TOPLICE

V galeriji Ajda v Naravnem parku Terme 3000 do 30. oktobra svoja dela razstavlja Branko Gorjup.

LAASFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled razstava Breaking The Visual, ki jo pripravljajo deset umetnikov iz Avstrije, Slovenije, Velike Britanije, ZDA, Bolgarije in Francije. Ogledate si lahko tudi stalno razstavo Slovenci na avstrijskem Štajerskem - Romi v Sloveniji - nemško govoreči v Sloveniji.

GORNJA RADGONA

V galeriji kulturnega doma si lahko ogledate likovno razstavo Likovnega društva Gornja Radgona.

BAD RADKERSBURG/AVSTRIJSKA RADGONA

V termalnem zdravilišču je do 29. oktobra na ogled razstava Zdravilna zelišča ob reki Muri avtorja in zbiratelja Andreja Coklina iz Gornje Radgone.

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 21. oktobra: ob 18.00 ameriška komedija Privlačna sosedica, ob 20.00 ameriška srhljivka Vas ob gozdu

Petek, 22. oktobra: ob 16.30 ameriška risanka Kravja farma, ob 18.00 Privlačna sosedica, ob 20.00 Vas ob gozdu

Sobota, 23. oktobra: ob 16.30 Kravja farma, ob 18.00 Vas ob gozdu, ob 20.00 Privlačna sosedica

Nedelja, 24. oktobra: ob 16.30 Kravja farma, ob 18.00 in 20.00 Vas ob gozdu

Sreda, 27. oktobra: ob 18.00 in 20.00 ameriški znanstvenofantastični film Jaz robot

Ljutomer

Sobota, 23. oktobra: ob 20.00 ameriška komična drama Terminal

Nedelja, 24. oktobra: ob 20.00 ameriška komedija Cukrček

Gornja Radgona

Petek, 22. oktobra: ob 19.00 ameriška komedija Zlobna dekleta, ob 21.00 ameriška komična drama Terminal

Nedelja, 24. oktobra: ob 18.00 Zlobna dekleta, ob 20.00 Terminal

Kulturni koledar

OTVORITEV

LENDAVA

V petek, 22. oktobra, ob 17. uri bo v prostorih gradu otvoritev razstave Izbor iz zbirke umetniških tekstilij Galerije iz Sombotele/Szombathelya. Razstavo bo odprla umetnostna zgodovinarica Anna Cebula, pozdravni govor pa bo imel predsednik županijskega sveta iz Sombotele Peter Marko. V kulturnem programu bo nastopil ansambel Verniszazs.

VERŽEJ

V petek, 22. oktobra, ob 18. uri bo v prostorih Salezijanskega zavoda otvoritev razstave likovnih del udeležencev medobmočne likovne kolonije Reka povezuje.

KAPCA

V soboto, 23. oktobra, bo otvoritev razstave vezenin - ročnih del.

KONCERT

ANDREJCI

V soboto, 23. oktobra, ob 22. uri bo v diskoteki Night life nastopila Ivana Brkič.

PTUJ

V petek, 22. oktobra, ob 22. uri bodo v Realu nastopili D'Kwaschen Retashy.

DOGODEK

MURSKA SOBOTA

- V soboto, 23. oktobra, ob 9. uri bo pri gradu in v parku izvedba študijskih krožkov pri Ljudski univerzi Murska Sobota v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem.

- V soboto, 23. oktobra, ob 10. uri bo v trgovini Umetnija v šavel centru delavnica Čirečare za otroke.

GEDEROVCI

V soboto, 23. oktobra, ob 9. uri se bo pred vaškogasiliškim domom začel 2. mednarodni pohod ob meji, ki ga prireja športno društvo Studenec Cankova.

DRAVOGRAD

V soboto, 23. oktobra, ob 6. uri bo štart izleta v slovensko Istro, ki ga prireja Društvo Prekmurcev na Koroškem.

PUCONCI

V nedeljo, 24. oktobra, ob 9. uri bo v večnamenski dvorani 6. zlata kijanica. Ob 10. uri bo na parkirišču Dôdôljada, ob 14. uri pa bo podelitev Zlate kijanice. V kulturnem programu bo nastopila folklorna skupina iz Tešanovec.

GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA

- V petek, 22. oktobra, ob 19. uri bo v grajski dvorani Impro gledališče, kjer se bosta pomerili ekipi Atomske goske in Zvezdice.

- V soboto, 23. oktobra, ob 19. uri bo v grajski dvorani premiera gledališke igre Horoskop, kjer igrata Lada Listvanova in Damjan Šebjan.

LENDAVA

- V petek, 22. oktobra, ob 19. uri bo v gledališki dvorani musical Chicago v izvedbi Novosadskega pozorišča.

- V soboto, 23. oktobra, ob 19. uri bo v gledališki dvorani predstava Macskajatek v izvedbi Novosadskega pozorišča.

- V nedeljo, 24. oktobra, ob 19. uri bo v gledališki dvorani predstava Via Italia v izvedbi Novosadskega pozorišča.

LITERATURA

MURSKA SOBOTA

- V četrtek, 21. oktobra, ob 19. uri bo v Jakijevi dvorani Zavarovalnice Triglav predavanje Mitološke zgodbe na nebu, ki imajo izvor v zgodbah evropske in svetovne zgodovine.

- V petek, 22. oktobra, ob 21. uri bo na železniški postaji del projekta Branje na vlakih, ki ga izvaja Bralni študijski krožek Beremo z Manco Košir pri Ljudski univerzi Murska Sobota.

- V soboto, 23. oktobra, ob 10.38 se bo na železniški postaji začel kulturni program ob projektu Branje na vlakih, kjer sodelujejo tudi pevke kvarteta Deteljice s Koga.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

- V četrtek, 21. oktobra, ob 17. uri bo v Galeriji strokovno vodstvo po razstavi Evropskega trienala male plastike.

- V Galeriji do 21. oktobra zbirajo prijave za kiparsko likovno delavnico, ki bo v ponedeljek, 25. oktobra, ob 16. uri. Informacije in prijave na telefonski številki (02) 522 38 34!

- V petek, 22. oktobra, ob 18. uri bo v Evangeličanski cerkvi simpozij ob 420. obletnici Dalmatinove biblije.

RAKIČAN

- V četrtek, 21. oktobra, ob 18. uri bo v modrem salonu Izobraževalnega centra Rakičan predavanje Depresije, bolezen sodobne dobe dr. Jožeta Magdiča.

- V petek, 22. oktobra, ob 18. uri bo v modrem salonu Izobraževalnega centra Rakičan potopisno predavanje Kitajska, Sečuan.

LENDAVA

V sredo, 27. oktobra, bo v gledališki in koncertni dvorani konferenca Srednjeevropska pobuda.

VESTNIKOV KOLEDAR

21. oktober, četrtek,	URŠKA
22. oktober, petek,	VELDELIN
23. oktober, sobota,	SAVERIN
24. oktober, nedelja,	RAFAEL
25. oktober, ponedeljek,	DARIJA
26. oktober, torek,	LUCIJAN
27. oktober, sredo,	SABINA

21. oktobra bo sonce vzhlo ob 7. uri in 27 minut, zašlo pa ob 18. uri in 5 minut. Dan bo tako dolg le dobrih 10 ur in pol. Na isti dan ob 0.00 bo na nebu nastopil prvi krajec.

Menjalniški tečaji za tolar Banke Slovenije 20. oktobra 2004

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	239,1120	239,8315	240,5510
Hrvaška	HRK	191	1	31,8901	31,9861	32,0821
Madž.	HUF	348	1	0,9702	0,9731	0,9760
Švica	CHF	756	1	155,3483	155,8157	156,2831
V. Brit.	GBP	826	1	344,3929	345,4292	346,4655
ZDA	USD	840	1	191,1673	191,7425	192,3177

VAN EK VICI

Sreča

Janez in Jože se srečata na onem svetu.

»Kaj se ti je zgodilo, da si umrl?« vpraša Janez.

»Ment? Umrl sem zaradi podhladitve, in to sredi poletja.«

Janez mu pove, da je umrl zaradi sreče.

Jožetu se to zdi čudno, zato mu Janez razloži:

»Najprej sem bil zelo nesrečen. Ljudje so namreč začeli govoriti, da me žena vara. Potem sem naredil načrt. Rekel

sem ji, da grem na potovanje in da me en mesec ne bo nazaj. Namenoma sem prišel domov še istega večera. In kaj sem ugotovil? Nič. Žena me ni varala. Tako sem bil vesel, da sem zavriskal od sreče in umrl.«

Jože: »No ja, če bi bil takrat malo bolj premišljen, bi bila lahko še oba med živimi.«

»Kako to misliš?«

»Lepo. Če bi zadevo malce preveril in odprl zamrzovalnik.«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Horvatovi iz Podgradja

Sklenjena pogodba za novo hišo

Konec lanskega leta smo v Vestniku predstavili žalostno usodo Dragice Horvat iz Podgradja pri Ljutomeru, ki je po moževi smrti ostala sama s sedmimi otroki. A v nesreči ni ostala sama, saj se je našlo veliko ljudi, ki so ji pomagali na različne načine.

V začetku decembra je bil imenovan koordinacijski odbor

ključ, vrednost vseh del brez opreme je 17 milijonov tolarjev. Rok izvedbe četrte faze do pokritja hiše je 30. november, do 30. junija naslednje leto pa želijo vseliti potrebno opremo.

Do zdaj za pomoč ni bilo porabljenih še nobenih finančnih sredstev, ki so bila zbrana na računu. Vse, kar se je doslej poslorilo in uredilo pri Horvato-

Za vse, ki bi želeli z denarnimi sredstvi pomagati družini v stiski, je s strani Občine Ljutomer pri NLB, d. d., enota Ljutomer, odprt transakcijski račun: 02343-0254116762 s pripisom humanitarna pomoč za družino Horvat.

Zmeraj, ko obiščemo Dragico in njene otroke, so le-ti srečni in veseli, ker so jim dobri ljudje pomagali. Tokrat smo jo doma ujeli z Urošem, ostali so bili v šoli.

za pomoč, ki ga vodi Boris Lebar. Ta je takoj s pomočjo podjetja Il Ambienti iz M. Sobote in njihovih partnerjev obstoječo hišo obnovil do take mere, da so lahko normalno preživeli zimo. Nato so stekli vsi potrebni postopki za izdelavo dokumentacije za gradnjo nove hiše; največ težav pa je bilo z ureditvijo lastništva zemljišča, na katerem bo stala novogradnja. V tem času se je večkrat sestel koordinacijski odbor, ki je 11. septembra letos podpisal pogodbo z Obrtno zbornico Ljutomer, ki bo Horvatovim zgradila nov dom. Pogodba je podpisana »na

vih, je šlo iz sredstev v obliki materiala različnih darovalcev, obrtnikov, podjetnikov in prostovoljnega dela posameznikov. Na računu je trenutno zbranega dovolj denarja za dokončanje četrte faze, odbor za pomoč pa bo v decembru predstavil, kako so bili porabljeni prispevki, ki so bili zbrani.

V pomoč se je vključil tudi Ljutomerski center za socialno delo. Tako njihova predstavnica trikrat tedensko Horvatovim nudi pomoč na domu, dvakrat tedensko pa je za otroke namenjena učna pomoč.

A. B., foto N. J.

S ceste v opaž

Včeraj ob eni uri zjutraj se je peljal trindvajsetletni voznik avta po regionalni cesti skozi Domajševce. Ker je vozil prehitro, je izgubil oblast nad avtom in zapeljal s ceste. Po nekaj metrih vožnje po makadamu je trčil v kovinski gradbeni opaž. Gasilci so voznika rešili iz avta, zaradi hudih poškodb, ki jih je dobil pri trčenju, pa so ga odpeljali v bolnišnico.

A. B.

Prometna nesreča s smrtnim izidom se je pripetila v nedeljo ob 22.30 v Kuzmi. 22-letni Jože Kerec od Grada, ki je vozil neregistriran avto, je v levem ovinku zaradi neprimerno hitrosti zapeljal v potok, potem ko je pripeljal iz Doliča. Pri tem ga je avto pokopal pod seboj, prav tako tudi njegovega sopotnika. Slednjemu se je uspelo rešiti, bil je le laže ranjen, voznik pa je zaradi hudih poškodb umrl. A. B., foto J. Z.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

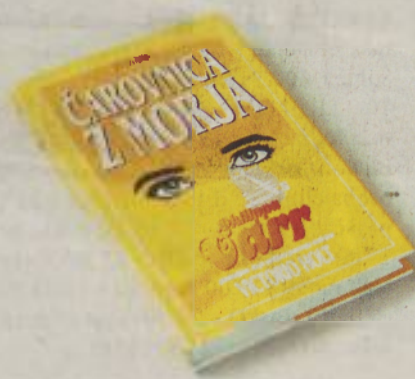
Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ:

majica

VESTNIK

c) po položnici - trimesečno

PRAZNUJETE?

Vestnik vam poklanja darilo!

VESTNIK vsem naročnikom, ki praznujejo rojstni dan med 15. oktobrom in 15. januarjem, podarja knjigo Victorie Holt ali Vestnikov dežnik.

Po darilo pridite v naročniško službo, Ul. arh. Novaka 13, M. Sobota.

Po vampih, bogradu in ognjemetu mladega soboškega župana je bilo minuli petek manjše slavlje potencialnega ministrskega kandidata iz Lendaveškega okoliša. Kandidat za poslance na čakanju v Lendavi vsakega volilnega okraja pa je bil na skromnem kosilu pri Barbiki v Ljubljani.

Gorički konzorcij za dobro stanje v SLS je končno ugotovil, da je storil veliko napako pri poslanskem kandidiranju. Priprani so, da bi lahko imeli že bi namesto večnega preizkusa na funkcije kandidiranja letošnjega abrahamovca Ljudevika Novaka, se enega izmed njegovih poslancev.

Čeprav se je kurilna sezona začela izredno zgodaj, se stanovalcem blokov v Lendavski ulici pri stroških kurjave ni treba bati, da ne bi še naprej pravilno plačevali svojega sistema ogrevanja. Ustavno sodišče se je pozabavalo tudi s tem problemom in ugotovilo, da borce za toploto Milan Cipot nima pravice.

Na simpoziju o sezonskih učinkih domačega kapitala je odpadel referat na temo Vplivi in potekanje zastavitve preizkušnja nacionalnega interesa tujemu kreditodajalcu.

Na radgonskem glavnem trgu se pripravljajo na gradnjo kapelice, v kateri bodo hranili in častili križec, ki je bil podoben kot priznanje najvišjemu koturnu uradniku Gornje Radgane na sosednjem avstrijskem štajerskem.

Prvi ukrep, ki ga predlaga lokalni svetovalec za kmetijsko proizvodnjo SDS-u, je, da odne pomeni letalske sniže v Ljubljani in Beograd. To pa zaradi uveljavitega oživljanja govedoreje v Pomurju in za hiter prenos zbiranja na vojvodinske ravni.

Opemni orkester, ki bo nastopil na graški noči čarovnic, že vadi slovensko himno. Ob himni bo dosedanj v. d. direktorje Geričkega parka razglasil novega direktorja ali direktorico parka.

V Dobrovniku niso več pomembne energetske točke, enako tudi ne druge pomembne točke, povezane s tovrstnim turizmom. Sedaj je vse usmerjeno v izgradnjo poslovne zone, ne cone. V njej bo prva začela obratovati majhna tovarnica lučk. Kako se bodo lucne imele, pa še ni določeno.

Na Razkrižju se kmalu oblikuje ustanovitev nove politične stranke. V času od osamosvajanja do letošnjih volitev se bodo namreč že vse testirale, tudi nobena ni navzgor dovolj, da bi se prvi mož Razkrižja uveljavil kot politik na državni ravni.

KESEDA NI KOLJ